

UCHWAŁA NR
ZARZĄDU POWIATU SŁUPSKIEGO

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia "Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powiatu słupskiego"

Na podstawie art. 32 ust. 1 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) w związku z art. 3 pkt 3 oraz art. 4 ust 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powiatu słupskiego”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się naczelnikowi Wydziału Rozwoju Powiatu i Inwestycji Starostwa Powiatowego w Słupsku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Diagnoza sytuacji
społecznej, gospodarczej i przestrzennej
powiatu słupskiego

Słupsk, 29 lipca 2021 r.

Wydział Rozwoju Powiatu i Inwestycji Starostwa Powiatowego w Słupsku

SPIS TREŚCI

Słowniczek	4
DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ	5
1. Charakterystyka ogólna	7
1.1. Położenie i struktura administracyjna	7
2. Ludność	11
2.1. Sytuacja demograficzna	11
2.2. Mobilność ludności	16
3. Środowisko i Energia	18
3.1. Środowisko przyrodnicze	18
3.2. Bezpieczeństwo energetyczne	19
4. Transport	20
4.1. Dostępność komunikacyjna	20
4.2. Infrastruktura drogowa powiatu i gmin	24
4.3. Organizacja transportu publicznego	27
5. Gospodarka i turystyka	29
5.1. Przedsiębiorczość	29
5.2. Rynek Pracy	33
5.3. Turystyka i rekreacja	39
6. Społeczeństwo	45
6.1. Edukacja	45
6.2. Integracja społeczna	53
6.3. Opieka zdrowotna	59
6.4. Kultura i sport	61
6.5. Dziedzictwo kulturowe	65
6.6. Organizacje pozarządowe	66
6.7. Bezpieczeństwo publiczne	68
7. Administracja	75
7.1. Wizerunek i promocja	75
7.2. Usługi administracyjne	78
7.3. Współpraca samorządowa	79

7.4. Sytuacja finansowa powiatu.....	82
8. Uwarunkowania przestrzenne	87
9. Raport z badania ankietowego mieszkańców powiatu słupskiego	92
Spis tabel	97
Spis wykresów	99
Spis rysunków.....	100

SŁOWNICZEK

AP – Akademia Pomorska w Słupsku

CKPS – Centrum Kultury Powiatu Słupskiego

CPK- Centralny Port Komunikacyjny

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GUS – Główny Urząd Statystyczny

ISP – Inteligentne Specjalizacje Pomorza

MOF m. Słupska/ MOF Słupsk-Ustka – Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska

MOS – Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ustce

PARR S.A. – Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku

PKS S.A. - Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Słupsku S.A.

PROT - Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku

PZPWP2030 – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030

SGR – Słowińska Grupa Rybacka

SOR – Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

SOSW – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Damnicy

SRSGPS 2030 - Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupskiego 2023 - 2030

SSSE – Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna

TEN-T/TEN-E – Transeuropejska Sieć Transportowa i Energetyczna

UE – Unia Europejska

ZSA – Zespół Szkół Agrotechnicznych w Słupsku

ZSOiT – Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powiatu słupekiego została sporządzona na potrzeby przeprowadzenia procesu opracowania „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupekiego na lata 2023-2030” zgodnie z Uchwałą Zarządu Powiatu Słupekiego z dnia 22 lipca 2020 r. W trakcie prac określono, że będzie to dokument nie wchodzący w skład samej strategii, ale stanowić będzie bazę wykorzystaną do stworzenia jej wstępnej części. Wnioski z diagnozy zostaną podzielone na obszary tematyczne wytypowane przez Zespół Koordynujący i Zespoły Robocze.

Źródła pozyskiwania danych w trakcie prac nad diagnozą obejmują:

- dane własne Starostwa Powiatowego w Słupsku;
- dane jednostek podległych powiatu słupekiego;
- dane pozyskane w trakcie prac poszczególnych Zespołów Ekspertckich (do spraw gospodarczych i turystyki, do spraw społecznych i edukacji, do spraw środowiska i bezpieczeństwa, do spraw transportu, do spraw administracji i współpracy, do spraw finansowania);
- wewnętrzne i zewnętrzne dokumenty strategiczne, w tym strategię wyższego rzędu, programy, dokumenty, opracowania, analizy itp.
- dane statystyczne, w tym: publikacje statystyczne oraz Bank Danych Lokalnych GUS;
- informacje dostępne na stronach internetowych poszczególnych instytucji i podmiotów;
- wywiady z osobami zaangażowanymi w pracę w Zespołach Ekspertckich;
- inne dostępne materiały.

Struktura diagnozy obejmuje najważniejsze obszary i zagadnienia, których stan obecny docelowo pozwoli określić aktualnie zachodzące procesy, a także zidentyfikować mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia powiatu słupekiego.

Istotną kwestią wpływającą na kształt diagnozy jest fakt, że w trakcie pracy zidentyfikowane zostały obszary, co do których istnieją już aktualne opracowania diagnostyczne. Były lub są one sporządzane w trakcie prac nad innymi strategiami i programami dla powiatu słupekiego bądź jednostki podległej. W takim przypadku niniejsza diagnoza zawiera odwołanie do konkretnego opracowania, które będzie brane pod uwagę przy sporządzaniu wniosków z diagnozy. Diagnoza nie powiela treści takiego opracowania lub zawiera rozszerzenie, czy też syntezę dokumentu, na który się powołuje. Najistotniejsze odwołania obejmują:

- „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słupekiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027” – obszar „środowisko przyrodnicze” i „bezpieczeństwo energetyczne”;
- „Koncepcja optymalnej formy organizacyjno-ekonomicznej przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej organizowanych przez powiat słupeki” – obszar „transport” w szczególności organizacja transportu publicznego;

- „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słupskiego na lata 2021 – 2025” – część zagadnień z obszaru „społeczeństwo”;
- „Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupskim”; październik 2020 – obszar „edukacja”;
- „Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku za 2020 rok wraz z oceną zasobów pomocy społecznej w roku 2020 dla powiatu słupskiego” – obszar „integracja społeczna”;
- „Program opieki nad zabytkami powiatu słupskiego na lata 2017-2020” oraz jego kontynuacja (w trakcie opracowania) – obszar „dziedzictwo kulturowe”.

1. Charakterystyka ogólna

1.1. Położenie i struktura administracyjna

Powiat słupski jest jednym z 19 powiatów województwa pomorskiego. Położony jest w jego północno-zachodniej części u wybrzeży Morza Bałtyckiego. Jedną z najbardziej charakterystycznych cech powiatu - linia brzegowa Morza Bałtyckiego - posiada długość 57 km. Graniczy z dwoma innymi powiatami województwa pomorskiego: powiatem lęborskim od wschodu i powiatem bytowskim od południa i południowo-wschodu oraz od zachodu z dwoma powiatami województwa zachodniopomorskiego: sławieńskim i koszalińskim. Wewnątrz powiatu słupskiego (otoczone jego obszarem) położone jest Miasto Słupsk (miasto na prawach powiatu – powiat grodzki) stanowiące ważny ośrodek regionalny i trzecie co do wielkości miasto województwa pomorskiego. Powiat słupski zajmuje powierzchnię 2304 km² co oznacza, że jest największym powiatem w województwie i czwartym co do wielkości biorąc pod uwagę wszystkie polskie powiaty.

Na tle województwa pomorskiego Miasto Słupsk stanowi główny biegun rozwoju północno-zachodniej części województwa i bardzo silnie oddziałuje na cały powiat. Miasto tworzy wraz z Ustką układ bipolarny – Miejski Obszar Funkcjonalny Słupsk-Ustka¹.

Trzeba jednak zauważyć, że powiat charakteryzuje się peryferyjnym położeniem, zarówno odnosząc się do obszaru województwa jak i całego kraju. Główną przesłanką takiego stanu jest oddalenie od dużych ośrodków miejskich, w szczególności od stolicy województwa i stolicy kraju. Centralna część powiatu jest oddalona od Gdańska o około 100 km, a od Warszawy o ok. 360 km (w linii prostej)². Kolejne duże ośrodki miejskie to: Bydgoszcz ok. 160 km, Szczecin ok. 200 km, Poznań ok. 230 km.

¹ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 – załącznik do uchwały nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r. MOF Słupsk-Ustka został zidentyfikowany również w ramach PZPWP2030. Zasięg przestrzenny MOF Słupsk-Ustka obejmuje: miasta Słupsk (ośrodek rangi regionalnej) i Ustka, gminy wiejskie Damnica, Dębica Kaszubska, Kobylnica, Słupsk i Ustka;

² Podane wartości to przybliżona odległość w linii prostej. Duże znaczenie ma tutaj również odległość jaką musi pokonać podróżujący transportem kołowym. Biorąc pod uwagę drogi krajowe i autostrady odległość ze Słupska do Gdańska wynosi 136 km (DK6 i S6), a do Warszawy 542 km (DK6, S6, A1 – pętla, A2) – dane Google Maps.

Rysunek 1 – Mapa powiatu słupskiego i jego gmin.

Źródło: opracowanie własne.

Uwarunkowania wewnętrzne zagospodarowania przestrzennego zgodnie z PZPWP2030 obejmują szereg struktur funkcjonalno-przestrzennych³:

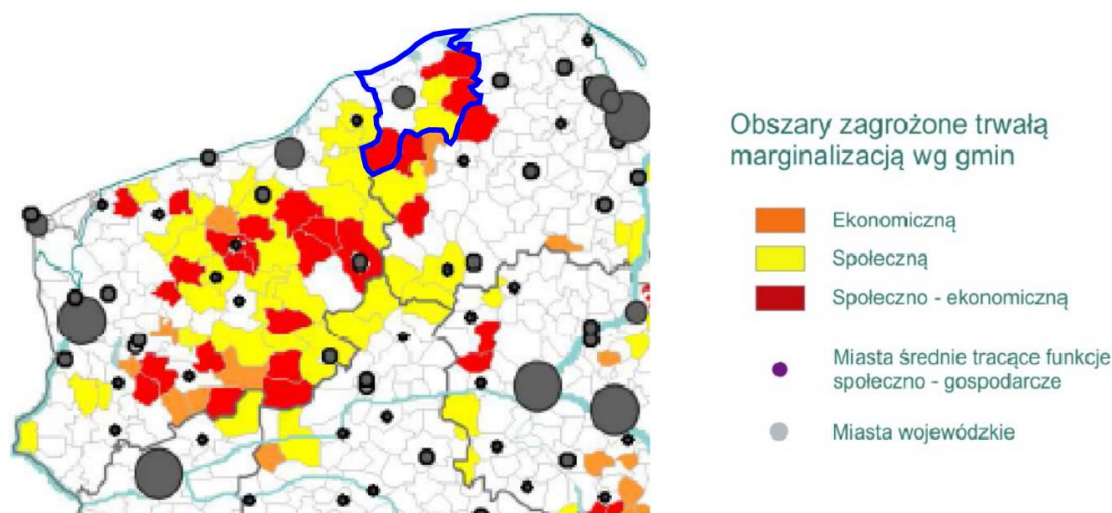
- Struktura węzłowa: Słupsk-Ustka - ośrodek kształtujący układ bipolarny oraz miejski obszar funkcjonalny kształtujący się wokół Słupska;
- Układy węzłowo-pasmowe: północny korytarz infrastrukturalny, którego zasięg związany jest w szczególności z infrastrukturą sieci TEN-T i TEN-E obejmujący: drogę nr 6 (odcinek: Słupsk – Gdańsk – Rusocin), nr 7 (odcinek: Gdańsk - Elbląg) oraz linię kolejową nr 9 (odcinek: Gdańsk Główny–Prabuty) i nr 202 (odcinek: Gdańsk Główny–Gdynia Główna - Słupsk) oraz systemy krajowej sieci przesyłowej elektroenergetycznej i gazociąg wysokiego ciśnienia, prowadzący z terminalu regazyfikacyjnego w Świnoujściu;
- Powiat zgodnie z PZPWP2030 posiada następujące zróżnicowane funkcjonalnie układy strefowe: strefa nadmorska o charakterze turystyczno-rekreacyjnym, z miejscowościami turystycznymi oraz licznymi obszarami przyrodniczymi o różnych reżimach ochronnych (...) oraz strefa pobraża o charakterze rolno-leśnym (...).

³ PZPWP2030 str. 23: „Główną determinantą struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa są warunki przyrodnicze, wpływające na historyczne ukształtowanie jej powiązanych elementów. Struktura przestrzenna i funkcjonalna oparta o warunki przyrodnicze wykazuje znaczną trwałość i będzie wywierała zasadniczy wpływ na dalszy rozwój regionu”.

Na terenie powiatu znajduje się 10 gmin (w tym 1 gmina miejska, 1 gmina miejsko-wiejska i 8 gmin wiejskich): gmina miejska Ustka, gmina miejsko-wiejska Kępice oraz gminy wiejskie Damnica, Dębica Kaszubska, Głównyzyce, Kobylnica, Potęgowo, Słupsk, Smołdzino i Ustka. Status miasta posiadają: Ustka oraz Kępice. Powierzchnia i liczba ludności poszczególnych gmin zawarta została w tabeli pn. „Powierzchnia, gęstość zaludnienia i populacja w podziale na jednostki administracyjne”. Sieć osadnicza powiatu obejmuje 2 miasta, 342 miejscowości, w tym 206 wsi oraz 206 sołectw⁴.

Część gmin została określona w SOR jako obszary, na których występuje kumulacja problemów (czyli tzw. obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją). Jako gminy ze skumulowanymi problemami z obszarów społecznych zostały wskazane: Gmina Damnica i Gmina Dębica Kaszubska. Jako gminy ze skumulowanymi problemami z obszarów zarówno społecznych, jak i ekonomicznych zostały wskazane: Gmina Kępice, Gmina Potęgowo i Gmina Głównyzyce. Biorąc pod uwagę rozkład geograficzny powyższe gminy stanowią północno zachodnią, skrajną część większego obszaru o zidentyfikowanych zagrożeniach trwałą marginalizacją. Rozciąga się on aż do południowo-zachodnich części województwa zachodniopomorskiego obejmując swym zasięgiem tzw. Pomorze Środkowe⁵.

Rysunek 2 – Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Źródło: opracowanie własne(kontur powiatu) na podstawie Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – mapa źródłowa.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, stan na koniec 2020 r.

⁵ PZPWP2030: Środkowe Pomorze jest położone w zachodniej części województwa pomorskiego i obejmuje kilkanaście gmin z terenu powiatów słupskiego, bytowskiego i człuchowskiego. Obszar nie jest w pełni homogeniczny. Poszczególne jego części charakteryzują się nieco odmiennymi uwarunkowaniami perspektywicznymi. Pomorze Środkowe jest wskazane jako obszar o najniższym poziomie dostępności do dóbr i usług.

W sposobie użytkowania gruntów największy udział mają użytki rolne, które stanowią ponad 50% powierzchni. Lesistość powiatu wynosi 36,1%, co jest wartością zbliżoną do średniej województwa pomorskiego – 36,4% oraz znacznie wyższą niż średnia dla Polski - 30,9%.

Tabela 1 – Sposób użytkowania gruntów w powiecie słupskim.

Lp.	Typ gruntu	Wielkość w ha
1	Użytki rolne - razem	116257
1a	Użytki rolne - grunty orne	86609
1b	Użytki rolne - sady	237
1c	Użytki rolne - łąki trwałe	18323
1d	Użytki rolne - pastwiska trwałe	7867
1e	Użytki rolne - grunty rolne zabudowane	1737
1f	Użytki rolne - grunty pod stawami	234
1g	Użytki rolne - grunty pod rowami	1250
2	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	86527
2a	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	85460
2b	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	1067
3	Grunty pod wodami razem	10247
3a	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	9777
3b	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	470
4	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	8573
4a	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	1473
4b	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	379
4c	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	416
4d	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	362
4e	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	534
4f	Grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne – drogi	4964
4g	Grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – kolejowe	333
4h	Grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – użytki kopalne	112
5	Użytki ekologiczne	834
6	Nieużytki	7074
7	Tereny różne	738
8	Inne tereny komunikacyjne	72
9	Grunty przeznaczone pod bud. dróg lub linii kolejowych	40
10	Grunty pod wodami morskimi wewnętrznymi	659
Powierzchnia ogółem		231102

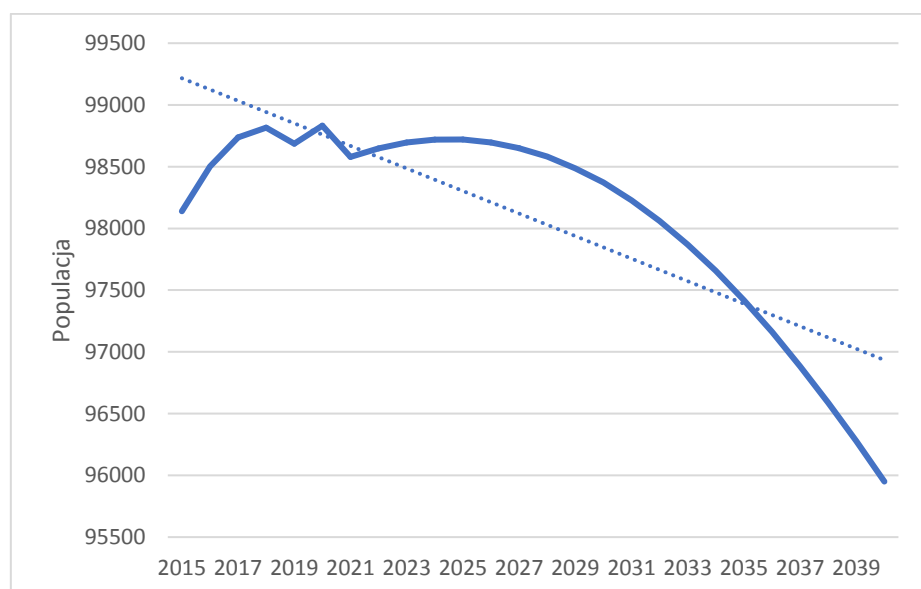
Źródło: opracowanie własne – dane Starostwa Powiatowego w Słupsku – 2019 r.

2. Ludność

2.1. Sytuacja demograficzna

Na koniec 2020 r. powiat słupski zamieszkiwało 98 832 osób⁶, co stanowi 4,21% ludności województwa pomorskiego. Oznacza to, że zanotowano niewielki wzrost względem 2018 roku (16 mieszkańców więcej) i 2019 roku (146 mieszkańców więcej). Dane statystyczne pokazują, że ludność powiatu utrzymuje się na stałym poziomie z tendencją niewielkiego wzrostu. Zgodnie z danymi progностycznymi GUS z 2014 r.⁷ populacja będzie jednak maleć osiągając w 2030 r. 98 371 osób, w 2040 r. 95 950 osób, a w 2050 r. 92 241 osób. Należy zaznaczyć, że prognozowany spadek liczby ludności nie jest jedynie problemem powiatu, ale stanowi raczej odzwierciedlenie ogólnokrajowego trendu.

Wykres 1 – Populacja powiatu słupskiego w latach 2015-2020 oraz prognoza do roku 2040.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 - opracowana w 2014 r).

Rozbieżności w zakresie liczby ludności zaobserwowane po realizacji badania w 2014 r. poskutkowały korektą prognozy wykonaną przez GUS. Nowe dane progностyczne⁸ wskazują, że ludność powiatu do 2030 r. będzie nieznacznie wzrastać. Natomiast dane dla

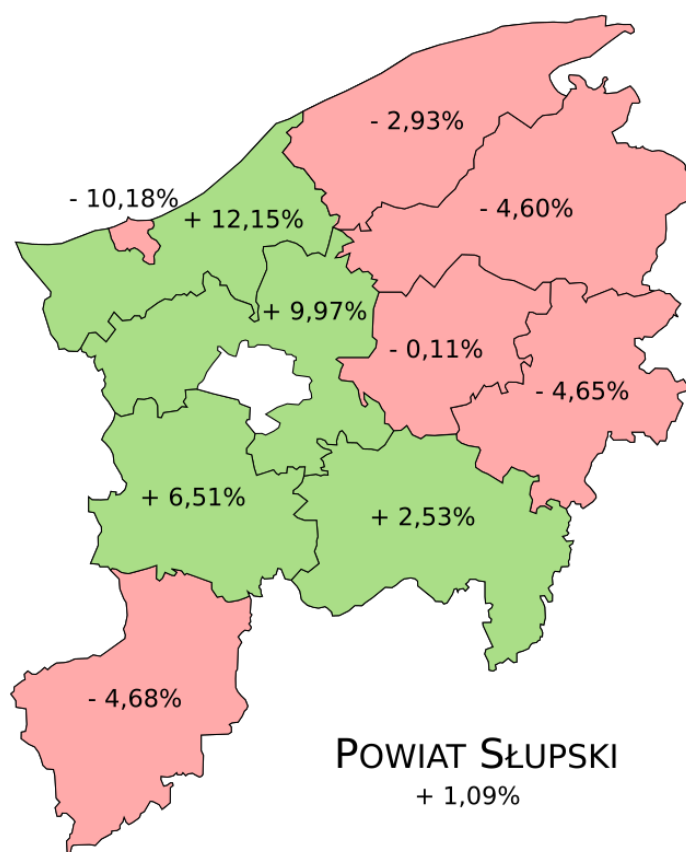
⁶ Wszystkie dane statystyczne dotyczące ludności są wskazywane na podstawie portali GUS: „Bank Danych Lokalnych” i „Polska w liczbach”.

⁷ Dane na podstawie prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (opracowana w 2014 r.).

⁸ Prognoza ludności gmin do 2030 r. jako punkt wyjścia przyjmująca stan ludności w dniu 31.12.2016 r. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-ludnosc-gmin-na-lata-2017-2030-opracowanie-eksperymentalne,10,1.html>

poszczególnych gmin są bardzo zróżnicowane. Najbardziej optymistyczne wartości przewidują wzrost (względem roku 2019) liczby ludności w: Gminie Ustka (+ 12,15%), Gminie Słupsk (+9,97%) i Gminie Kobylnica (+6,51%). Odmienna sytuacja przewidywana jest w: Mieście Ustka (-10,18%), Gminie Kępice (-4,68%), Gminie Potęgowo (-4,65%) i Gminie Główczyce (-4,60%). Zgodnie z tą prognozą do 2030 r. powiat słupecki będzie posiadał 99 764 mieszkańców co stanowi wzrost o 1,09% (względem roku 2019).

Rysunek 3 - Prognoza zmiany liczby ludności gmin powiatu słupeckiego do 2030 r. według zaktualizowanej prognozy GUS.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS. Prognoza ludności gmin do 2030 r. jako punkt wyjścia przyjmująca stan ludności w dniu 31.12.2016 r. Dla wyliczeń rok 2019 przyjęto jako bazy.

Wśród gmin powiatu największa liczba ludności zamieszkuje Gminę Słupsk, Miasto Ustka i Gminę Kobylnica (łącznie 47% ludności powiatu). Trzy najmniejsze gminy to odpowiednio: Gmina Smołdzino, Gmina Damnica i Gmina Potęgowo (łącznie niespełna 16% ludności powiatu).

Gęstość zaludnienia na obszarze powiatu słupeckiego wynosi 43 osoby/km². Przy czym gminy wchodzące w skład powiatu wykazują duże zróżnicowanie w zakresie ludności i gęstości zaludnienia. Ze względu na miejski charakter największą gęstość zaludnienia posiada Miasto

Ustka (1492 os/km²), najniższą Gmina Smołdzino (13 os/km²). W obecnej populacji powiatu 50,19% stanowią kobiety, a 49,81% mężczyźni.

Tabela 2 – Powierzchnia, gęstość zaludnienia i populacja w podziale na jednostki administracyjne w powiecie słupskim.

powiat/gmina	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia	Populacja					Zmiana ludności w latach 2016-2020	
			2016	2017	2018	2019	2020		
powiat słupski	2304	43	98501	98737	98816	98686	98832	+331	+0,34%
Gmina Ustka	217	38	8384	8360	8345	8339	8295	-89	-1,06%
Gmina Słupsk	262	71	17383	17724	18002	18206	18528	+1145	+6,46%
Gmina Główny	322	28	9251	9148	9075	8979	8880	-371	-4,06%
Gmina Dębica Kaszubska	300	32	9770	9736	9631	9534	9495	-275	-2,82%
Gmina Kobylnica	244	54	11858	12186	12594	12848	13211	+1353	+11,10%
Miasto Ustka	10	1492	15812	15709	15527	15367	15199	-613	-3,90%
Gmina Potęgowo	228	30	7031	6979	6953	6882	6821	-210	-3,01%
Gmina Smołdzino	260	13	3427	3430	3398	3375	3382	-45	-1,31%
Gmina Damnica	168	36	6222	6171	6094	6093	6080	-142	-2,30%
Gmina Kępice	293	31	9363	9294	9197	9063	8941	-422	-4,54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na koniec 2020 r. średni wiek mieszkańca powiatu słupskiego wynosił 40,5 lat i był porównywalny do średniego wieku mieszkańca województwa pomorskiego (40,8 lat). W stosunku do średniego wieku mieszkańców całej Polski statystyczny mieszkaniec powiatu jest młodszy o ponad 1,5 roku.

Piramidy ludności powiatu słupskiego dla lat 2014 i 2019, zawierające strukturę ludności według przedziałów wiekowych, pokazują trend starzenia się społeczeństwa. Na przestrzeni 5 lat dwa wyże demograficzne osób urodzonych w połowie lat 50-tych oraz początku lat 80-tych ubiegłego stulecia w sposób naturalny przesunęły się w górę wykresu. Zbyt niska dzietność w ostatnich latach widoczna jest w dolnych partiach wykresu. Oznacza to, że osoby z wyżu demograficznego lat 80 wchodząc w wiek rozrodzony decydowały się na potomstwo statystycznie rzadziej.

Od 2014 do 2020 r. przyrost naturalny systematycznie spada (obecnie na poziomie -2,4 punktu) przy czym trend ten jest zdecydowanie wyraźniejszy w miastach niż na wsiach, w których do 2019 r. wskaźnik utrzymywał się powyżej zera. Powiat słupski wypada

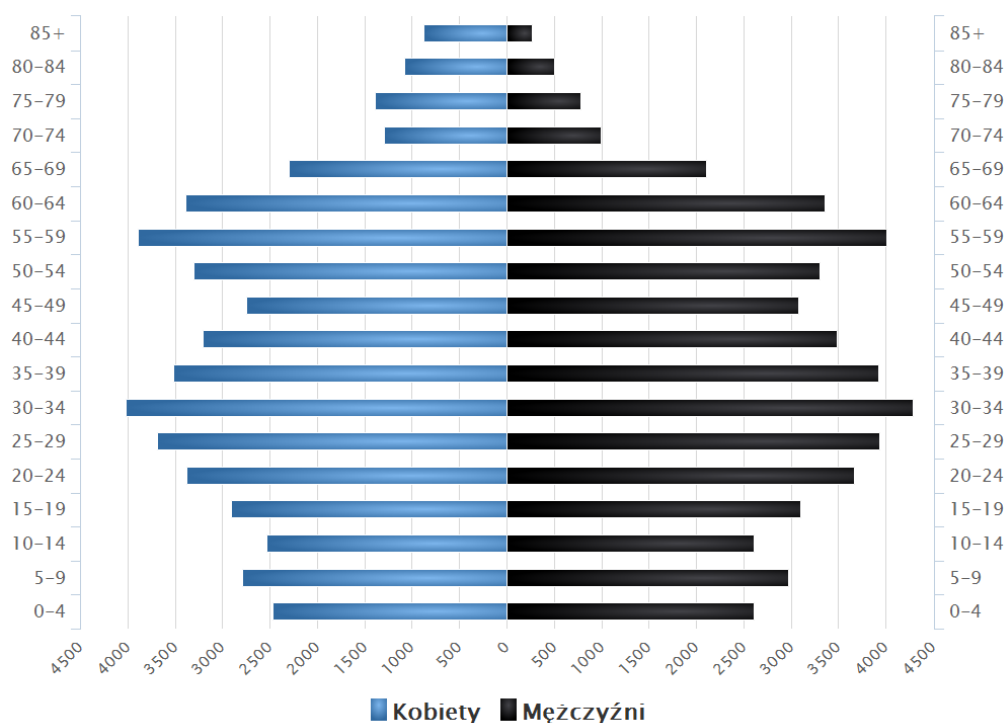
niekorzystnie na tle województwa pomorskiego, w którym wskaźnik średniego przyrostu naturalnego na 1000 ludności wynosił w 2020 -0,5 oraz w porównaniu do sąsiednich powiatów: bytowskiego (0,2) i lęborskiego (-1,2). Trzeba jednak zaznaczyć, że na tle kraju (wskaźnik na poziomie -3,2) wynik powiatu słupskiego jest nieznacznie lepszy od średniej.

Tabela 3 - Przyrost naturalny na 1000 ludności w powiecie słupskim według miejsca zamieszkania.

Obszar	Rok						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	1,4	0,3	0,5	0,1	0,2	-1,2	-2,4
w miastach	-2,2	-3,6	-2,6	-4,7	-3,6	-6,3	-7,9
na wsi	2,3	1,3	1,2	1,3	1,1	0,1	-1,2

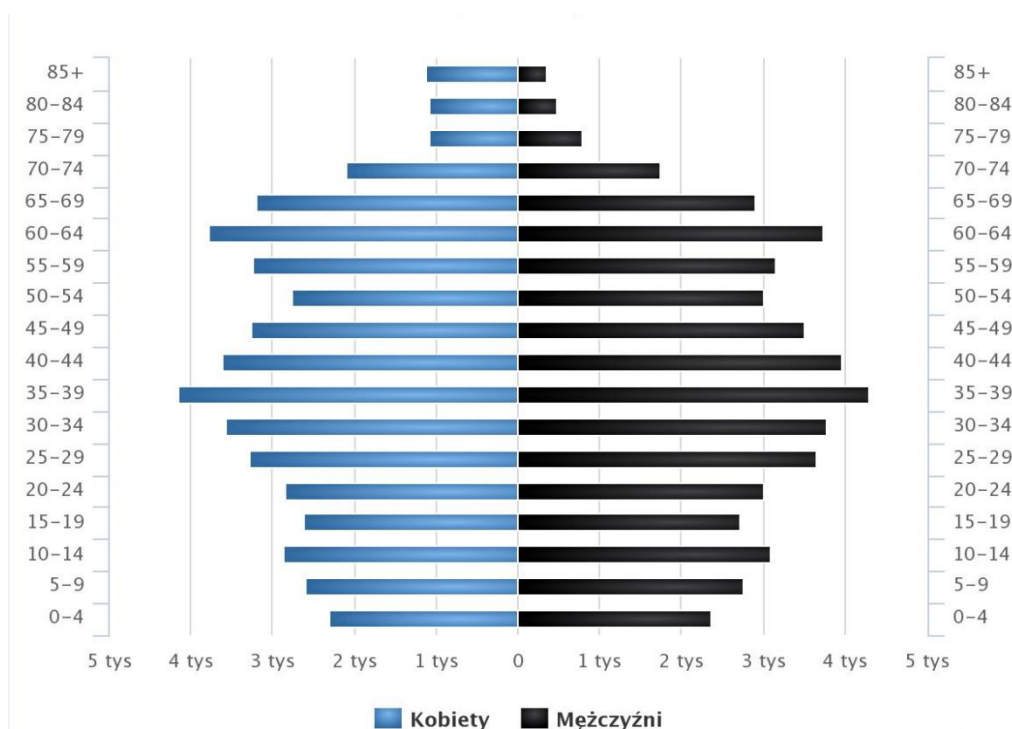
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 2 - Piramida wieku mieszkańców powiatu słupskiego w 2014 r.

Źródło: wygenerowano poprzez portal www.polskawliczbach.pl - GUS.

Wykres 3 – Piramida wieku mieszkańców powiatu słupskiego w 2019 r.

Źródło: wygenerowano poprzez portal www.polskawliczbach.pl - GUS.

Również w dalszej perspektywie struktura wiekowa ludności będzie rozwijać niekorzystną tendencję zmian w kierunku starzejącego się społeczeństwa. Ogólnokrajowy trend zwiększania się odsetka osób w wieku poprodukcyjnym będzie znacząco widoczny w powiecie słupskim. Na taką sytuację wpływa przede wszystkim zwiększanie się oczekiwanej długości życia oraz spadek przyrostu naturalnego. Skalę zjawiska pokazuje wzrost udziału procentowego osób w wieku poprodukcyjnym na przestrzeni lat. W 2019 r. wynosił on 18,84%, natomiast prognoza dla roku 2030 wskazuje udział na poziomie 21,09%, by w 2050 r. osiągnąć poziom 28,29%. Będzie również notowany znaczący spadek osób w wieku przedprodukcyjnym, co skutkować będzie postępującym wzrostem obciążenia demograficznego.

Tabela 4 – Ludność powiatu słupskiego według funkcjonalnych grup wieku w latach 2016 – 2019 oraz prognoza do 2050 r.

Wiek	2016	2017	2018	2019	2030	2040	2050
Przedprodukcyjny	19269	19225	19133	19024	16571	14796	13782
Produkcyjny	62752	62276	61745	61065	61050	59615	52363
Poprodukcyjny	16480	17236	17938	18597	20750	21539	26096

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według aktualnych danych w 2020 r. na tle kraju i województwa powiat słupski posiada stosunkowo korzystny wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi⁹ – 22,8. Dla porównania wskaźnik dla Polski wynosi – 28,2, dla województwa pomorskiego – 26,5, dla ościennych powiatów: bytowskiego – 22,4, lęborskiego – 25,1, koszalińskiego – 22,4, sławieńskiego – 26,4. Warto zauważyć, że wskaźnik dla wszystkich powyższych powiatów jest niższy niż średnia wojewódzka i zdecydowanie niższy niż średnia krajowa. Podobnie wygląda sytuacja w zakresie ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym¹⁰. Powiat słupski – wskaźnik na poziomie 63,1. Dla porównania: powiat bytowski – 64,2, powiat lęborski – 66,6, powiat koszaliński – 60,1, powiat sławieński – 66,3. Ponownie są to wyniki korzystniejsze w odniesieniu do województwa pomorskiego – 68,7 i Polski – 68,0. Pomimo faktu, że oba wskaźniki są dla powiatu słupskiego relatywnie korzystne to należy stwierdzić, że wzrost odsetka osób w wieku nieprodukcyjnym jest procesem postępującym i zdecydowanie negatywnie rokującym na przyszłość (biorąc pod uwagę prognozy). Dla powiatu wzrost w latach 2015-2020 z 55,1 do 63,1, dla województwa z 60,7 do 68,7, a dla kraju z 60,1 do 68,0.

2.2. Mobilność ludności

Kolejnym ważnym elementem mającym wpływ na demografię powiatu słupskiego są migracje. Saldo migracji dla powiatu jest dodatnie, ale z tendencją spadkową – w 2016 r. zameldowało się tu 171 osób więcej niż wymeldowało oraz odpowiednio 165 osób w 2017 r., 147 osób w 2018 r., 34 osoby w 2019 r. i 280 osób w 2020 r. Tym samym, co roku procesy migracyjne charakteryzują się niewielką przewagą napływu ludności nad jej odpływem.

Na tle sąsiadujących powiatów saldo migracji jest relatywnie korzystne.

Tabela 5 - Migracje na pobyt stały, wewnętrzne i zagraniczne (2020 r.)

Obszar	migracje wewnętrzne na pobyt stały		saldo migracji	
	napływ	odpływ	wewnętrznych	zagranicznych
powiat koszaliński	1227	976	251	0
powiat słupski	1747	1456	291	-11
powiat lęborski	699	743	-44	-12
powiat bytowski	737	929	-192	10
powiat sławieński	540	681	-141	-18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

⁹ Liczba osób starszych (w wieku 65 lat i więcej) przypadająca na 100 osób w wieku 15-64 lata.

¹⁰ Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (ludność w wieku przedprodukcyjnym – 0-17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej) do liczby osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat).

Zauważalnym kierunkiem odpływu mieszkańców są wyjazdy do większych ośrodków miejskich, np. do Trójmiasta. Jednym z ważniejszych kierunków, z których następuje napływ ludności jest natomiast miasto Słupsk, które posiada bardzo niekorzystne prognozy demograficzne i migracyjne. Rok do roku miasto traci kilkuset mieszkańców, a prognozy na rok 2050 wskazują, że jego populacja zmniejszy się o niemal 1/3 osiągając poziom 65088 osób. Napływ ludności ze Słupska do powiatu można przypisać m.in. zjawisku suburbanizacji czyli osiedlaniu się mieszkańców miasta na obszarach podmiejskich i okolicznych wsiach¹¹.

¹¹ PZPWP2030. Procesy suburbanizacyjne najbardziej widoczne są w otoczeniu Trójmiasta, w mniejszym natężeniu również wokół Słupska oraz większości ośrodków subregionalnych. (...) Wnioskuje się, że gminami o największej intensywności tych procesów są (...) w otoczeniu Słupska: gminy wiejskie Słupsk i Ustka oraz gmina Kobylnica;

3. Środowisko i Energia

3.1. Środowisko przyrodnicze

Rada Powiatu Słupskiego uchwałą nr XIX/188/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. przyjęła Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słupskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027. Program w punkcie 5 zawiera szczegółową ocenę stanu środowiska powiatu słupskiego w następujących dziedzinach (wraz z zagadnieniami horyzontalnymi i analizą SWOT dla każdej z dziedzin):

- a) Ochrona klimatu i jakości powietrza.
 - Źródła zanieczyszczeń powietrza.
 - System ciepłowniczy i gazowy powiatu słupskiego.
 - Jakość powietrza.
 - Odnawialne Źródła Energii (OZE).
 - Działania realizowane na terenie powiatu słupskiego w celu poprawy jakości powietrza.
- b) Zagrożenia hałasem.
 - Stan wyjściowy.
 - Źródła hałasu.
 - Monitoring poziomu hałasu.
- c) Pola elektromagnetyczne.
 - Stan wyjściowy.
 - Źródła promieniowania elektromagnetycznego.
 - Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego.
- d) Gospodarowanie wodami.
 - Wody powierzchniowe.
 - Jakość wód powierzchniowych.
 - Wody podziemne.
 - Jakość wód podziemnych.
 - Działania realizowane na terenie powiatu słupskiego w zakresie gospodarowania wodami.
- e) Gospodarka wodno-ściekowa.
 - Zaopatrzenie w wodę.
 - Odprowadzanie ścieków sanitarnych.
- f) Gleby.
 - Stan aktualny.
- g) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.
 - Region gospodarowania odpadami.
 - Odpady wytwarzane na terenie powiatu słupskiego.

- Zapobieganie powstawaniu odpadów.
- h) Zasoby geologiczne.
 - Przepisy prawne.
 - Stan aktualny.
- i) Zasoby przyrodnicze.
 - Formy ochrony przyrody.
 - Grunty leśne.
- j) Zagrożenia poważnymi awariami.
 - Stan aktualny.
 - Działania kontrolne.

Ze względu na obszerność zagadnienia w niniejszym dokumencie zawarto jedynie odwołanie do przedmiotowego programu.

3.2. Bezpieczeństwo energetyczne

Analogicznie jak w podrozdziale 3.1. diagnoza związana z bezpieczeństwem energetycznym, w tym zagadnienia takie jak: system ciepłowniczy i gazowy powiatu oraz odnawialne źródła energii zostały zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Słupskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 przyjętym przez Radę Powiatu Słupskiego uchwałą nr XIX/188/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r.

4. Transport

4.1. Dostępność komunikacyjna

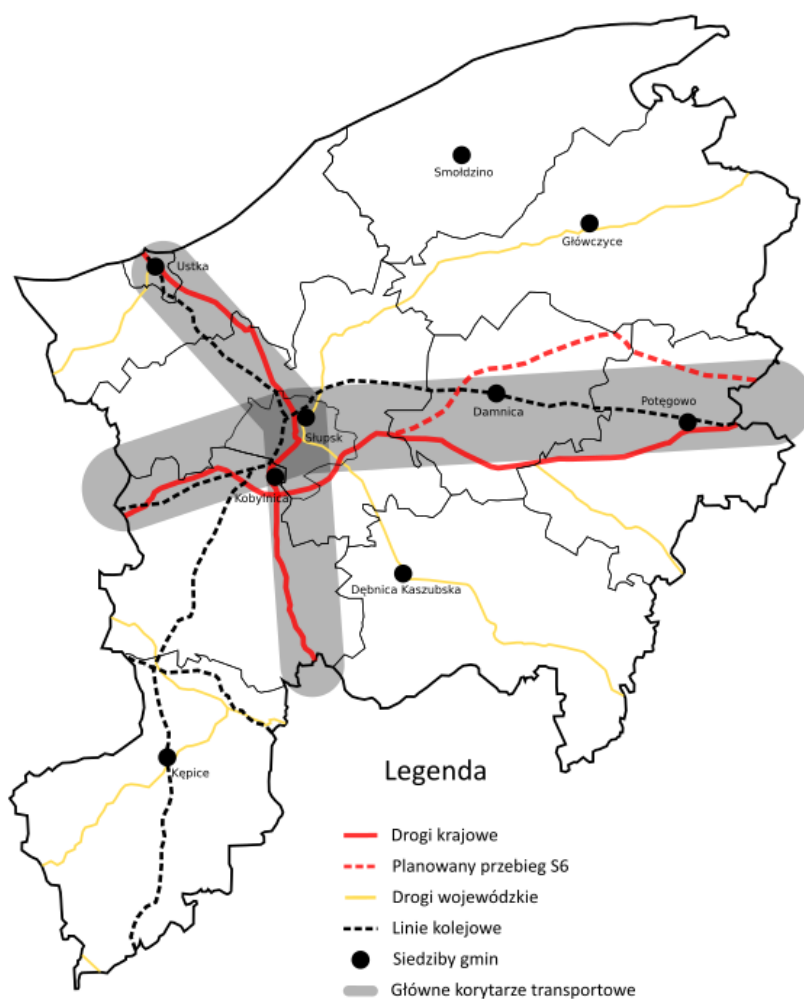
Obszar powiatu słupskiego wskazany jest jako wykluczony komunikacyjnie już na poziomie krajowych dokumentów strategicznych. Jest to związane zarówno z niekorzystnym pod względem transportowym położeniem powiatu, jak i z zaniedbaniami inwestycyjnymi dotyczącymi dróg najwyższych kategorii oraz linii kolejowych. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju wskazuje m.in., że praktycznie cały powiat znajduje się w najbardziej niekorzystnym przedziale dostępności do najbliższych ośrodków wojewódzkich: przedział powyżej 90 minut (przy czym dla północnych i południowych części powiatu jest on zdecydowanie dłuższy¹²). Ponadto negatywną cechą wyróżniającą powiat jest zaliczenie części jego obszaru do „peryferii środkowoeuropejskiej” w zakresie syntetycznego wskaźnika peryferyjności czasowej według obszarów gmin¹³. Wskaźnik ten bazuje na ważonym czasie dojazdu samochodem osobowym do wojewódzkich, subregionalnych oraz powiatowych ośrodków miejskich. Dostępność komunikacyjną powiatu słupskiego należy rozpatrywać odrębnie dla każdego z rodzajów transportu przy czym w każdym z nich sytuacja jest niekorzystna. Obecne uwarunkowania bez wątpienia rzutują na wszystkie aspekty rozwoju, a ograniczona dostępność do stolicy województwa i innych ważnych ośrodków miejskich skutkuje postępującą marginalizacją.

Istotną cechą komunikacji wewnątrz powiatowej jest centralnie położone Miasto Słupsk (powiat grodzki), które pełni funkcję subregionalnego węzła komunikacyjnego (określany również jako krajowy węzeł transportowy). Ważny węzeł przesiadkowy, szczególnie pod kątem turystycznym, znajduje się również w Ustce (określany również jako lokalny węzeł integracyjny). Punkty te są miejscami powiązań transportu kolejowego z transportem drogowym. Tym bardziej, że w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 realizowane są w obu miastach duże inwestycje dotyczące budowy węzłów przesiadkowych.

¹² Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), s. 302

¹³ Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), s. 175

Rysunek 4 – Mapa najważniejszych elementów sieci komunikacyjnej powiatu słupskiego.

Źródło: opracowanie własne.

Dostępność w transporcie kołowym.

Najważniejszym środkiem komunikacji dla mieszkańców pozostaje samochód osobowy (widoczny jest stały wzrost liczby samochodów osobowych i ciężarowych). Układ drogowy najwyższej kategorii opiera się na dwóch drogach krajowych: nr 6 i 21 oraz na drogach wojewódzkich: 213, 211, 210, 209, 208, 206, 203. Jego rozkład determinowany jest przez centralne położenie Słupska, z którego rozchodzi się większość najważniejszych korytarzy transportowych.

Najważniejsza z dróg - DK6 prowadzi przez województwo zachodniopomorskie i pomorskie od granicy Polski z Niemcami w Kołbaskowie do Trójmiasta i dalej do autostrady A1. Stanowi główny korytarz transportowy północnej Polski. W fazie planowania i realizacji jest droga S6, która na wielu odcinkach jest już gotowa. Inwestycja jest zrealizowana przede wszystkim na terenie województwa zachodniopomorskiego, a na terenie powiatu status drogi

szybkiego ruchu posiada jedynie obwodnica Słupska. W województwie pomorskim i powiecie słupskim realizacja drogi S6 do niedawna nie miała wskazanego finansowania. Na chwilę obecną istnieje zobowiązanie strony rządowej do realizacji drogi w całym jej przebiegu. Jest to długo oczekiwana inwestycja o fundamentalnym znaczeniu nie tylko dla powiatu słupskiego, ale dla całego Pomorza Środkowego.

Druga z dróg krajowych - nr 21 prowadzi od Ustki do Miastka w powiecie bytowskim stanowiąc o południkowej dostępności regionu. Jest podstawowym korytarzem dostępu do linii brzegowej powiatu, łącząc drogi krajowe nr 6 i 20. Jest to również główny korytarz prowadzący w kierunku drogi S11 będącej najkrótszą drogą na południe Polski. Ze względu na zły stan techniczny (stan techniczny drogi, zgodnie z raportem GDDKiA z 2018 roku jest krytyczny lub ostrzegawczy) istnieją plany przebudowy drogi na odcinku Słupsk-Ustka oraz budowy obwodnicy Słupska i Kobylnicy w ciągu DK21.

Długość dróg krajowych w powiecie słupskim przedstawia się następująco: S6 obwodnica słupska – 11,6 km, DK6 – 34,8 km, DK21 – 32,3 km (łącznie 78,7 km).

Nie mniej ważne dla transportu mieszkańców są drogi wojewódzkie. Przez obszar powiatu przebiega 7 dróg wojewódzkich:

- DW 203: Koszalin - Darłowo - Postomino - Ustka;
- DW 206: Koszalin - Polanów - Miastko;
- DW 208: Barcino - (droga wojewódzka nr 205) Wielin;
- DW 209: Warszkowo - Suchorze - Bytów;
- DW 210: Słupsk - Unichowo;
- DW 211: Nowa Dąbrowa - Czarna Dąbrówka - Puzdrowo - Sierakowice - Kartuzy – Żukowo;
- DW 213: Słupsk - Wicko - Żelazno - Sulicice – Celbowo.

Dostępność w transporcie kolejowym.

Dostępność w transporcie kolejowym opiera się o linię kolejową o znaczeniu państwowym nr 202 relacji Gdańsk Główny – Stargard (kierunek Szczecin). Linia ta jest w większości jednotorowa, w tym na odcinku biegnącym przez powiat słupski. Jest niezwykle istotna ponieważ stanowi połączenie powiatu z Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta biegnąc dalej w kierunku Warszawy i głównych magistrali kolejowych kraju. Po linii prowadzony jest ruch pasażerski i towarowy. Na terenie powiatu znajdują się następujące stacje i przystanki: Sycewice, Reblino, Kobylnica Słupska, Słupsk, Jezierzycze Słupskie, Damnica, Strzyżyno Słupskie, Głuszyno Pomorskie, Potęgowo.

Drugim ważnym korytarzem kolejowym powiatu jest linia 405 relacji Piła Główna – Ustka biegnąca przez województwa pomorskie, zachodniopomorskie oraz wielkopolskie. Jest ona w całej swojej długości jednotorowa. Na obszarze powiatu zelektryfikowany jest jedynie odcinek Słupsk – Ustka Uroczysko, na którym od 2020 r. wprowadzono całoroczne połączenie kolejowe. Na terenie powiatu znajdują się następujące stacje i przystanki: Ciecholub, Biesowice, Kępka, Kępice, Wrząca Pomorska, Słonowice, Widzino, Kobylnica Słupska,

Strzelinko, Gałęzinowo, Charnowo Słupskie, Mokrzyca, Ustka, Ustka Uroczysko. W latach 2017-2020 przeprowadzono remont linii na odcinku od Szczecinka do Ustki.

Przez teren powiatu przebiega również linia kolejowa nr 212 Bytów-Korzybie. Jest to obecnie nieczynna jednotorowa niezelektryfikowana linia. Wzdłuż niej na terenie powiatu znajdują się 2 przystanki: Barcino oraz Korzybie. Prowadzone są starania (również na szczeblu samorządowym) dotyczące rewitalizacji linii. W 2019 Instytut Geografii i Studiów Regionalnych Akademii Pomorskiej w Słupsku opracował dokument dotyczący linii kolejowej nr 212 Korzybie-Bytów. Autorzy dowodzą, że rewitalizacja linii 212 powinna skutkować podniesieniem efektywności funkcjonowania gospodarki, wzmocnieniem stabilności sieci osadniczej oraz zrównoważonym rozwojem zachodniej części województwa pomorskiego¹⁴.

Wraz z planami inwestycyjnymi dotyczącymi Centralnego Portu Komunikacyjnego zostały wskazane kolejowe inwestycje towarzyszące, tj. założenia przebudowy krajowego systemu transportu kolejowego. Jednym z kluczowych założeń jest stworzenie uniwersalnego, ogólnokrajowego systemu międzyregionalnych kolejowych przewozów pasażerskich. Docelowo ma on objąć dostępnością wszystkie regiony kraju, w tym również Pomorze Środkowe. Założenia dla tzw. „Ciągu nr 1” wskazują następujący (główny) przebieg w kierunku Słupska z wykorzystaniem istniejącej linii 202: Centralny Port Komunikacyjny – Płock – posterunek odgałęźny Grochowalsk – Grudziądz – Gdańsk – Gdynia – Słupsk. Zakładany czas dojazdu z CPK do Słupska to około 3 godzin¹⁵.

Dostępność w transporcie morskim.

Transport morski jest reprezentowany przez port w Ustce oraz niewielki port w Rowach. Są to porty o znaczeniu lokalnym.

Port w Ustce jest jednym z większych ośrodków w kraju obsługujących rybackie jednostki połowowe. Obecnie dysponuje nabrzeżami przeładunkowymi i postojowymi o łącznej długości 2 879,9 metrów, z czego 815 metrów stanowią nabrzeża przeładunkowe. Stan techniczny nabrzeży portowych jest dobrej lub bardzo dobrej jakości (odnosi się to do 71,7% ogólnej ich długości). W pozostałej części stan ten określić można jako dostateczny lub zły. Jednocześnie bardzo zły stan techniczny posiada układ falochronów warunkujących bezpieczeństwo eksploatacyjne portu. Dominującą funkcją portu morskiego w Ustce jest rybołówstwo, a w mniejszym stopniu funkcja turystyczna, przeładunek towarów i funkcja transportowa¹⁶. Port ma również znaczenie wojskowe ze względu na bliskość jednostki – Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej oraz Centralnego Poligonu Sił Powietrznych.

Realizowane są starania dotyczące rozbudowy portu morskiego w Ustce, który ma stać się ważnym elementem bałtyckiego systemu portów morskich. Ewentualna rozbudowa będzie planowo ukierunkowana, m.in. na zwiększenie możliwości obsługi przeładunków i możliwości

¹⁴ Rewitalizacja linii kolejowej nr 212 Korzybie-Bytów analiza funkcjonalna i społeczno-ekonomiczna, Słupsk 2019.

¹⁵ Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego, Warszawa 2020.

¹⁶ Strategia Rozwoju Portu Morskiego w Ustce do 2030 roku [Projekt], dr hab. Maciej Matczak, Marcin Włodarski, Gdynia 2019 r.

przyjmowania większych jednostek. Plany przewidują przesunięcie falochronu zachodniego o 250 metrów na zachód, rozszerzenie funkcji przeładunkowo-transportowej, zaplecza dla obsługi basenu rybackiego i obsługi portu jachtowego oraz wprowadzenie dogodnego powiązania komunikacyjnego portu z pozostałą częścią miasta.

Dostępność w transporcie lotniczym.

Zdecydowanie ograniczona jest dostępność mieszkańców powiatu słupskiego do portów lotniczych. Najbliższy z nich to Gdańsk Rębiechowo (3 w Polsce pod względem wielkości obsługiwanego ruchu pasażerskiego – dane z 2016 r.). W dalszej odległości leżą porty lotnicze o mniejszym znaczeniu: w Szczecinie (Goleniów) oraz Bydgoszczy (Szwederowo). Biorąc pod uwagę wspomnianą wcześniej niekorzystną sytuację dotyczącą transportu drogowego i kolejowego dostęp do portów lotniczych również należy uznać za utrudniony.

Redzikowo, tj. lotnisko położone na terenie powiatu słupskiego (obecnie zlokalizowano na jego terenie amerykańską „Tarczę Antyrakietową”) nie jest już możliwe do wykorzystania na rzecz mieszkańców czy też lokalnych przedsiębiorców. Wykorzystanie lotniska w Redzikowie na rzecz lokalnych społeczności było postulatem podnoszonym w latach ubiegłych również przez środowiska samorządowe.

4.2. Infrastruktura drogowa powiatu i gmin

Infrastruktura drogowa powiatu poza drogami krajowymi i wojewódzkimi opiera się na drogach kategorii powiatowej i gminnej, które stanowią podstawową sieć warunkującą wewnętrzną dostępność transportową powiatu i poszczególnych gmin.

Powiat słupski posiada silnie rozbudowaną sieć dróg. Zadania z zakresu utrzymania dróg powiatowych stanowią bardzo istotną część działalności powiatu. Ustawowe zadania zarządcy dróg powiatowych pełni Zarząd Dróg Powiatowych w Słupsku. Dysponuje on siecią dróg o nawierzchni twardej o długości 642,4 km (w tym o nawierzchni twardej ulepszonej 571,4 km) oraz drogi o nawierzchni gruntowej o długości 60,2 km¹⁷. Łączna długość dróg powiatowych (tj. 702,6 km) jest najwyższa spośród wszystkich powiatów województwa pomorskiego (2 w kolejności powiat bytowski – 565,8 km) i plasuje powiat na 18 miejscu w Polsce. Biorąc pod uwagę dane dla lat 2018-2019 w sieci dróg powiatowych 210 km posiada stan techniczny dobry, 139 km stan zadowalający, 139 km stan niezadowalający oraz 211,5 km stan zły.

Stan dróg, nie tylko powiatowych, ale i dróg gminnych na terenie powiatu jest zróżnicowany. W dalszym ciągu duży odsetek dróg utwardzonych jest w stanie niezadowalającym lub stanie złym. Szczegółowe dane znajdują się w poniższej tabeli.

¹⁷ Zgodnie z danymi GUS (2019 r.)

Tabela 6 - Stan techniczny dróg powiatowych i gminnych (utwardzonych).

Kategoria drogi	Długość dróg [km]				
	stan dobry	stan zadowalający	stan niezadowalający	stan zły	Łączna długość
Drogi powiatowe	210	139	139	211,5	699,5
Drogi gminne Gmina Ustka	86,7	95,38	95,38	95,38	372,84
Drogi gminne Gmina Słupsk	70	41	15	15	141
Drogi gminne Gmina Głównyzyce	47,11	54,32	330,1	141,47	573
Drogi gminne Gmina Kobylnica	76,3	24,5	0	3	103,8
Drogi gminne Gmina Miasto Ustka	13,31	5,23	2,86	0,43	21,83
Drogi gminne Gmina Potęgowo	33,1	13,83	9,59	0	56,52
Drogi gminne Gmina Smołdzino	0	20	4,1	0	24,1
Drogi gminne Gmina Damnica	20,75	119,46	48,02	32,49	220,72
Drogi gminne Gmina Kępice	60	36	28,5	12,35	136,85
Drogi gminne Gmina Dębica Kaszubska	Brak danych				31,51

Źródło: dane Zarządu Dróg Powiatowych w Słupsku oraz Urzędów Gmin z terenu powiatu. Dane dla lat 2018/2019 w zależności od dostępności.

W ciągu dróg powiatowych powiatu słupskiego znajduje się 51 obiektów mostowych, w tym: 3 wiadukty, 34 mosty żelbetowe, 10 mostów stalowych, 1 most kamienno-betonowy, 1 most sprężony, 1 kładka dla pieszych i 1 most inny¹⁸.

Powiat słupski i Zarząd Dróg Powiatowych w Słupsku stale realizują zadania mające na celu utrzymanie dróg oraz poprawę ich jakości. Działania te odbywają się również z udziałem środków zewnętrznych. W ostatnich latach przykładowe, największe inwestycje dotyczyły przebudowy dróg: 1157G, 1112G 1179G, 1123G.

Bezpieczeństwo na drogach powiatowych obrazuje poniższa tabela, w której przedstawiono liczbę wypadków na poszczególnych drogach (od największej) oraz liczbę zabitych, liczbę rannych, a także liczbę kolizji. Łącznie w badanym okresie na drogach

¹⁸ Dane Zarządu Dróg Powiatowych w Słupsku; <https://bip.zdp.slupsk.pl/415.html>;

powiatowych wydarzyło się 108 wypadków, 14 osób zginęło, 127 zostało rannych oraz miało miejsce 1296 kolizji.

Tabela 7 – Liczba wypadków, zabitych, rannych i kolizji na drogach powiatowych w latach 2017-2020 (do sierpnia 2020 r.)¹⁹.

L.p.	Numer drogi	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji
	Suma (dla wszystkich dróg)	108	14	127	1296
1	1112G	12	0	12	118
2	1015G	10	4	12	100
3	1139G	7	1	7	82
4	1120G	6	0	7	74
5	1179G	5	0	6	47
6	1177G	5	0	5	43
7	1157G	4	2	3	132
8	1117G	3	1	4	45
9	1108G	3	0	5	44
10	1197G	3	0	3	40
11	1019G	3	0	3	18
12	1143G	3	1	2	17
13	1188G	3	0	3	9
14	1153G	2	0	2	27
15	1147G	2	0	4	24
16	1176G	2	0	2	19
17	1128G	2	0	3	18
18	1109G	2	0	3	13
19	1178G	2	0	2	8
20	1183G	2	1	5	6
21	1125G	2	0	2	4
22	1138G	2	0	2	1
23	1111G	1	0	1	29
24	1115G	1	1	1	28
25	1123G	1	0	1	23
26	1135G	1	0	1	17
27	1165G	1	0	1	17
28	1163G	1	0	5	11
29	1140G	1	2	0	9
30	1106G	1	0	1	9

Źródło: Komenda Miejska Policji w Słupsku.

¹⁹ Do zestawienia wybrano 30 dróg uszeregowanych ze względu na liczbę wypadków (pierwsze kryterium obejmuje co najmniej 1 wypadek) oraz ze względu na liczbę kolizji (drugie w kolejności kryterium).

4.3. Organizacja transportu publicznego

Transport publiczny w powiecie słupskim obejmuje połączenia kolejowe i samochodowe. Przy czym obowiązek zapewnienia transportu zbiorowego w wymiarze lokalnym ciąży na gminach oraz powiatach i należy do ich zadań własnych. Według PZPWP2030 do 2030 roku największe obciążenia potokami pasażerskimi wystąpią m.in. na liniach kolejowych między Słupskiem a Wejherowem, a na liniach autobusowych między powiatami słupskim i bytowskim oraz Słupskiem. Pogarszająca się od wielu lat rentowność lokalnych przewozów komercyjnych powoduje systematyczne ograniczanie oferty przewozowej, co sukcesywnie wpływa na pogarszanie dostępności komunikacyjnej, szczególnie w stosunku do miejscowości oddalonych od siedziby powiatu. Wpływa również na pojawianie się „białych plam” komunikacyjnych i powstawanie negatywnego zjawiska jakim jest wykluczenie komunikacyjne²⁰.

Ważnym aspektem organizacji transportu publicznego w powiecie jest centralnie położone Miasto Słupsk, które stanowi powiat grodzki i jest częstym celem podróży realizowanych z obszaru powiatu słupskiego – podróże do pracy, szkoły, miejsc użyteczności publicznej, zaspakajanie potrzeb życiowych itp.

Połączenia kolejowe w transporcie publicznym na terenie powiatu obejmują trasy w ramach istniejących, aktywnych linii kolejowych opisanych w części „Dostępność komunikacyjna”.

Powiatowa komunikacja publiczna realizowana jest głównie przez firmy: NordExpress Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Słupsku Spółka Akcyjna z siedzibą w Smołdzinie. PKS S.A. jest spółką, w której powiat słupski posiada 59,37% udziału akcji imiennych (40,63% posiada powiat łęborski). Łącznie na rzecz powiatu słupskiego w 2020 r. realizowanych było 20 linii (patrz tabela poniżej). Ważnym źródłem finansowania przewozów są środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, który pozwala na uruchomienie i utrzymanie deficytowych połączeń.

Tabor spółki komunalnej PKS S.A. to łącznie 95 pojazdów. Średni wiek pojazdu to ponad 19 lat (w tym 9 szt do 10 lat, 47 szt. w przedziale od 11 do 20 lat, 28 szt. w przedziale od 21 do 30, oraz 11 powyżej 30 lat, najstarszy autobus ma 33 lata)²¹.

Funkcjonuje również sieć słupskiej komunikacji miejskiej – Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. - zgodnie z porozumieniami międzygminnymi realizuje przewozy poza granicami miasta Słupska do: Siemianic, Krępy Słupskiej przez Kusowo, Płaszewko i Głobino, Redzikowa i Wieszyna, Widzina przez Kobylnicę, Kobylnicy i Bolesławic, Strzelinka przez Włynkówko i Strzelino.

²⁰ Raport – powiatowe linie użyteczności publicznej w 2019 i 2020 r., styczeń-luty 2021 r.

²¹ Dane Starostwa Powiatowego w Słupsku obejmują stan taboru przed realizacją inwestycji dotyczących zakupu autobusów finansowanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Tabela 8 - Liczba przewiezionych pasażerów w 2020 roku na liniach powiatowej komunikacji publicznej wg miesięcy.

Nr linii	Trasa	Liczba przewiezionych pasażerów w 2020 roku na liniach wg miesięcy												ROK
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
1U	Kobylnica - Dobrzęcino - Wrząca - Ściegnica - Gać - Sycewice - Kobylnica	4 753	5 687	3 550	1 296	1 386	1 058	2 496	2 430	6 590	5 631	2 534	2 643	40 054
2U	Kobylnica - Zagórki - Barcino	48	0	0	0	0	0	26	17	0	0	0	0	91
3U	Włynkówko - Bydlino - Rowy	3 857	5 490	3 022	879	1 262	4 686	4 406	5 685	7 027	4 321	2 212	2 640	45 487
4U	Siemianice - Karzcin - Rowy	221	175	96	0	0	227	2 363	4 487	0	0	0		7 569
5U	Bierkowo - Gałęzinowo - Pęplino - Ustka	2 165	3 127	1 707	554	723	1 294	1 623	1 524	3 155	2 355	762	1 019	20 008
6U	Ustka - Rowy	753	725	403	15	0	490	4 559	4 351	1 039	578	276	372	13 561
7U	Siemianice - Gąbino - Kluki	2 603	2 722	1 701	870	57	67	176	0	0	0	0	0	8 196
8U	Siemianice - Żoruchowo - Żelazo - Smołdzino	1 149	1 673	1 048	641	670	751	701	832	1 792	1 552	731	736	12 276
9U	Siemianice - Jezierzycy - Rogawica	8 675	9 052	5 838	2 622	3 984	5 419	6 333	6 129	8 460	7 316	5 528	5 790	75 146
10U	Redzikowo - Potęgowo - Łupawa - Redzikowo	429	454	290	0	0	0	145	114	300	257	151	191	2 331
11U	Głobino - Dębica Kaszubska	15 388	16 508	9 210	3 968	6 266	9 068	10 953	11 655	17 573	13 204	8 004	9 061	130 858
12U	Głobino - Warblewko - Łabiszewo - Maleniec	3 867	4 865	2 851	1 153	1 599	2 220	2 626	2 549	5 090	4 136	2 159	2 191	35 306
13U	Redzikowo - Damnica - Główczyce - Dargoleza - Cecenowo	5 071	5 936	3 432	1 082	1 540	3 128	2 566	2 259	5 581	4 504	1 913	2 415	39 427
14U	Siemianice - Rogawica - Wiatrowo - Grapice	370	853	384	86	0	0	0	0	549	363	33	0	2 638
15U	Siemianice - Damnica - Łebień	320	410	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	930
16U	Siemianice - Główczyce (Izbica, Rzuszcze, Wykosowo) p/Żelkowo	13 430	16 135	9 601	2 499	4 182	6 893	7 681	7 547	14 402	11 918	6 489	7 645	108 422
17U	Redzikowo - Główczyce p/Damnicę	13 548	15 964	9 282	2 235	3 700	5 641	7 405	7 182	13 412	11 115	6 523	7 323	103 330
18U	Głobino - Dębica Kaszubska - Starnice - Maleniec	-	-	-	-	-	-	-	-	617	539	189	146	1 491
19U	Głobino - Dębica Kaszubska - Gałęzów	-	-	-	-	-	-	-	-	4 043	2 929	1 219	1 416	9 607
21U	Redzikowo - Łupawa - Potęgowo	-	-	-	-	-	-	-	-	4 499	2 627	1 259	1 701	10 086
Suma		76 647	89 776	52 615	17 900	25 369	40 942	54 059	56 761	94 129	73 345	39 982	45 289	666 814

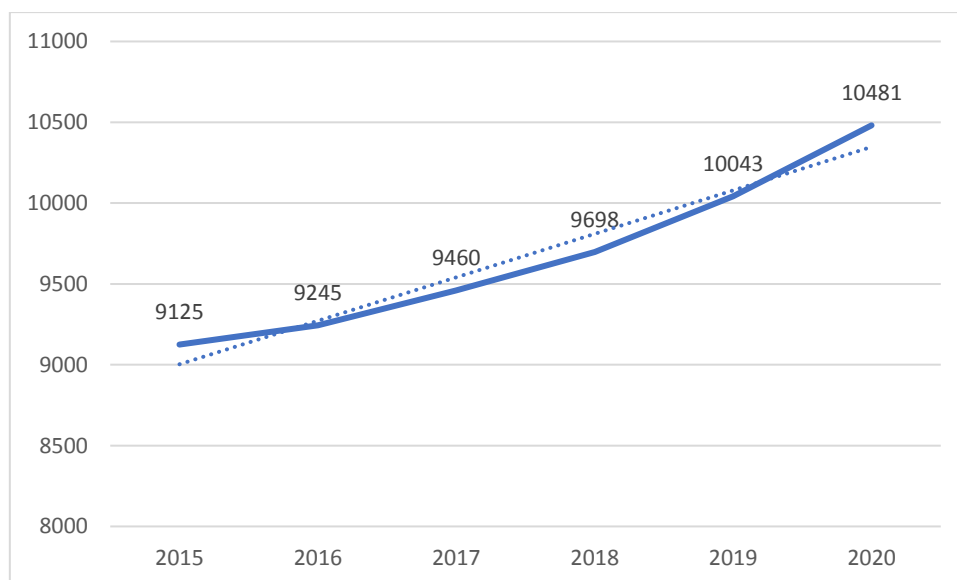
Źródło: Raport – powiatowe linie użyteczności publicznej w 2019 i 2020 r., styczeń-luty 2021 r.

5. Gospodarka i turystyka

5.1. Przedsiębiorczość

Dane statystyczne dotyczące zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wskazują, że od 2015 r. występuje stała tendencja wzrostowa. W 2020 r. zarejestrowanych było 10481 podmiotów. Tym samym rośnie również wskaźnik określający liczbę podmiotów na 1000 ludności (z 93 w 2015 r. do 106 w roku 2020). Jest on jednak zdecydowanie mniejszy od średniej dla województwa pomorskiego, który w 2020 r. wynosił 131. Dynamika przyrostu (wynosząca w 2020 r. 8,49 jednostki nowo zarejestrowanej w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców) również jest mniejsza od średniej wojewódzkiej (średnia wojewódzka wskaźnika w 2020 r. wynosiła 10,25).

Wykres 4 – Podmioty gospodarki narodowej w powiecie słupskim w latach 2015-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla zobrazowania sytuacji przedsiębiorczości w regionie wybrano wskaźnik pokazujący podmioty gospodarki narodowej na 10000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Dla powiatu słupskiego w 2020 r. wynosi on 1729,3. Dla porównania wybrano wskaźnik dla Polski, który wynosi – 2047,9, dla województwa pomorskiego – 2289,4, oraz dla ościennych powiatów: bytowskiego – 1457, lęborskiego – 2243,9, koszalińskiego – 2036,5, sławieńskiego – 1923,4. Powyższe dane pokazują, że powiat słupski posiada relatywnie niewiele podmiotów w odniesieniu do osób w wieku produkcyjnym. Może to świadczyć o stosunkowo niskim poziomie przedsiębiorczości.

W strukturze wielkości dominują mikroprzedsiębiorstwa, które stanowią 96,75% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Udział małych firm wynosi 2,55%, średnich firm

0,64%, a dużych jedynie 0,07%. Na uwagę zasługuje fakt, że na przestrzeni lat 2015-2020 liczba dużych i średnich firm nie zmieniła się znacząco, liczba firm małych zmniejszyła się, a liczba mikroprzedsiębiorstw od 2015 r. zanotowała prawie 16% wzrost.

Reprezentanci największych firm w powiecie słupskim to, m.in.: MOWI – przedsiębiorstwo z branży przetwórstwa rybnego, fabryka mebli tapicerowanych „Flair Poland”, „Farm Frites Poland Dwa” sp. z o.o. w Bobrownikach, Kępickie Zakłady Garbarskie „KEGAR sp. z o.o., Fabryka Obuwia „NORD” w Strzelinie, Garbarnia Skór Futerkowych „SBV” w Dębnicy Kaszubskiej oraz firmy na terenie Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Przykładowe branże i firmy zlokalizowane na terenie strefy: branża metalowa („Hydro-Naval” Sp. z o.o., „LEANN Stańczyk” S.A., JS Fabryka Przekładni Sp. z o.o. Sp.k., KONMET Sp. z o.o., KAMIR Sp. z o.o., Tritec Production Sp. z o.o.), branża motoryzacyjna (MMI Sp. z o.o., LAUBER Sp. z o.o., Nordglass Sp. z o.o.), branża obuwnicza (Gino Rossi S.A.), oświetlenie (Euroledlightning Sp. z o.o.), produkcja cystern i zbiorników (STAKO Sp. z o.o.), produkcja stolarki okiennej i drzwiowej (MS Okna i Drzwi Sp. z o.o.), przetwórstwo spożywcze (Przetwórstwo Rybne Łosoś Sp. z o.o.), przetwórstwo drzewne (AJ Fabryka Mebli Sp. z o.o.), przetwórstwo tworzyw sztucznych („BRANQ” Sp. z o.o., „Faser-Plast Poland” Sp. z o.o., Laminopol Sp. z o.o.), usługi transportowe, magazynowania i przechowywania towarów (Indeka Logistic City Sp. z o.o., „Paula Fish” Sławomir Gojdz sp.j.)²².

Tabela 9 – Klasy wielkości podmiotów gospodarki narodowej w powiecie słupskim w latach 2015 – 2020.

Klasa wielkości	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	9 125	9 245	9 460	9 698	10 043	10481
0 – 9	8 752	8 870	9 095	9 346	9 701	10140
10 – 49	301	304	290	278	269	267
50 - 249	65	64	68	67	66	67
250 - 999	7	7	7	7	7	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

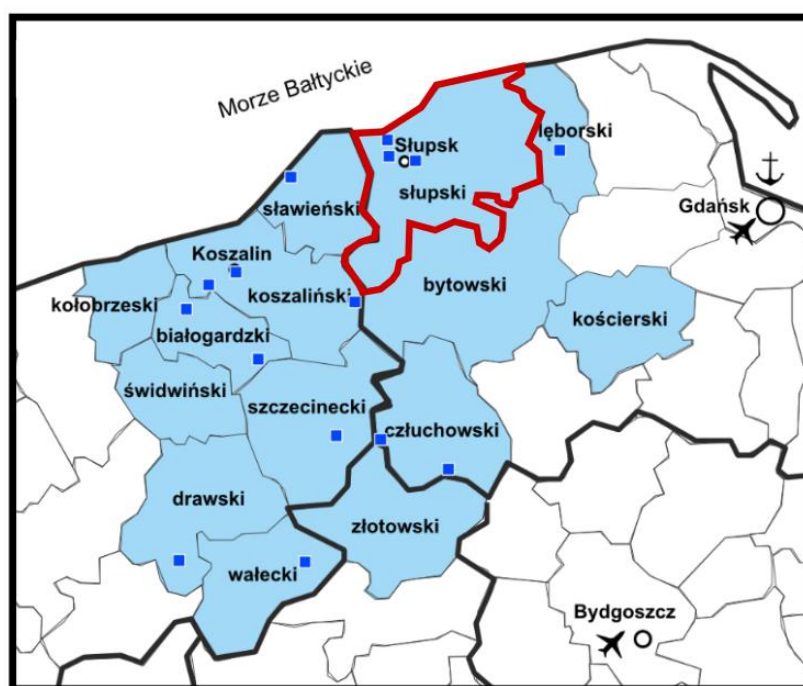
Struktura branżowa gospodarki (wg podziału gospodarki PKD 2007) w 2019 r. pokazuje, że najwięcej podmiotów gospodarczych działa w ramach: sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 1906, sekcji F – „Budownictwo” - 1593, i co warte uwagi w sekcji I – „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” – 1116. Silną reprezentację w strukturze branżowej znajdują

²² <https://sse.slupsk.pl/index.php/pl/o-strefie-mainmenu/inwestorzy-ssse>

również przedsiębiorstwa związane z przetwórstwem przemysłowym (sekcja C) – 982 podmioty.

Instytucje otoczenia biznesu zlokalizowane są głównie w Słupsku. Tym niemniej przedsiębiorcy mający swoją siedzibę na terenie powiatu słupskiego znajdują się w zasięgu ich oddziaływania. Jedną z najważniejszych instytucji to Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., która zarządza wspomnianym wyżej obszarem we właściwości Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (w ramach programu Polska Strefa Inwestycji). Ponadto wspiera inicjatywy klastrowe i działa na rzecz szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego. Obszarem SSSE objętych jest 16 powiatów w 3 województwach – pomorskim, zachodniopomorskim oraz wielkopolskim, a w ramach strefy funkcjonuje 16 podstref o łącznej powierzchni 910 ha. W powiecie słupskim znajdują się 3 podstrefy SSSE: "Redzikowo" 63,3665 ha, "Ustka" 9,1497 ha, "Płaszewko" 7,7796 ha oraz 1 podstrefa łącznie na terenie powiatu słupskiego i Miasta Słupska - "Słupsk-Włynkówko" 100,2801 ha²³.

Rysunek 5 – Mapa Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.sse.slupsk.pl/index.php/pl/o-strefie-mainmenu/o-strefie>.

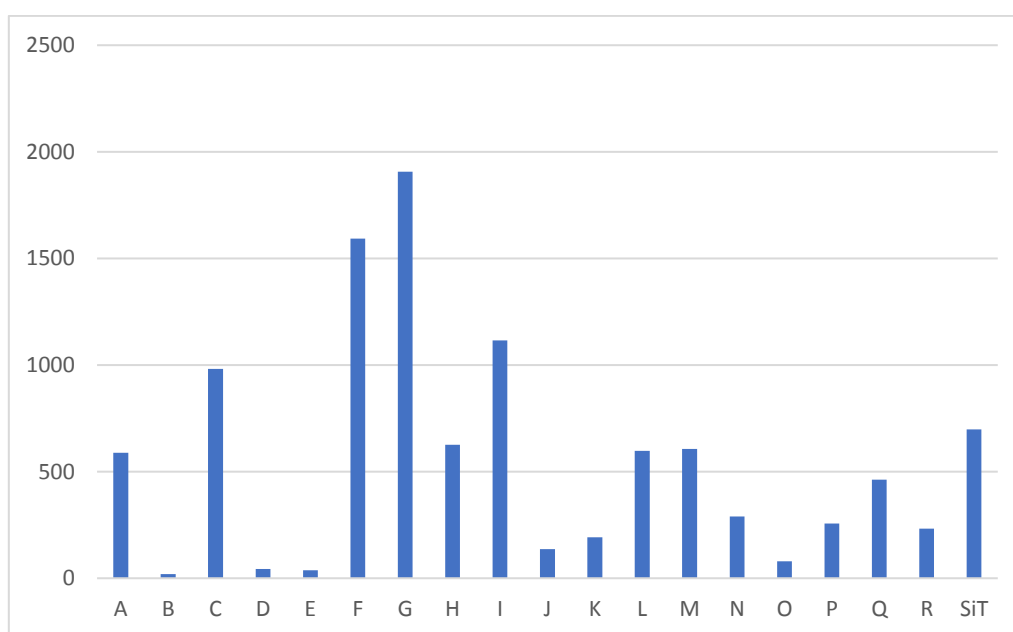
PARR S.A. zarządza również Słupskim Inkubatorem Technologicznym, który także oddziałuje na teren powiatu. Jest to główne pozaakademickie centrum innowacji w regionie. W ramach SIT funkcjonują pracownie: automatyki, robotyki, systemów wizyjnych,

²³ <https://www.sse.slupsk.pl/index.php/pl/o-strefie-mainmenu/o-strefie>

odnawialnych źródeł energii, a także rozwijane są specjalistyczne usługi dla przedsiębiorców z zakresu: skanowania 3D, druku 3D, prototypowania, inżynierii odwrotnej, efektywności energetycznej i innych będących odpowiedzią na potrzeby firm. Na terenie powiatu słupskiego i całego Subregionu Słupskiego nie występują klastry o statusie Krajowych Kłastrów Kluczowych.

Kwestią wartą uwagi jest również działający w województwie pomorskim system Inteligentnych Specjalizacji Pomorza²⁴. Deficyt przedsiębiorców wpisujących się w obszary ISP jest zauważalny na terenie powiatu oraz całego Pomorza Środkowego, gdzie przeważa rozwój innych gałęzi przemysłu i usług (sporadycznie zdarzają się inwestycje z branż priorytetowych, tj. lotniczej, biotechnologicznej, farmacji, chemicznej, IT, urzędzeń medycznych, automotiv).

Wykres 5 – Struktura branżowa gospodarki powiatu słupskiego w 2020 r. według sekcji PKD 2007²⁵.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

²⁴ ISP 1 – Technologie offshore i portowo-logistyczne; ISP 2 – Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie; ISP 3 – Technologie ekoelektywne w produkcji, przesyłce, dystrybucji i zużyciu energii i paliw oraz w budownictwie; ISP 4 – Technologie medyczne w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia (<https://drp.pomorskie.eu/propozycje-inteligentnych-specjalizacji-pomorza>).

²⁵ Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa; Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; Sekcja J – Informacja i komunikacja; Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Sekcja P – Edukacja; Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Sekcja S – Pozostała działalność usługowa; Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Kwestią istotnie rzutującą, m.in. na rozwój gospodarczy powiatu (również Miasta Słupska) jest zlokalizowana w Redzikowie amerykańska „Tarcza Antyrakietowa”. Powstanie bazy, stanowiące niewątpliwie szansę rozwojową dla Ziemi Słupskiej, może wywołać jednocześnie pewne ograniczenia, w tym: obostrzenia związane z kubaturą budynków, których wielkość nie może przekroczyć 6000 metrów sześciennych, ograniczenia używania nadajników elektromagnetycznych, ograniczenia budowy turbin wiatrowych i innych dużych budowli, a także ograniczenia ruchu lotniczego. Stanowi to istotne wyzwanie rozwojowe, gdyż w bezpośrednim sąsiedztwie bazy znajduje się Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna. Obecnie mieszkańcy postrzegają obecność bazy jako element ryzyka gospodarczego, co powodować może ucieczkę działających tu firm i brak woli rozwoju nowych biznesów – potencjalni inwestorzy zewnątrzni mogą odkładać w czasie decyzje o lokowaniu biznesu w Słupsku i jego okolicach. Baza stanowi istotny czynnik mogący mieć wpływ także na decyzje osób prywatnych, co do osiedlania się na tym terenie²⁶.

5.2. Rynek Pracy

Zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane na poziomie lokalnym przez samorząd powiatowy. Jednostka organizacyjna powiatu - Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku - obejmuje swoim zasięgiem zarówno powiat słupski jak i Miasto Słupsk - powiat grodzki.

Charakterystyka rynku pracy powiatu słupskiego pokazuje, że w tym zakresie od roku 2015 do początku roku 2020 utrzymywała się zdecydowanie korzystna koniunktura. Dane statystyczne pokazują, że liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców wzrosła ze 181 w 2015 r. do 200 w roku 2019.

W ostatnich latach obserwowalny był ogólnopolski znaczący spadek liczby bezrobotnych i poprawa sytuacji na rynku pracy. W przestrzeni publicznej zaczęto mówić o tzw. „rynku pracownika”, który oznacza, że trudności w zdobyciu pracownika przez pracodawców zaczęły dominować nad trudnościami w zdobyciu pracy przez osoby jej poszukujące. W Polsce od roku 2015 liczba bezrobotnych spadła z 1 563 tys. do 866 tys. na koniec 2019 r. Podobnie sytuacja wygląda w województwie pomorskim, które w latach 2015 – 2019 zanotowało spadek z 77 tys. do niespełna 42 tys. osób bezrobotnych, a więc o ponad 46%. Sytuacja gospodarki i rynku pracy podlega jednak obecnie dynamicznym zmianom, ze względu na epidemię COVID-19, tym samym już w 2020 r. obserwowane jest znaczne pogorszenie trendów. Na koniec II kwartału 2020 r. liczba bezrobotnych w Polsce zwiększyła się do poziomu 1026 tys., a w województwie pomorskim do ponad 52 tys., by do

²⁶ Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2024, s.5

końca roku 2020 osiągnąć pułap 1046 tys. bezrobotnych w Polsce i 56 tys. w województwie pomorskim.

W powiecie słupskim na koniec grudnia 2019 r. liczba osób bezrobotnych wynosiła 2102 osób (stopa bezrobocia w 2019 r. na poziomie 6,4%). Stanowiło to znaczny spadek od 2015, w którym stopa bezrobocia wynosiła 15,4% przy liczbie bezrobotnych na koniec grudnia wynoszącej 5019 osób. W ogólnej liczbie bezrobotnych 1768 osób zamieszkiwało na wsi (84,11%), a 334 w mieście (15,89%). Jedynie 381 osób posiadało prawo do zasiłku – 17,73%.

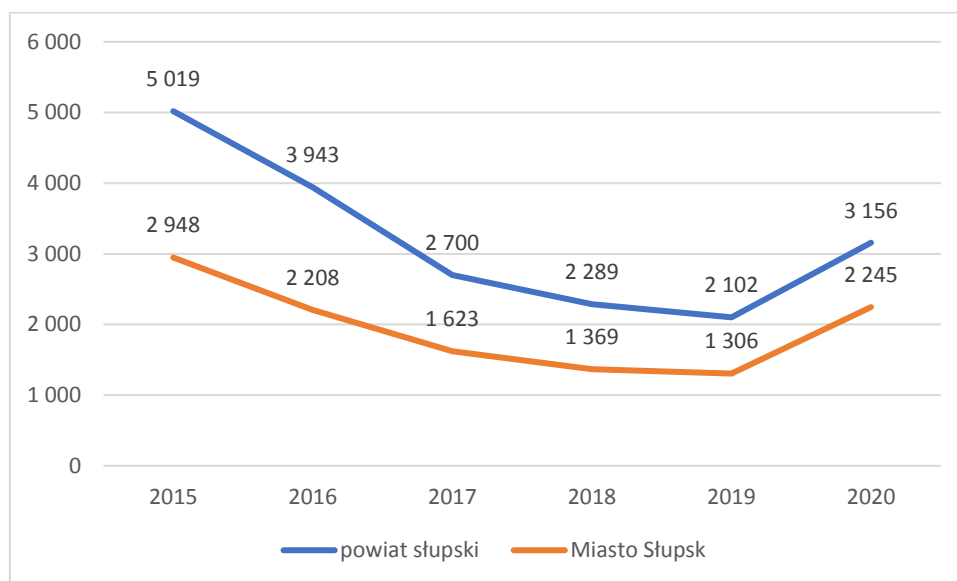
W 2020 r. uwidocznił się już znaczący wzrost bezrobocia w powiecie: na koniec I półrocza 2774 osoby bezrobotne, z czego 1252 stanowili mężczyźni (45,13%), a 1522 kobiety (54,87%), a na koniec 2020 r. 3156 osoby bezrobotne, z czego 1450 stanowili mężczyźni (45,94%), a 1706 kobiety (54,06%).

Pandemia w roku 2020 znacząco wpłynęła na działalność wielu firm. Niepewne czasy powodują również, że firmy w ramach różnych strategii przetrwania, zaczynają szukać bardziej elastycznych form zatrudnienia. Coraz częściej, zamiast zatrudniać pracowników na etaty, pracodawcy chętniej sięgają po pracowników tymczasowych. Coraz silniej uwidacznia się także podział rynku pracy na dwie części, to znaczy na branże, które nie odczuły negatywnych skutków pandemii lub zyskały na niej oraz takie, które kryzys dotyka szczególnie mocno. Pomimo wyraźnie widocznego zmniejszonego popytu na pracę, zmieniająca się sytuacja nie zlikwidowała problemu pracodawców z pozyskiwaniem odpowiednich do swoich potrzeb pracowników, który jest wynikiem tzw. luki kompetencyjnej. Problemy kadrowe nadal mają firmy prowadzące działalność w szczególności w takich branżach jak: informatyka, transport i logistyka, opieka zdrowotna i nad osobami starszymi, budownictwo, gospodarka morska²⁷.

Jak wskazuje analiza danych statystycznych rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 spowodowało, że jest mniej nowych ofert pracy. Duża część firm ograniczyła rekrutację, a niektóre nawet całkowicie je wstrzymały. W okresie od stycznia do września 2020 liczba nowych miejsc pracy zmniejszyła się o 14 tys. w porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym²⁸.

²⁷ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy za 2020 r.

²⁸ J.w.

Wykres 6 – Liczba osób bezrobotnych w powiecie słupskim i Mieście Słupsku w latach 2015-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podział osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania pokazuje, że największa ich liczba znajduje się w Gminie Dębica Kaszubska, Gminie Kępice i Gminie Słupsk, przy czym w Gminie Dębica Kaszubska i Gminie Kępice uwidacznia się również znaczący udział osób długotrwale bezrobotnych. Lepsza sytuacja Gminy Słupsk uwarunkowana jest również dużą liczbą ludności gminy – tym samym stopa bezrobocia nie jest duża.

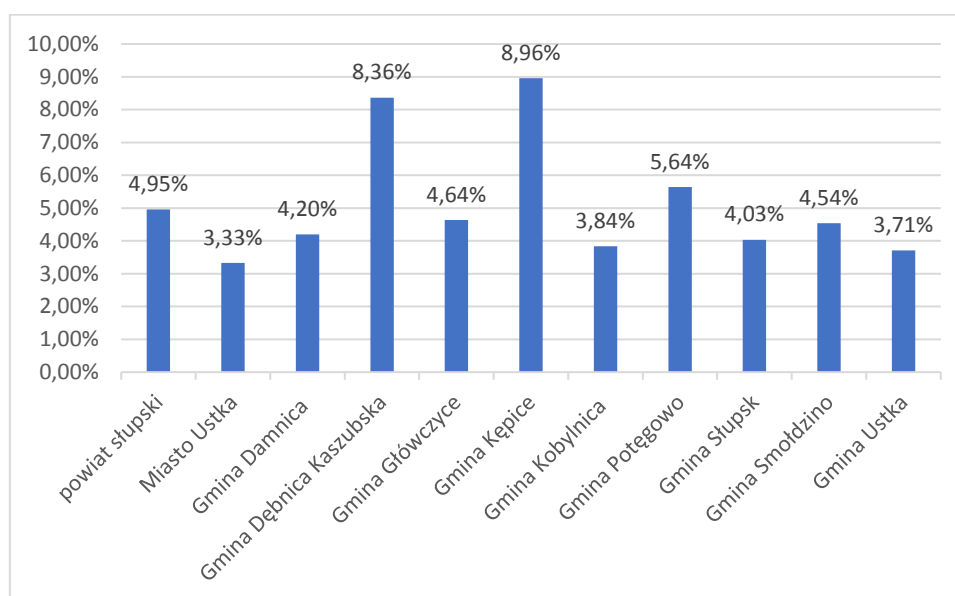
Tabela 10 – Bezrobotni według gmin powiatu słupskiego na koniec 2020 r.

Obszar	ogółem	kobiety	mężczyźni
powiat słupski	3156	1706	1450
Miasto Ustka	294	132	162
Gmina Damnica	167	96	71
Gmina Dębica Kaszubska	523	293	230
Gmina Główny	268	142	126
Gmina Kępice	527	288	239
Gmina Kobylnica	331	180	151
Gmina Potęgowo	249	144	105
Gmina Słupsk	493	255	238
Gmina Smołdzino	101	54	47
Gmina Ustka	203	122	81

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zróżnicowanie geograficzne powiatu słupskiego ze względu na bezrobocie pokazuje również poniższy wykres. Wyraźnie widocznie jest nierównomierne rozłożenie wskaźnika obrazującego udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Najmniej korzystna sytuacja dotyczy Gminy Kępice i Gminy Dębica Kaszubska, a najkorzystniejsza występuje w gminach: Miasto Ustka, Ustka, Kobylnica. Średnia dla powiatu to 4,95%.

Wykres 7 – Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w powiecie słupskim i jego gminach na koniec 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z grupy 3156 bezrobotnych na koniec 2020 r. 770 osób pozostawało bezrobotnymi dłużej niż rok, a 368 osób dłużej niż 2 lata. W liczbie bezrobotnych powyżej roku i 2 lat zdecydowanie dominowały kobiety (przewaga kobiet w liczbie bezrobotnych rośnie wraz z długością czasu pozostawania bez pracy).

Tabela 11 – Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy w powiecie słupskim, stan na koniec 2020 r.

Kategoria	Czas pozostawania bez pracy				
	poniżej 3 miesięcy	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	12-24 miesięcy	Powyżej 24 miesięcy
Ogółem	724	548	814	638	432
Kobiety	391	270	397	370	278
Mężczyźni	333	278	417	268	154

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwięcej osób bezrobotnych pozostawało w 2020 r. w grupach o najniższym wykształceniu, tj.: zasadnicze zawodowe i gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe.

Tabela 12 – Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia w powiecie słupskim, stan na koniec 2020 r.

Kategoria	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne oraz średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze (zawodowe)	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
Ogółem	307	567	336	792	1154
Kobiety	216	386	224	352	528
Mężczyźni	91	181	112	440	626

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Najwięcej osób bezrobotnych w 2020 r. znajdowało się w przedziałach wieku od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat. Jedną z przyczyn takiego stanu, jest to, że są to osoby reprezentujące wyż demograficzny (szerzej opisany w części "sytuacja demograficzna"). Zauważalną tendencją jest również wzrost odsetka mężczyzn w grupie wiekowej powyżej 55 roku życia (przy interpretacji tego wyniku warto pamiętać o zróżnicowanym wieku emerytalnym kobiet i mężczyzn).

Tabela 13 – Bezrobotni zarejestrowani według wieku w powiecie słupskim, stan na koniec 2020 r.

Kategoria	Grupa wiekowa (lata)				
	24 i mniej	25-34	35-44	45-54	55 i więcej
Ogółem	398	895	779	571	513
Kobiety	248	562	450	293	153
Mężczyźni	150	333	329	278	360

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Powiatowy Urząd Pracy podejmuje działania związane z promocją zatrudnienia, tworzeniem nowych miejsc pracy i aktywizacją zawodową osób bezrobotnych. Ponadto organem opiniodawczo – doradczym Starosty w sprawach polityki rynku pracy jest Powiatowa Rada Rynku Pracy. W skład rady wchodzi, m.in. przedstawiciele działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, społeczno-zawodowych

organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych i organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

Swoje zadania Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku realizuje w oparciu o środki Funduszu Pracy (FP), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) oraz środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku otrzymał z FP limit w wysokości 3 130 245,00 zł oraz środki z EFS w wysokości 6 682 455,00 zł, łącznie 9 812 700,00 zł. W 2020 r. wielkość pozyskanych środków była rekordowa ze względu na trwającą walkę ze skutkami pandemii. Środki otrzymane z FP to 66 133 664,70 zł a z EFS 12 155 068,13 zł, łącznie 78 288 732,83 zł. W podanej kwocie aż 62 500 000 zł to finansowanie instrumentów Tarczy Antykryzysowej w ramach środków Funduszu Pracy oraz rezerwy Funduszu Pracy²⁹.

Struktura wydatków w ostatnich latach (zarówno Funduszu Pracy, jak i EFS) pokazuje, że duży nacisk położono na promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie przedsiębiorczości, poprzez przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Ze względu na trudną sytuację na rynku pracy związaną z brakiem wykwalifikowanych pracowników, finansowano koszty szkoleń, bonów szkoleniowych, staży oraz związanych z tymi formami aktywizacji stypendiów dla osób bezrobotnych. Młodzi bezrobotni korzystali również z bonów zasiedleniowych. W 2020 r. zdecydowane pierwsze miejsce zajmują wydatki związane z funkcjonowaniem Tarczy Antykryzysowej. W 2020 r. PUP pozyskał 8 195 miejsc pracy (rok wcześniej 10 686 miejsc).

Skalę podjętych działań obrazuje kwota wydatkowana na realizację zadań obligatoryjnych: 9 086 100,00 zł w 2019 roku w tym: na wypłatę zasiłków dla osób bezrobotnych - 7 840 400,00 zł (dla 2 517 osób niezależnie od liczby miesięcy), dodatków aktywizacyjnych – 463 400,00 zł (wypłaconych dla 611 osób niezależnie od liczby miesięcy) oraz świadczeń integracyjnych – 782 300,00 zł (dla 160 osób niezależnie od liczby miesięcy); 12 297 600,00 zł w 2020 roku w tym: na wypłatę zasiłków dla osób bezrobotnych – 10 765 400,00 zł (dla 2 869 osób niezależnie od liczby miesięcy), dodatków aktywizacyjnych – 476 800,00 zł (wypłaconych dla 534 osób niezależnie od liczby miesięcy) oraz świadczeń integracyjnych – 1 055 400,00 zł (dla 146 osób niezależnie od liczby miesięcy).

Od kilku lat Urzędy Pracy odgrywają kluczową rolę w procesie zatrudniania cudzoziemców poprzez swoje zaangażowanie w tzw. procedurę oświadczeniową. I tak w 2020 roku PUP wpisał do ewidencji 3 641 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (w 2019 r. wpisano 4 642 oświadczenia, a w 2018 r. wpisano 4 871 oświadczeń) obywatelom Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy. Aż 90% zarejestrowanych oświadczeń dotyczyło obywateli Ukrainy. Cudzoziemcy zatrudniani byli w takich branżach jak: przetwórstwo przemysłowe, gastronomia, hotelarstwo, transport, budownictwo oraz jako pracownicy wykonujący prace proste przy produkcji.

²⁹ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku za 2020 rok.

PUP podejmuje się także działań innowacyjnych, jak np. promowanie działań i usług rynku pracy poza urzędem, np. w Centrum Handlowym „JANTAR” czy też bezpośrednio w terenie (np. u zbiegu ulic Sienkiewicza i Wojska Polskiego w Słupsku). Takie działania są uzasadnione biorąc pod uwagę wykluczenie cyfrowe części mieszkańców powiatu. Doświadczenie pokazało, iż mieszkańcy (w tym także osoby niezarejestrowane w urzędzie) chętnie dopytywali o świadczone usługi.

Inne niestandardowe działania to wyznaczenie w PUP doradcy klienta instytucjonalnego, który podejmuje i utrzymuje regularne kontakty z pracodawcami i przedsiębiorcami. Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku także corocznie organizuje, współorganizuje bądź uczestniczy w wielu wydarzeniach, mających na celu promocję wszystkich form pomocy skierowanych zarówno do osób bezrobotnych jak i pracodawców.

Podejmowane są działania mające na celu nie tylko unowocześnianie metod obsługi interesanta, ale także związane z podnoszeniem poziomu obsługi klientów oraz warunków pracy pracowników PUP poprzez m.in. remonty pomieszczeń biurowych i sal obsługi.

5.3. Turystyka i rekreacja

Jednym z wyróżników powiatu słupskiego na tle ogólnopolskim jest jego ponadprzeciętna atrakcyjność turystyczna. GUS na koniec 2017 r. opracował publikację ukazującą atrakcyjność turystyczną poszczególnych powiatów. Wskaźnik atrakcyjności turystycznej uwzględniający otoczenie i poprawkę transgraniczną uplasował powiat słupski na 20 miejscu w Polsce. Powiat wyprzedza powiaty stanowiące same w sobie markę turystyczną takie jak: Toruń, Gdynia czy Sopot. W składowych atrakcyjności turystycznej najgorzej został oceniony wskaźnik atrakcyjności kulturowej, wskaźnik atrakcyjności biznesowo-hotelowej oceniono dość dobrze, a zdecydowanie najlepiej wskaźnik atrakcyjności środowiskowej – 7 miejsce w Polsce w otoczeniu powiatów: tatrzańskiego (6 miejsce) i żywieckiego (8 miejsce)³⁰. Zdecydowanie najistotniejszy wpływ na atrakcyjność powiatu ma jego nadmorskie położenie oraz walory przyrodnicze, w tym szereg obszarów ochrony przyrody na czele ze Słowińskim Parkiem Narodowym.

Nadmorskie położenie warunkuje także dynamikę roczną i rozłożenie przestrzenne ruchu turystycznego w powiecie. Odwiedziny turystów są skoncentrowane przede wszystkim w miesiącach letnich – ruch turystyczny cechuje znaczna sezonowość. Ponadto celem przyjazdów są w zdecydowanej większości obszary nadmorskie, tj. gminy zlokalizowane w północnych częściach powiatu.

Powiat słupski jest w kategorii powiatów jednym z liderów pod względem udzielonych noclegów. Dla przykładu w 2018 r. na terenie powiatu udzielono 1 021 736 noclegów. Na tle

³⁰ Analiza walorów turystycznych powiatów i ich bezpośredniego otoczenia (opracowanie eksperymentalne na podstawie danych statystycznych, m.in. z zakresu bazy noclegowej, kultury i dziedzictwa narodowego oraz przyrodniczych obszarów chronionych), GUS, 2017.

powiatów województwa pomorskiego był to 2 wynik po powiecie puckim (1 685 821 udzielonych noclegów). Jeśli chodzi o miasta na prawach powiatu to więcej noclegów niż w powiecie słupskim udzielono jedynie w Gdańsku – 2 616 347. W 2020 r. pomimo zdecydowanie zmniejszonego ruchu turystycznego powiat zachował 3 miejsce z wynikiem 792 589 udzielonych noclegów.

Tabela 14 – Wybrane dane dotyczące turystycznych obiektów noclegowych i ich wykorzystania na terenie powiatu słupskiego w latach 2015 – 2020.

Kategoria danych	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turystyczne obiekty noclegowe	144	152	150	143	147	135
Turystyczne obiekty noclegowe - całoroczne	34	32	31	30	31	30
Miejsca noclegowe	12 080	12 639	12 352	12 281	13 389	13 772
Miejsca noclegowe - całoroczne	3 960	3 428	3 115	3 228	3 884	3 840
Turyści (korzystający)	156 951	166 630	158 989	197 616	252 595	170 886
Turyści zagraniczni (korzystający)	7 927	9 558	8 659	9 784	10 784	4 834
Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych	99 637	110 651	114 546	159 847	223 213	144 403
Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych - turyści zagraniczni	11 891	11 470	8 997	9 188	13 574	5 881
Udzielone noclegi	961 513	1 025 876	994 018	1 021 736	1 194 740	792 589
Udzielone noclegi - turyści zagraniczni	42 928	45 683	48 813	51 448	54 115	23 382

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2015 - 2020 odnotowano wzrost miejsc noclegowych w powiecie. W szczególności zaznacza się wzrost w latach 2018-2020 (z 12 281 do 13 772). Wzrosła również liczba turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych od roku 2015 do 2019 wzrost o 95644 osoby, co stanowi procentowy wzrost o 61 punktów (rok 2020 jako szczególny został pominięty). Wzrost odnotowały również takie wskaźniki jak: wynajęte pokoje w obiektach hotelowych oraz udzielone noclegi, zarówno turystom rodzimym, jak i zagranicznym.

Wybrane dane statystyczne dotyczącej infrastruktury turystycznej powiatu słupskiego (dane GUS dla 2020 r.):

- Turystyczne obiekty noclegowe – 135 (30 obiektów całorocznych);

- Miejsca noclegowe ogółem – 13 772 (3 840 miejsc całorocznych);
- hotele kategorii ***** - 1 (590 miejsca noclegowe);
- hotele kategorii **** - 3 (264 miejsca noclegowe);
- hotele kategorii *** - 2 (353 miejsca noclegowe);
- hotele kategorii ** - 4 (261 miejsca noclegowe);
- pensjonaty – 1 (45 miejsca noclegowe);
- inne obiekty hotelowe - 12 (1075 miejsca noclegowe);
- szkolne schroniska młodzieżowe - 1 (50 miejsca noclegowe);
- ośrodki wczasowe - 39 (5 060 miejsc noclegowych);
- ośrodki kolonijne - 4 (758 miejsca noclegowe);
- ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 5 (738 miejsc noclegowych);
- domy pracy twórczej – 1 (89 miejsc noclegowych);
- zespoły domków turystycznych – 16 (1 788 miejsc noclegowych);
- kempingi - 3 (480 miejsc noclegowych);
- pola biwakowe - 4 (385 miejsc noclegowych);
- zakłady uzdrowiskowe - 3 (438 miejsc noclegowych);
- pokoje gościnne - 35 (1382 miejsc noclegowych);
- kwatery agroturystyczne - 1 (16 miejsca noclegowe).

Poniżej przedstawiono wybór najważniejszych elementów środowiska i zagospodarowania oraz obiektów wpływających na atrakcyjność powiatu³¹:

- Nadmorskie położenie: główna atrakcja przyciągająca turystów do powiatu słupskiego. 57 kilometrów odcinek linii brzegowej, na której znajdziemy piaszczyste plaże i klify, umożliwia uprawianie licznych sportów wodnych i plażowych. Położenie nad Morzem Bałtyckim umożliwia uprawianie różnych typów turystyki, w tym turystyki aktywnej. Na uwagę zasługują dodatkowo dwie spośród dziesięciu leżących na pomorskim szlaku latarni morskich - w Ustce i Czołpinie. Na terenie powiatu znajduje się jedna z najważniejszych letnich miejscowości turystycznych – Ustka – posiadająca status uzdrowiska. Ponadto warto zwrócić uwagę na takie nadmorskie miejscowości, jak: Rowy, Poddąbie czy Orzechowo.
- Słowiński Park Narodowy. Atrakcja na skalę europejską przyciąga turystów niespotykanymi w Europie ruchomymi wydmiami, przypominającymi pustynię, a także jeziorami przymorskimi, lasami oraz bogactwem fauny wodnej i lądowej. O randze i wartości przyrodniczej parku świadczy objęcie go programem UNESCO MAB „Człowiek i Biosfera”, zakładającym utworzenie globalnej sieci rezerwatów biosfery. Park zajmuje powierzchnię 32 744,03 ha. Ochroną ścisłą objęto obszar 53,92 km².
- Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach (na terenie Słowińskiego Parku Narodowego) - powstało w trosce o ratowanie kultury materialnej Słowińców. Można je zwiedzać cały rok, jednak podczas jednej z licznych imprez folklorystycznych „Czarnego Wesela”,

³¹ Na podstawie zestawienia z <https://powiat.slupsk.pl/katalog/zabytki-i-ciekawe-miejsca>

podziwiać można nie tylko wyjątkową architekturę starych zagród i chałup, ale również zapoznać się z pomorską kuchnią, kulturą i obyczajami Słowińców (np. kopanie torfu, wypiekanie słowińskiego chleba, obróbka włókna i rękodzieło).

- Kraina w Kratę. Wyróżnia się budownictwem szachulcowym (czyli elementem tradycyjnej architektury wsi Pomorza) z malowanymi na czarno drewnianymi elementami konstrukcyjnymi ścian oraz glinianym ich wypełnieniem, bielonym wapnem. Swołowo określane stolicą Krainy w Kratę, ma siedemdziesiąt tego typu obiektów. Jego wyjątkowe walory architektoniczne i przestrzenne sprawiły, że jest też Europejską Wsią Dziedzictwa Kulturowego. Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie jest określane mianem najnowocześniejszego muzeum skansenowskiego w kraju. Pośród zrekonstruowanych i odrestaurowanych budynków gospodarczych z XIX i XX w. obejrzyć można zagrody bogatego chłopa, dawną kuźnię, dom chlebowy czy lodownię. W kilku obiektach umieszczone są multimedialne wystawy poświęcone historii i kulturze wiejskiej Pomorza. Cyklicznym imprezom towarzyszą pokazy tkactwa, przędzenia, młócenia zboża czy warzenia piwa.
- Pałac w Warcinie. Położony niedaleko Kępic, był kiedyś ulubioną rezydencją niemieckiego kanclerza Otto von Bismarcka. Zbudowany został na planie czterech prostokątów z wieżą, a położony jest w otoczeniu przepięknego XVIII-wiecznego parku, w którym zachowało się wiele okazów starodrzewia. Wewnątrz znajduje się oryginalnie zachowana sala kominkowa (niegdyś gabinet Bismarcka), sala myśliwska i biała.
- Dolina Charlotty - znana jest w całej Europie z organizacji Festiwalu Legend Rocka. W kompleksie znajduje się hotel SPA oraz pensjonaty „Żelazna Podkowa” i „Rybaczkówka” - położone na wysepkach jeziora Zamełowskiego, a także amfiteatr, park linowy, wioska mongolska, stadnina koni oraz ogród zoologiczny.
- Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”. Jest jedynym w województwie pomorskim parkiem typu dolinnego. Obejmuje obszar, przez który biegnie rzeka Słupia. Urozmaicona rzeźba terenu, piękne krajobrazy i bogata szata roślinna stwarzają doskonałe możliwości do wypoczynku. Do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, konnej i kajakowej zachęcają szlaki turystyczne oraz ścieżki przyrodnicze. Stare elektrownie, kanały i zbiorniki wodne, położone w otoczeniu pięknej natury, sprawiają, że jest to jeden z najpiękniejszych zakątków powiatu słupskiego.

Najważniejsze szlaki piesze³¹:

- Północny (czerwony). Trasa: Łeba -> Rąbka -> Łącka Góra -> Czołpino -> jezioro Gardno -> Rowy (36 km). Atrakcje czekające na szlaku: ruchome wydmy, muzeum przyrodnicze i sprzętu rybackiego w Rąbkach, latarnia morska w Czołpinie.
- Nadmorski (czerwony). Trasa: Łeba -> Czołpino -> Rowy -> Poddąbie -> Orzechowo -> Ustka -> Pęplino -> Starkowo -> Jarosławiec (86 km). Atrakcje czekające na szlaku: ruchome wydmy w Łebie, latarnie morskie w Czołpinie oraz Ustce.

- Dolina Łupawy (niebieski). Trasa: Gardna Wielka -> Żelkowo -> Damno -> Łupawa -> Czarna Dąbrówka (67 km). Atrakcje czekające na szlaku: wzgórze Rowokół, kościół filialny z XIX w. w Żelkowie, elektrownia wodna w Łupawie.
- Dolina Słupi (żółty). Trasa: Ustka -> Bydlino -> Słupsk -> Dębica Kaszubska -> Konradowo -> Gałąźnia Mała -> Gałęzowo -> Bytów (95 km). Atrakcje czekające na szlaku: elektrownie wodne w Gałęźni Małej i Konradowie, Park Krajobrazowy "Dolina Słupi", Zamek Książąt Pomorskich i Baszta Czarownic w Słupsku, Zamek Krzyżacki w Bytowie.
- Słowińców (żółty). Trasa: Gardna Wielka -> Smołdzino -> Kluki -> Izbica -> Gać -> Łeba (38,5 km). Atrakcje czekające na szlaku: Muzeum Przyrodnicze w Smołdzinie, skansen w Klukach, wzgórze Rowokół.
- Dolina Wieprzy i Studnicy (czarny). Trasa: Słupsk -> Lubuń -> Kwakowo -> Lulemino -> Zagórki -> Korzybie -> Darnowo -> Kawcze -> Miastko (71 km). Atrakcje czekające na trasie: kościół z XIX w. w Kwakowie, jezioro w Korzybiu.

Ponadto na terenie powiatu znajduje się szereg krótszych, lokalnych szlaków pieszych, ścieżek turystycznych i edukacyjnych.

Najważniejsze szlaki kajakowe³¹:

- Najstarszych elektrowni wodnych. Szlak wiedzie przez elektrownie wodne położone na rzekach: Słupi, Łupawie i Wieprzy. Na trasie szlaku na rzece Słupi znajduje się pięć elektrowni (wszystkie udostępnione do zwiedzania): Skarszów Dolny, Krzynia, Strzegomino, Gałąźnia Mała i Struga. Na trasie szlaku w dorzeczu Wieprzy znajdują się cztery elektrownie: Kępice, Kępka, Ciecholub, Biesowice (z czego tylko elektrownia w Biesowicach udostępniona jest do zwiedzania). Na trasie szlaku w dorzeczu Łupawy znajduje się sześć elektrowni z czego trzy znajdujące się w Smołdzinie, Żelkowie oraz Pogonicach udostępnione są do zwiedzania.
- Papieski. Szlak powstał na pamiątkę spływu z 1964 r., w którym uczestniczył abp Karol Wojtyła - późniejszy Jan Paweł II. Na trasie szlaku o długości 133,2 km znajduje się dziesięć przystani z pamiątkowymi obeliskami i miejscami biwakowymi. Trasa szlaku: Gowidlino -> Sulęczyno -> Parchowo -> Soszyca -> Gołębia Góra -> Gałąźnia Mała -> Leśny Dwór -> Lubuń -> Krępa Słupska -> Słupsk.

Najważniejsze szlaki rowerowe³¹:

- Nadmorski szlak rowerowy R-10 (356 km). Szlak przebiega od Świnoujścia do jeziora Sarbsko w województwie pomorskim (polski odcinek szlaku EuroVelo10 inaczej szlak wokół Bałtyku o całkowitej długości 7930 km). Na terenie powiatu słupskiego zawierają się w nim 3 szlaki: Jantarowy, Zwiniętych Torów i Słowińców.

- Jantarowy (zielony). Trasa: Jarosławiec -> Łącko -> Złakowo -> Zaleskie -> Starkowo -> Ustka (32 km). Atrakcje na szlaku: latarnie morskie w Ustce i Jarosławcu, kościół z XVIII w. w Zaleskich, Muzeum Ziemi Usteckiej.
- Zwiniętych Torów (czerwony). Trasa: Ustka -> Zapadłe -> Wytowno -> Machowinko -> Objejskie Łąki -> Dębina -> Rowy (21 km). Atrakcje na szlaku: kościół szachulcowy z gotycką wieżą w Wytownie, kościół w stylu neoromańskim w Rowach.
- Słowińców (zielony). Trasa: Rowy -> Smołdzino -> Kluki -> Głównicyce -> Izbica -> Łeba -> Latarnia Stilo (63 km). Atrakcje na szlaku: Muzeum Przyrodnicze Słowińskiego Parku Narodowego, latarnia morska w Czołpinie, Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach, pałac w Głównicycach.
- Droga Książęca (zielony). Trasa: Słupsk -> Zębowo -> Radęcin -> Gać -> Swołowo -> Starkowo (17 km). Atrakcje na szlaku: kościół z wieżą z XV w.w Zębowie, Muzealna Zagroda Albrechta w Swołowie.
- Dolina Moszczeniczki (niebieski). Trasa: Słupsk -> Bierkowo -> Bruskowo -> Swołowo (12 km). Atrakcje na szlaku: Kraina w Kratę, kościoły w Bierkowie i Bruskowie.

Najważniejsze wydarzenia o charakterze produktu turystycznego:

- Festiwal Legend Rocka w Dolinie Charlotty;
- Czarne Wesele w Klukach;
- Pożegnanie lata – muzeum w Klukach;
- „Na św. Marcina Pomorska Gęsina” – muzeum w Swołowie;
- Columbus Festiwal Wiatru – Ustka;
- Dożynki Rybne – Ustka;
- Festiwal Teatrów Ulicznych w Ustce;
- Słupskie Pokopki;
- Jarmarki wielkanocne i bożonarodzeniowe w Swołowie;
- Słupska Powiatowa Kolej Drezynowa.

6. Społeczeństwo

6.1. Edukacja

W roku szkolnym 2020/2021 Powiat Słupecki był organem prowadzącym dla 14 szkół i placówek³², tj.:

- 2 szkół podstawowych specjalnych;
- 2 liceów ogólnokształcących;
- 2 techników;
- 2 branżowych szkół I stopnia;
- 1 szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;
- 1 szkoły policealnej;
- 1 branżowej szkoły II stopnia;
- 3 innych placówek – Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupsku, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ustce oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Marynarza Polskiego w Damnicy.

Szkoły funkcjonują w strukturach organizacyjnych placówek lub zespołów szkół. Ponadto w powiecie słupeckim od 1 września 2019 roku obsługa księgową, kadrową i placową jednostek oświatowych realizowana jest przez Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupeckiego.

Tabela 15 - Struktura organizacyjna szkół powiatu słupeckiego w roku szkolnym 2020/2021.

Lp.	Nazwa jednostki	Typy szkół
1.	Zespół Szkół Agrotechnicznych im. Władysława Reymonta w Słupsku, ul. Szczecińska 36	Branżowa Szkoła I Stopnia z Oddziałami Integracyjnymi Nr 6
		Technikum Nr 6
		Branżowa Szkoła II Stopnia nr 2
2.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce, ul. Bursztynowa 12	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika
		Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
		Branżowa Szkoła I Stopnia
		Technikum
		Szkoła Policealna dla Dorosłych
3.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ustce, ul. Wróblewskiego 5	Szkoła Podstawowa nr 4
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marynarza Polskiego w Damnicy, ul. Korczaka 1	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2
		Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
5.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku, ul. Fabryczna 1	-

Źródło: Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupeckiego.

³² Jeśli nie podano inaczej źródłem danych dla części 6.1. „Edukacja” jest dokument pt. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupeckim oraz dane Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupeckiego.

W roku szkolnym 2020/2021, w stosunku do roku 2019/2020 (według stanu na dzień 30 września 2019 r. i 2020 r.), liczba uczniów uczęszczających do prowadzonych przez powiat szkół zmniejszyła się o 28 uczniów.

Tabela 16 - Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez powiat słupski w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021 wg stanu na dzień 30 września 2019 r. i 30 września 2020 r.

Lp.	Typ szkoły	Liczba uczniów 30.09.2019	Liczba uczniów 30.09.2020	Wzrost/spadek w stosunku do roku 2019/2020
1.	szkoła podstawowa	86	82	-4
2.	liceum ogólnokształcące	12	25	+13
3.	technikum	939	906	-33
4.	branżowa szkoła I stopnia	72	73	+1
5.	szkoła przysposabiająca do pracy	26	21	-5
6.	liceum ogólnokształcące dla dorosłych	0	0	0
7.	szkoła policealna dla dorosłych	0	0	0
8.	Branżowa Szkoła II Stopnia nr 2	0	0	0
Razem:		1135	1107	-28

Źródło: Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupskiego.

Tabela 17 - Liczba wychowanków w placówkach wg stanu na dzień 30 września 2018 r., 30 września 2019 r. i 30 września 2020 r.

Lp.	Placówka	Liczba wychowanków			Wzrost/spadek w latach 2018- 2020
		30.09.2018	30.09.2019	30.09.2020	
1.	specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy	62	61	68	+6
2.	młodzieżowy ośrodek socjoterapii	64	49	41	-23
3.	poradnia psychologiczno-pedagogiczna	5	10	6	+1
Razem:		131	120	115	-16

Źródło: Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupskiego.

Tabela 18 - Liczba uczniów i oddziałów w Zespole Szkół Agrotechnicznych w Słupsku.

Typ szkoły	Klasa	Zawód	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
technikum	I	technik analityk	1	28	0
		t. architektury krajobrazu	0,5	16	0
		t. geodeta	1	35	2
		t. informatyk	1,5	52	2
		t. programista	1,5	53	0
		t. technologii żywności	1	34	1
		t. żywienia i usług gastronomicznych	2,5	83	2
		t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	1	36	0
	Razem:		10	337	7
	II	technik analityk	0,5	10	0
		t. architektury krajobrazu	0,5	15	0
		t. geodeta	0,5	11	0
		t. informatyk	2	58	1
		t. technologii żywności	0,5	18	0
		t. żywienia i usług gastronomicznych	1,5	46	0
		t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	0,5	16	0
	Razem:		6	174	1
	III	technik analityk	0,5	11	0
		t. architektury krajobrazu	0,5	18	0
		t. geodeta	0,5	11	0
		t. informatyk	1	30	0
		t. technologii żywności	0,5	15	0
		t. żywienia i usług gastronomicznych	1,5	30	0
		t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	0,5	16	0
	Razem:		5	131	0
	IV	technik analityk	1	20	1
		t. architektury krajobrazu	1	27	0
		t. geodeta	0,5	6	1
		t. informatyk	2	53	2
		t. technologii żywności	0,5	15	0
		t. żywienia i usług gastronomicznych	1,5	36	1
		t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	0,5	16	0
Razem:		7	173	5	
branżowa szkoła I stopnia	I	kucharz	2	40	6
	II		1	17	2
	III		1	16	3
	Razem:		4	73	11
OGÓŁEM:			32	888	24

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupskim w roku szkolnym 2019/2020;

Tabela 19 - Liczba uczniów i oddziałów w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce.

Typ szkoły	Klasa	Zawód	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
liceum ogólnokształcące	I		-	-	-
	II		-	-	-
	III		0,5	11	-
	Razem:		0,5	11	-
technikum	I	technik hotelarstwa	0,5	15	-
		t. mechanik	0,5	11	2
		t. mechatronik	0,5	15	-
		t. żywienia i usług gastronomicznych	0,5	19	-
	II	technik hotelarstwa	0,5	10	-
		t. mechanik	-	-	-
		t. mechatronik	0,5	10	-
		t. żywienia i usług gastronomicznych	-	-	-
	III	technik hotelarstwa	-	-	-
		t. mechanik	-	-	-
		t. mechatronik	1	18	-
		t. żywienia i usług gastronomicznych	0,5	9	2
	IV	technik hotelarstwa	-	-	-
		t. mechanik	0,5	6	-
		t. mechatronik	-	-	-
		t. żywienia i usług gastronomicznych	0,5	10	-
Razem:		5,5	123	4	
branżowa szkoła I stopnia	I	wielozawodowa	-	-	-
	II		-	-	-
	III		-	-	-
	Razem:		0	0	0
liceum ogólnokształcące dla dorosłych		-	0	0	0
szkoła policealna dla dorosłych		-	0	0	0
OGÓŁEM:			6	134	4

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupskim w roku szkolnym 2019/2020;

Tabela 20 - Liczba uczniów i oddziałów w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Damnicy.

Typ szkoły	Klasa	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego/ zajęć rewalidacyjno-wychowawczych/z opinią o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka
szkoła podstawowa	I	-	-	-
	II	-	-	-
	III	1	5	5
	IV	2	10	10
	V	-	-	-
	VI	1	4	4
	VII	2	11	11
	VIII	1	6	6
	Razem:	7	36	36
szkoła przysposabiająca do pracy	I	1	7	7
	II	1	5	5
	III	2	13	13
	Razem:	4	25	25
OGÓŁEM:		11	61	61
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze indywidualne		-	19	19
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze zespołowe		3	9	9
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka		-	9	9
Razem:		3	37	37
OGÓŁEM SOSW		14	98	98
INTERNAT		5	32	32

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupskim w roku szkolnym 2019/2020;

Tabela 21 - Liczba uczniów i oddziałów w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce.

Typ szkoły	Klasa	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
szkoła podstawowa	VI	1	6	6
	VII	2	10	10
	VIII	2	24	24
	Razem:	5	40	40

Źródło: Dane MOS na grudzień 2020 r.

Corocznie prowadzone są również badania losów absolwentów. Wybrane dane statystyczne pokazują, że losy absolwentów poszczególnych szkół przedstawiają się następująco³³:

- W przypadku Technikum nr 6 w ZSA 41% absolwentów kontynuuje naukę na studiach (w tym prawie połowa na Akademii Pomorskiej w Słupsku), a 4% w szkołach policealnych; 51% absolwentów po zakończeniu szkoły podjęło pracę. Znacząco zwiększyła się liczba absolwentów, którzy podjęli naukę na studiach, a zmniejszyła się liczba absolwentów uczących się w szkołach policealnych, absolwenci w zdecydowanej większości podejmują studia w systemie dziennym.
- W Branżowej Szkole I Stopnia nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w ZSA (zawód kucharz) 43% ogółu absolwentów podjęło pracę i kontynuuje naukę, a 50% kontynuuje naukę;
- W liceum ogólnokształcącym w ZSOiT 82% absolwentów podjęło studia, 10% wybrało szkołę policealną (jest to wartość odpowiadająca 1 osobie).
- Technikum w ZSOiT 81% absolwentów podjęło pracę, 6% wybrało szkołę policealną (jest to wartość odpowiadająca 1 osobie).

Dodatkowo w roku szkolnym 2020/2021 w powiecie słupeckim funkcjonowały łącznie 4 placówki prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne, tj.:

- Publiczne Szkolne Schronisko Młodzieżowe prowadzone przez Parafię Rzymskokatolicką pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Duninowie,
- Pomorskie Centrum Szkoleniowo-Doradcze w Ustce,
- Ośrodek Szkoleniowy OPALIŃSKI w Bolesławicach,
- Ośrodek Szkolenia Zawodowego Gospodarki Morskiej w Szczecinie Filia w Ustce.

Kadra pedagogiczna jednostek oświatowych prowadzonych przez Powiat Słupecki charakteryzuje się wysokim poziomem wykształcenia. Prawie wszyscy nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.

Tabela 22 - Liczba etatów nauczycieli według poziomu wykształcenia w powiecie słupeckim.

Poziom wykształcenia	Rok szkolny			Wzrost/spadek w stosunku do roku 2018
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	
magister z przygotowaniem pedagogicznym, stopień doktora	191,98	196,09	193,19	+1,21
magister bez przygotowania pedagogicznego, wyższe studia zawodowe z przygotowaniem pedagogicznym	2,39	1	1,65	-0,74

³³ Na moment sporządzania diagnozy najbardziej aktualne dane pochodzą z Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupeckim w roku szkolnym 2019/2020

wyższe studia zawodowe bez przygotowania pedagogicznego, kolegium nauczycielskie, kolegium języków obcych	1,67	0	0	- 1,67
pozostałe kwalifikacje	0,5	0,23	0,53	+0,03
Razem:	196,54	197,32	195,37	-1,17

Źródło: Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupskiego.

W celu realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych jednostki oświatowe prowadzone przez powiat słupski w roku szkolnym 2020/2021 zatrudniały 216 nauczycieli w łącznym wymiarze 195,37 etatu. Wśród nauczycieli najliczniejszą grupę w roku stanowili nauczyciele dyplomowani – 64,82%, następnie mianowani – 22,22%, kontraktowi – 11,57% i stażyści – 1,39% ogółu zatrudnionych.

W ramach systemu oświaty powiatu słupskiego funkcjonuje również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Celem poradni jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kształcenia i zawodu, a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Liczba osób przyjętych przez pracowników poradni: rok 2018/2019 – 4467 osób, rok 2019/2020 – 4981 osób. Wsparcie poradni to również działania w zakresie prowadzonych zajęć terapeutycznych, w tym: terapia pedagogiczna i logopedyczna, integracja sensoryczna, fizjoterapia, terapia ręki, terapia widzenia, biofeedback, ogólnorozwojowa terapia psychologiczna, pomoc psychologiczna i wczesne wspomaganie rozwoju. Łącznie w roku szkolnym 2019/2020 w zajęciach terapeutycznych wzięło udział 186 osób.

Tabela 23 - Liczba osób przyjętych przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Wyszczególnienie	2018/2019	2019/2020
liczba klientów poradni (po przeprowadzonych badaniach i/lub udzielonej pomocy indywidualnej)	1656	1662
badania przesiewowe logopedyczne i pedagogiczne (badanie integracji sensorycznej)	79	–
badania przesiewowe słuchu programem „Słyszę”	-	35
zajęcia grupowe w szkołach i placówkach i inne formy pomocy grupowej	577	1918
zajęcia aktywizujące wybór zawodu	137	78
porady dla uczniów (w tym klientów poradni), w tym porady zawodoznawcze	185 (126)	217 (28)

porady zawodoznawcze udzielone rodzicom i nauczycielom - liczba osób	135	92
udział w targach edukacyjnych – liczba osób, którym udzielono porad (uczniom, rodzicom i nauczycielom)	195	–
porady indywidualne i konsultacje udzielane rodzicom, nauczycielom w okresie od 16.03.2020 r. do 4.05.2020 r. (praca zdalna) – liczba osób	1021 -	526 508
udział w warsztatach (nauczyciele, rodzice, inni) liczba warsztatów	107 (9 grup)	64 (3 grupy)
udział w prelekcjach na terenie powiatu i w placówce liczba prelekcji	352 (12)	31 (2)
udział w radach pedagogicznych liczba rad pedagogicznych	23 (1)	67 (2)

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupskim w roku szkolnym 2019/2020.

Tabela 24 – Rodzaje wykonanych diagnoz w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Rodzaj diagnozy	2018/2019	2019/2020
psychologiczne	837	737
pedagogiczne	783	793
logopedyczne	118	86
lekarskie	272	238
rehabilitacyjne	–	19
związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	61	39

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w powiecie słupskim w roku szkolnym 2019/2020.

W zakresie edukacji warto również wspomnieć o oddziaływaniu regionalnego ośrodka akademickiego, jakim jest Akademia Pomorska z siedzibą w Słupsku. AP jest wiodącą uczelnią w Subregionie. Co prawda jest uczelnią o charakterze regionalnym, jednak posiada wysoki potencjał naukowy i dydaktyczny, który realizowany jest w synergii ze światem nauki, biznesu i kultury na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Realizowane projekty wzmacniają ofertę dydaktyczną o kierunki zgodne z potrzebami rynku pracy w zakresie nauk: medycznych, prawnych i kadr dla turystyki, przy jednoczesnej dbałości o kierunki humanistyczne i społeczne. Akademia Pomorska w Słupsku prowadzi również działania prospołeczne na rzecz Subregionu.

Dane GUS pokazują, że w latach 2016 – 2018 liczba studentów w Słupsku rosła osiągając w 2018 r. 3227 osób. Najbardziej aktualne dane pokazują niewielki spadek w 2019 r., w którym liczba studentów wynosiła 3181. Ważnym krokiem rozwoju usług akademickim

w regionie jest realizacja działań na rzecz utworzenia Słupskiego Ośrodka Akademickiego (projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego o wartości prawie 20 mln zł). Projekt obejmuje m.in.: podniesienie jakości i zwiększenie dostępności bazy dydaktycznej, poprawę standardów wyposażenia specjalistycznych pracowni kształcenia praktycznego i subregionalnej biblioteki, podniesienie praktycznych kwalifikacji zawodowych kadry dydaktycznej we współpracy z przedsiębiorcami czy też zwiększenie efektywności współpracy uczelni z przedsiębiorcami poprzez ich zaangażowanie w modyfikację programów kształcenia oraz bezpośrednio w proces dydaktyczny³⁴.

W regionie odczuwalny jest natomiast brak wyższej uczelni technicznej i kierunków technicznych. Najbliższe ośrodki w tym zakresie to Politechnika Gdańska i Koszalińska. Tym samym uwidacznia się trend wyjazdów na studia do większych ośrodków akademickich.

6.2. Integracja społeczna

Zadania powiatu słupskiego z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku. PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu słupskiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej, utworzoną w celu wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu³⁵.

Jak wynika ze Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku za 2020 rok głównymi odbiorcami usług i świadczeń na szczeblu powiatu są rodziny zastępcze, usamodzielniani pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze i placówki wymienione w ustawie o pomocy społecznej, a także osoby niepełnosprawne korzystające z różnych form rehabilitacji społecznej³⁶.

Zasoby instytucjonalne powiatu słupskiego stanowią cztery domy pomocy społecznej, dysponujące w 2020 roku 420 miejscami oraz 6 placówek opiekuńczo – wychowawczych: typu socjalizacyjnego z 54 miejscami, typu interwencyjno – socjalizacyjnego z 14 miejscami i typu rodzinnego z 8 miejscami. Prowadzony jest również Warsztat Terapii Zajęciowej dla 25 osób niepełnosprawnych, które w orzeczeniu posiadają wskazanie do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej oraz mieszkanie chronione dla 6 wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. W ramach współpracy z sektorem pozarządowym powiat zleca organizacjom dwa duże zadania – prowadzenie domu pomocy społecznej i placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Organizacja społeczna prowadzi również warsztat terapii zajęciowej. W roku 2020

³⁴ <https://soa.apsl.edu.pl/Slupski-Osrodek-Akademicki/O-projekcie>; 4.11.2020 r.

³⁵ Jeśli nie podano inaczej źródłem danych dla części 6.2. „Integracja społeczna” są sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku za 2019 i 2020 rok.

³⁶ Szczegółowe dane tabelaryczne znajdują się w rozdziale „Ocenie zasobów pomocy społecznej w roku 2020 dla Powiatu Słupskiego” stanowiącej część „Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku za 2020 rok”.

kontynuowano zlecenie zadania dla organizacji pozarządowej w celu zapewnienia miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej.

Do zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. W powiecie słupskim działają 4 domy pomocy społecznej, w tym 3 publiczne – Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie dla przewlekle psychicznie chorych, Dom Pomocy Społecznej w Machowinie dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i Dom Pomocy Społecznej w Machowinku dla dorosłych, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz Dom Pomocy Społecznej w Przytocku prowadzony przez Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich dla dorosłych, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

Liczba miejsc w domach pomocy społecznej w powiecie słupskim w latach 2015-2020 zwiększyła się o 5 i wynosi 420. Wykorzystanie miejsc jest bardzo wysokie – od 2017 roku w całym roku korzystało ponad 430 osób. Jednakże dostępne zasoby nie wypełniają potrzeb. Liczba decyzji umieszczających jest niższa niż decyzji kierujących, co prowadzi do powstawania listy osób oczekujących na umieszczenie w DPS i dotyczy głównie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych. Na umieszczenie na koniec 2015 roku w domach pomocy społecznej oczekiwało 8 osób, podczas gdy w 2019 roku aż 24 osoby. Na koniec 2020 roku na umieszczenie oczekiwało 16 osób do Domu Pomocy Społecznej w Lubuczewie.

Tabela 25 - Domy pomocy społecznej w powiecie słupskim w latach 2015-2020.

Wyszczególnienie	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba miejsc	415	418	420	420	420	420
liczba osób korzystających w roku	415	418	431	433	432	437
liczba osób na dzień 31 grudnia	410	408	412	419	416	405
liczba decyzji umieszczających	15	20	26	21	13	19
liczba osób umieszczonych z powiatu słupskiego	8	4	7	6	7	7
liczba osób oczekujących na umieszczenie na koniec roku	8	12	5	19	24	16

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

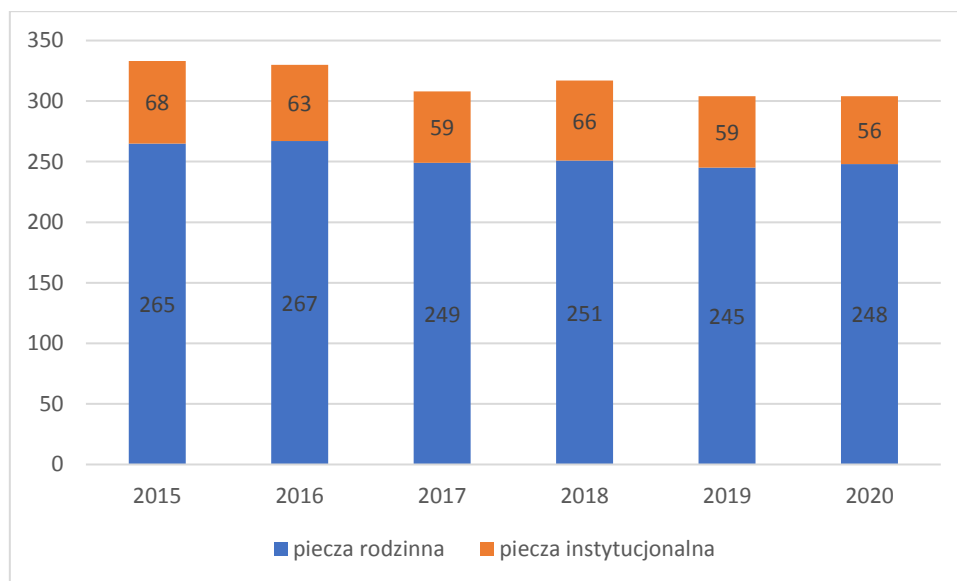
Tabela 26 – Mieszkańcy domów pomocy społecznej powiatu słupskiego w poszczególnych kategoriach wiekowych (stan na 31 grudnia 2020 r.).

DPS	Suma	Wiek mieszkańca w latach							
		7 do 13	14 do 17	18 do 39	40 do 59	60 do 64	65 do 74	75 do 79	80 +
DPS w Lubuczewie	110	0	0	11	44	17	26	7	5
DPS w Machowinie	112	0	0	23	47	17	17	2	6
DPS w Machowinku	82	0	4	38	35	4	1	0	0
DPS w Przytocku	101	0	0	49	48	4	0	0	0
Razem:	405	0	4	121	174	42	44	9	11

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Pieczą zastępczą sprawowaną jest w dwóch formach: rodzinnej (w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka) oraz instytucjonalnej (w placówkach opiekuńczo-wychowawczych). W powiecie słupskim liczba dzieci w pieczy zastępczej spadła z 333 w 2015 roku do 304 w 2020 roku, tj. o 8,7%. Spadek liczby dzieci dotyczył zarówno dzieci przebywających w rodzinnych formach (265 do 248), jak i instytucjonalnych formach (68 do 56 dzieci). Co piąte dziecko przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej i ten odsetek utrzymywał się na tym samym poziomie w latach 2015-2020.

Wykres 8 - Liczba dzieci w pieczy zastępczej na 31 grudnia w latach 2015-2020 w podziale na pieczę rodzinną i instytucjonalną.

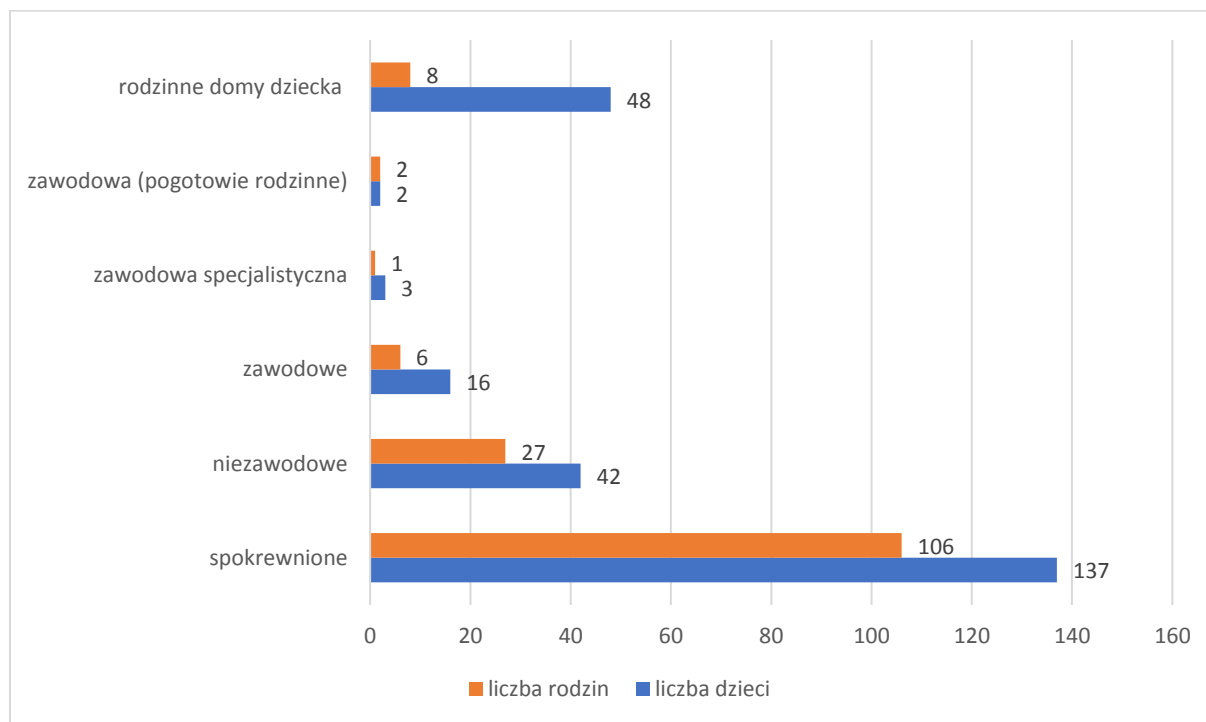
Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w powiecie słupskim funkcjonowało 149 rodzin zastępczych i Rodzinnych Domów Dziecka z 248 dziećmi w nich przebywającymi, w tym 106 to rodziny spokrewnione ze 137 dziećmi, 27 to rodziny niezawodowe z 42 dziećmi, 6 to rodziny zawodowe z 16 dziećmi, 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna z 3 dziećmi, 2 to rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego z 2 przebywającymi w nich dziećmi oraz 8 rodzinnych domów dziecka z 48 dziećmi. W 2019 r. największą liczbę dzieci przebywających w rodzinach zastępczych stanowiły dzieci w przedziale wiekowym od 7 do 13 oraz od 14 do 17 lat.

Do najczęstszych przyczyn umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie słupskim należą: uzależnienie rodziców od alkoholu oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Innymi powodami są: pólsieroctwo, sieroctwo, pobyt rodziców za granicą, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego z rodziców, jak również przemoc.

Na uwagę zasługuje wskaźnik procentowy dzieci, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności. W latach 2015-2018 odsetek ten wzrósł z 10,2% do 14,3% w konsekwencji rosnącej liczby dzieci z 27 do 36. W 2019 roku w pieczy zastępczej było 32 dzieci z niepełnosprawnościami a w 2020 r. 27 dzieci (wskaźnik na poziomie 10,9%).

Wykres 9 – Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających w powiecie słupskim w 2020 r.

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie słupskim sprawowana była w formie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, rodzinnego i socjalizacyjno – interwencyjnego. W ramach Centrum Administracyjnego Domów dla Dzieci funkcjonuje pięć placówek opiekuńczo – wychowawczych: „Dom przy Kochanowskiego”, „Dom przy Tetmajera” i „Dom przy Kościuszki” w Ustce, „Dom przy Lotha” z siedzibą w Słupsku i „Dom przy Głogowej” z 2 miejscami interwencyjnymi. Fundacja Rodzinnej Opieki Zastępczej „Więzi Rodzinne” prowadzi placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego.

W placówkach funkcjonujących w ramach Centrum Administracyjnego Domów dla Dzieci w Ustce i w Słupsku na koniec 2020 r. przebywało łącznie 56 dzieci, w tym 9 z innych powiatów: 4 dzieci z Miasta Słupska oraz 5 z powiatu białogardzkiego. W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego „Gniazdo Rodzinne” przebywało 7 dzieci w wieku od 4 lat do 14 lat.

Mieszkanie chronione w budynku przy ul. Kosynierów 9 w Ustce jest przeznaczone dla 6 wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodzinną pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam

przebywające pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia i funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. W roku 2020 w mieszkaniu przebywało łącznie 6 wychowanków (4 osoby opuszczające rodzinną pieczę zastępczą i 2 instytucjonalną).

W roku 2019 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, działając jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudniało 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy łącznie objęli swoimi działaniami 115 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Na 31 grudnia 2020 r. było zatrudnionych 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pod opieką których pozostawały 93 rodziny zastępcze (2 rodziny zastępcze zawodowe pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 6 zawodowych, 1 zawodowa specjalistyczna, 17 niezawodowych, 68 spokrewnionych) oraz 8 rodzinnych domów dziecka.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa zadania do realizacji przez powiat, którymi są m.in. uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki, dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej (WTZ). Zadania finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Dysponentem środków na rehabilitację zawodową jest Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku, na społeczną Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku. Dostępna kwota na rehabilitację społeczną była najwyższa w 2020 roku i wyniosła 1 526 416 zł.

W ramach realizacji programu „Aktywny Samorząd” możliwe jest wsparcie likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, m.in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, likwidacji barier transportowych, w poruszaniu się, w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Kwoty wydatkowane w tym obszarze wzrastały w latach 2015-2020.

Tabela 27 - Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

Wyszczególnienie	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pilotażowy program „Aktywny Samorząd” (wartość w zł)	243 671	270 840	244 950	255 683	314 162	355 355
liczba wniosków	101	86	76	88	112	91
liczba zawartych umów	99	79	73	85	106	81

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Realizacja projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych w dużym stopniu wzbogaca ofertę usług PCPR. W ostatnim czasie najważniejsze z realizowanych projektów to: „Srebrna Sieć” i „Rodzina w Centrum – wsparcie systemu pieczy zastępczej w powiecie słupskim” finansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego. Pozyskano również środki z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu „Przemocy mówimy NIE”. PCPR z sukcesem ubiegał się o środki na kontynuację projektów realizowanych w ramach RPO WP 2014-2020.

Obecnie powiat słupski realizuje większość zadań własnych z zakresu pomocy społecznej nałożonych na samorząd powiatowy. Większość obszarów działalności w wystarczającym stopniu zabezpieczają jednostki powiatowe oraz organizacje pozarządowe, którym zlecane są zadania. Są również zadania realizowane na zasadzie współpracy z powiatem grodzkim, którego lokalizacja jest bardzo dogodna dla mieszkańców powiatu słupskiego.

Obszarem wymagającym dalszego rozwoju jest rodzinna piecza zastępcza. W związku z ograniczeniami wiekowymi dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, wprowadzonymi ograniczeniami w procedurach adopcyjnych oraz trendem zmierzającym do deinstytucjonalizacji konieczny jest dalszy rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej. Wprowadzie w ostatnich latach w powiecie słupskim nastąpił wzrost liczby zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, jednakże potrzeby w tym zakresie nadal występują i stale rosną. Istnieje również silna potrzeba organizowania specjalistycznych form pieczy zastępczej ze względu na dużą liczbę dzieci niepełnosprawnych umieszczanych poza rodziną biologiczną. Koniecznym jest, więc rozszerzenie sieci rodzinnych form pieczy zastępczej i zwiększenie liczby miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, a także tworzenie specjalistycznych rodzin zawodowych. Intensywnej pracy oraz stworzenia dogodnych warunków do jej prowadzenia wymaga również wspieranie rodzin biologicznych w odzyskiwaniu zdolności do sprawowania opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej w celu dalszego wzrostu liczby dzieci powracających do rodzin biologicznych.

Warta uwagi jest również integracja społeczno-zawodowa realizowane przez Centra Integracji Społecznej. W powiecie działają aktualnie trzy takie centra (CIS-y) w: Ustce, Rowach i Kępicach. W poprzednich latach działały także CIS-y w Gminie Smołdzino i Gminie Potęgowo. Działania tych podmiotów są też ściśle powiązane z powstawaniem/działaniem Spółdzielni Socjalnych. Mając na uwadze sytuację socjalno-bytową wielu rodzin zamieszkujących, w szczególności oddalone części powiatu słupskiego, rola takich działań jest godna zaznaczenia. Celem Centrum Integracji Społecznej jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działania długofalowe mające wpływ na postawę człowieka i jego sposób funkcjonowania w środowisku. Ich zadaniem jest odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych, a także samodzielnego poruszania się po rynku pracy, prowadzącego do zatrudnienia w różnych formach, czy też u pracodawcy czy samozatrudnienia (praca na własny rachunek lub w spółdzielni socjalnej). Doświadczenia PUP

pokazują, że te działania są efektywne, przede wszystkim uczą aktywności a nie biernego korzystania ze środków opieki społecznej. Funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej w sposób czynny wspiera Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku poprzez wypłacane świadczeń reintegracyjnych, ale także poprzez wsparcie merytoryczne oraz zlecanie im niektórych usług do wykonania.

6.3. Opieka zdrowotna

Usługi z obszaru zdrowia na terenie powiatu słupeckiego świadczą 42 przychodnie³⁷. Co warte zaznaczenia powiat nie posiada szpitala powiatowego. Wskaźnik przychodni na 10 tys. ludności wynosi 4. Jest to wynik zdecydowanie gorszy od średniej dla Polski (6 przychodni/10 tys. ludności) i gorszy niż średnia dla województwa pomorskiego (5 przychodni/10 tys. ludności) oraz powiatów ościennych: powiaty lęborski, bytowski i sławieński posiadające wskaźnik na poziomie 6, Miasto Słupsk na poziomie 5. Niższy wskaźnik posiada powiat koszaliński (3 przychodnie/10 tys. ludności). Widoczny jest tu wpływ usytuowania miasta na prawach powiatu otoczonego odrębnym powiatem. W takiej sytuacji usługi zdrowotne skupione są w powiatach grodzkich (taka sama sytuacja występuje w Słupsku jak i w Koszalinie).

Tym samym najważniejszym miejscem pomocy medycznej, w tym specjalistycznej i opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu słupeckiego jest Miasto Słupsk. To tutaj znajduje się Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka, który świadczy usługi medyczne dla populacji Miasta Słupska, powiatu słupeckiego oraz dla ościennych powiatów (łącznie szacunkowo stanowi to populację około 400 000 mieszkańców).

Powiat słupecki posiada bardzo niekorzystne wskaźniki dotyczące personelu medycznego (dane dla 2019 pokazują wręcz zapaść w tym zakresie). Zarówno liczba lekarzy jak i liczba pielęgniarek znajduje się na bardzo niskim poziomie. Jednakże wskaźniki dotyczące obszaru zdrowia należy interpretować zawsze biorąc pod uwagę analogiczne wskaźniki dla Miasta Słupska (jak już wspomniano stanowi on główne miejsce opieki medycznej dla mieszkańców powiatu słupeckiego). Nawet biorąc pod uwagę wskaźniki liczone łącznie dla powiatu słupeckiego i Miasta Słupska liczba lekarzy nadal pozostaje zdecydowanie poniżej średniej wojewódzkiej i średniej krajowej. Lepsza statystyka dotyczy pielęgniarek - średni wskaźnik dla powiatu i miasta plasuje się pomiędzy wskaźnikiem wojewódzkim i ogólnopolskim.

³⁷ Dane GUS za 2020 r. - podmioty ambulatoryjne (stan w dniu 31 XII): przychodnie ogółem.

Tabela 28 – Wskaźniki dotyczące kadry medycznej w powiecie słupskim w odniesieniu do województwa pomorskiego i Polski w latach 2015-2019.

Obszar i kategoria	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat Słupski					
lekarze (personel pracujący ogółem) na 10 tys. ludności	10,1	8,9	10,3	9,3	4,7
pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności	14,6	13,5	16,0	14,7	8,3
Miasto Słupsk					
lekarze (personel pracujący ogółem) na 10 tys. ludności	61,1	64,6	71,8	74,0	63,3
pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności	105,7	101,3	106,7	120,0	121,2
województwo pomorskie					
lekarze (personel pracujący ogółem) na 10 tys. ludności	50,8	54,3	56,2	56,5	50,3
pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności	56,4	55,5	57,4	63,2	54,3
Polska					
lekarze (personel pracujący ogółem) na 10 tys. ludności	53,5	55,7	56,7	57,7	58,8
pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności	68,2	67,9	70,9	72,0	73,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Kolejne dostępne dane statystyczne dotyczą liczby aptek ogólnodostępnych w powiecie słupskim w odniesieniu do liczby ludności. Wartość jest zdecydowanie poniżej średniej krajowej i wojewódzkiej. Warto zauważyć, że w powiecie słupskim w latach 2015-2020 przedmiotowy wskaźnik zwiększał się (trend niekorzystny). Według danych GUS na koniec 2020 r. w powiecie zlokalizowanych było 17 aptek i 8 punktów aptecznych.

Tabela 29 – Liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną w latach 2015 – 2020.

Obszar	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Polska	3 017	2 933	2 882	2 978	3 124	3174
województwo pomorskie	3 170	3 133	3 120	3 223	3 514	3529
powiat słupski	6 134	5 794	5 485	5 490	5 483	5814
powiat bytowski	4 634	4 637	4 396	4 665	5 280	5274
powiat lęborski	3 893	3 893	4 146	4 419	4 723	4720
powiat m.Słupsk	2 500	2 485	2 407	2 528	2 386	2565
powiat koszaliński	4 703	4 405	5 098	4 424	4 432	4750
powiat sławieński	3 574	3 565	3 784	3 526	3 742	3984

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ostatnich latach powiat słupski prowadził szereg działań profilaktycznych dla mieszkańców. Najważniejsze z nich to:

- Program profilaktyki boreliozy w powiecie słupskim z bezpłatnymi badaniami i działaniami edukacyjnymi, skierowany do osób powyżej 20 roku życia;
- Regionalny Program Zdrowotny – szczepienie przeciw pneumokokom dla osób 65+ z grupy ryzyka realizowany wspólnie z Marszałkiem Województwa Pomorskiego;
- program „Stop osteoporozie” (z dodatkowymi badaniami słuchu) realizowany w gminach powiatu w ramach zadań zleczanych organizacjom pozarządowym;
- Program „Profilaktyka rozwojowa dysplazji stawów biodrowych u niemowląt” realizowany w porozumieniu z Miastem Słupsk i obejmujący rocznie ok. 1000 bezpłatnych badań dzieci nowonarodzonych.

Niezależnie od tych programów cyklicznie organizowana jest Powiatowa Olimpiada Wiedzy na temat HIV/AIDS pod hasłem „Nie daj szansy AIDS – młodzi bez HIV”, Olimpiada Pierwszej Pomocy Przedmedycznej dla młodzieży szkolnej, organizowane są konkursy fotograficzne, na plakat promujący bezpieczne zachowania i odpowiedzialność w profilaktyce HIV/AIDS, konkursy z zakresu problematyki zdrowego odżywiania, akcje profilaktyczne w szkołach powiatu, np. pod hasłem „Zamiast buszka weź jabłuszka”. Od wielu lat cyklicznie z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli i Akademią Pomorską w Słupsku organizowana jest konferencje z cyklu „Zdrowie dzieci i młodzieży”, w każdym roku z innym tematem przewodnim dotyczącym zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej.

6.4. Kultura i sport

Analiza obszarów kultury i sportu w powiecie słupskim została oparta o dane GUS oraz dane własne Starostwa Powiatowego w Słupsku. Instytucją kultury prowadzoną przez powiat jest Centrum Kultury Powiatu Słupskiego. W budynku głównym starostwa funkcjonuje Galeria Sztuki Ludowej Powiatu Słupskiego. Głównym celem Centrum Kultury Powiatu Słupskiego jest upowszechnianie i kreowanie działań z dziedziny kultury i sztuki oraz ochrona dóbr kultury. Budowanie fundamentalnej roli w obszarze wspierania ruchów artystycznych, pobudzanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze poprzez organizowanie różnorodnych działań dla wszystkich grup wiekowych. Integracja i współdziałanie z innymi instytucjami kultury na rzecz rozwoju kulturalnego regionu i ochrony dóbr kultury. Najważniejsze imprezy i wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez CKPS to³⁸:

- Spotkania z Poezją (Nie)Profesjonalną;
- Powiatowy Turniej Kół Gospodyń Wiejskich;
- Powiatowy Przegląd Teatryków Wiejskich „WIEJSZTUK”;
- Kiermasz Wielkanocny, Bożonarodzeniowy;

³⁸ <https://cer.slupsk.pl/kalendarz-imprez/>; 5.11.2020 r.

- Powiatowy Przegląd kabaretowy „OBCIACH”;
- Konkurs recytatorski na podstawie wierszy poetów z Nieformalnej Grupy poetyckiej „Wtorkowe Spotkania Literackie”;
- Powiatowy Przegląd Poezji Śpiewanej;
- Festiwal Piosenki Patriotycznej i Wojskowej;
- Festiwal Zespołów Folklorystycznych „Ziemia Słupska”;
- Gala Białego Bociana;
- Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej;
- Konkurs rzeźbiarski;
- Narodowe Czytanie;
- Festiwal Pianistyki Polskiej;
- Koncerty i promocja dokonań stypendystów Starosty Słupskiego;
- Powiatowe Święto Plonów z konkursem na chleb i wieniec dożynkowy;
- Powiatowe Święto Ziemniaka – Pokopki;
- Pomorski Festiwal Piosenki Marynistycznej;
- Powiatowy Kulig Drezynowy w Bronowie;
- Konkursy i warsztaty fotograficzne i plastyczne;
- Wystawy prac artystów z różnych dziedzin sztuki.

Tabela 30 – Dane statystyczne dla podgrupy „Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice” w powiecie słupeckim w latach 2015 – 2020.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	obiekt	97	93	96	94	93	89
imprezy	sztuka	1 652	2 020	1 899	1 882	1 957	1103
uczestnicy imprez	osoba	182 587	147 946	142 141	77 958	91 685	30863
grupy artystyczne	sztuka	95	97	76	51	56	62
członkowie grup artystycznych	osoba	1 386	1 493	1 140	715	802	840
koła / kluby / sekcje	sztuka	278	279	289	152	167	112
członkowie kół / klubów / sekcji	osoba	4 616	4 425	4 351	2 405	2 527	1445

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Powyższa tabela ukazuje wyraźny wpływ pandemii na obszar kultury. Poniższa analiza obejmuje rok 2019 tak aby szczególna sytuacja w roku 2020 nie zaburzyła wieloletnich trendów. Analiza danych statystycznych GUS pokazuje, że w powiecie słupeckim na koniec 2019 r. funkcjonowały 93 obiekty z grupy „Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice”.

Od 2015 roku zanotowano nieznaczny spadek. Jest to jednak liczba zdecydowanie większa niż wartość dla sąsiadujących powiatów, w których wynosi ona odpowiednio: powiat bytowski – 18, lęborski – 5, koszaliński – 15, sławieński – 3.

W powiecie działały łącznie 93 obiekty kulturalne, na które składają się: centra, ośrodki i domy kultury (również świetlice wiejskie); w tym obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: 48 (przystosowane wejście do budynku: 48, udogodnienia wewnątrz budynku: 35). Dziewięć instytucji posiada sale widowiskowe, w których znajduje się 1851 standardowych miejsc dla widzów. W wielu miejscach na kulturalnej mapie powiatu istnieją osoby zaangażowane i aktywnie działające w obszarze edukacji kulturalnej (regionaliści, pasjonaci, osoby związane z organizacjami pozarządowymi i instytucjami kultury).

Trend spadkowy widoczny jest również w liczbie uczestników imprez, przy czym sama liczba organizowanych imprez w ostatnich latach pozostaje na stabilnym poziomie. Analiza danych pokazuje, że w liczbie imprez powiat słupski posiada znacznie wyższe wskaźniki niż powiaty ościenne, co ciekawe nie zawsze ma to przełożenie na większą liczbę uczestników imprez (liczba imprez i w nawiasie liczba uczestników w 2019 r.): powiat bytowski – 817 (83 433), lęborski – 180 (26 403), koszaliński – 773 (80 913), sławieński – 143 (60 926). We wszystkich przypadkach oprócz powiatu koszalińskiego widać wyraźny trend spadkowy od 2015 r. przy czym w przypadku powiatu słupskiego trend ten jest zdecydowanie największy (spadek o 50%).

Imprezy kulturalne organizowane w powiecie słupskim w 2019 roku oraz liczba uczestników: imprezy ogółem: 1957 (uczestnicy: 91 685), seanse filmowe: 160 (uczestnicy: 2794), wystawy: 50 (uczestnicy: 4894), festiwale i przeglądy artystyczne: 37 (uczestnicy: 7149), koncerty: 93 (uczestnicy: 30836), prelekcje, spotkania, wykłady: 293 (uczestnicy: 9276), imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne: 293 (uczestnicy: 12344) konkursy: 329 (uczestnicy: 4377), pokazy teatralne: 80 (uczestnicy: 6451), konferencje: 37 (uczestnicy: 581), interdyscyplinarne: 106 (uczestnicy: 3384), warsztaty: 449 (uczestnicy: 6829) inne: 30 (uczestnicy: 2770).

Podobne trendy spadkowe widać w trakcie analizy danych dla liczby grup artystycznych i ich członków oraz kół, klubów i sekcji oraz ich członków. W przypadku kół, klubów i sekcji oraz ich członków powiat słupski pozostaje liderem wśród ościennych powiatów.

Tabela 31 – Dane statystyczne dotyczące bibliotek publicznych w powiecie słupskim w latach 2015-2020.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
biblioteki i filie	obiekt	22	22	22	23	26	26
księgozbiór	wolumen	264 232	268 518	267 474	261 992	247 729	247 829
czytelnicy w ciągu roku	osoba	9 576	9 220	9 122	8 331	8 954	7 597
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wolumen	185 228	183 614	163 088	148 039	163 400	134 574

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 32 - Biblioteki publiczne – wskaźniki w 2019 r.

Obszar	ludność na 1 placówkę biblioteczną ³⁹	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
	[osoba]	[wolumen.]	[osoba]	[wolumen]
Polska	4 324	3 309,8	156	17,2
województwo pomorskie	6 318	2 148,0	164	13,5
powiat bytowski	2 640	3 243,4	112	20,4
powiat lęborski	2 645	3 464,4	170	14,3
powiat słupski	2 467	2 510,3	91	18,2
powiat koszaliński	1 445	3 359,1	185	14,6
powiat sławieński	2 673	4 003,6	119	16,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba bibliotek w badanym okresie wzrosła, ale wolumen księgozbioru, liczba czytelników i wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz zmniejszyły się. Wskaźniki zawarte w powyższej tabeli pokazują również, że powiat słupski posiada relatywnie wysoką wartość osób przypadających na bibliotekę oraz niską wartość księgozbioru w odniesieniu do liczby mieszkańców i czytelników.

Ponadto w powiecie słupskim znajduje się 1 kino i 3 muzea (w tym 2 oddziały). Podobnie jak w innych obszarach tak i tu rolę ważnego centrum kulturalnego i sportowego dla mieszkańców powiatu słupskiego pełni Miasto Słupsk.

W zakresie sportu dostępne dane GUS obejmują rok 2018 i częściowo 2016 oraz 2020. Tendencja zmian obejmuje spadek liczby klubów sportowych i osób w nich ćwiczących, jak i zmniejszenie liczby sekcji sportowych.

³⁹ Łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej.

Tabela 33 – Dane statystyczne dotyczące obszaru sportu w powiecie słupeckim.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok		
		2016	2018	2020
kluby sportowe	szt.	44	34	36
ćwiczący ogółem	osoba	2 224	1 710	1835
sekcje sportowe	szt.	78	53	63
stadiony	obiekt	b.d.	13	b.d.
boiska	obiekt	b.d.	40	b.d.
hale sportowe	obiekt	b.d.	3	b.d.
sale gimnastyczne	obiekt	b.d.	8	b.d.
korty tenisowe	obiekt	b.d.	14	b.d.
lodowiska sztucznie mrożone	obiekt	b.d.	1	b.d.
skateparki	obiekt	b.d.	1	b.d.
siłownie zewnętrzne	obiekt	b.d.	70	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

6.5. Dziedzictwo kulturowe

W powiecie znajduje się spory zasób zabytków i różnych obiektów zabytkowych, które na ogół wymagają nakładów inwestycyjnych. Powiat w zakresie ochrony zabytków działał m.in. w sposób określony w Programie opieki nad zabytkami powiatu słupeckiego na lata 2017-2020. W trakcie przygotowania jest program obejmujący swoim zakresem kolejne lata realizacji. W powyższych dokumentach znajduje pełna inwentaryzacja zabytków, opis stanu zachowania, analiza SWOT oraz wykaz najważniejszych działań, które planuje się podjąć w zakresie ochrony zabytków.

W ramach najważniejszych zabytków powiatu słupeckiego (skupiając się na zabytkach będących własnością powiatu) można wymienić zarówno zabytki nieruchome, zabytki ruchome, jak i np. cenne zabytkowe formy ochrony przyrody. Należą do nich:

- Zespół pałacowo-parkowy w Damnicy wraz z zabytkami ruchomymi stanowiącymi wyposażenie pałacu.
- Zabytkowy park w Przytocku.
- Siedziba Starostwa Powiatowego w Słupsku.
- Budynek biurowy przy al. Sienkiewicza 20 w Słupsku.

Na dziedzictwo kulturowe związane z tradycjami regionu składają się również obiekty, muzea, obszary, które przybliżając tradycje regionalne budują tożsamość kulturową regionu. Najważniejsze z nich to⁴⁰:

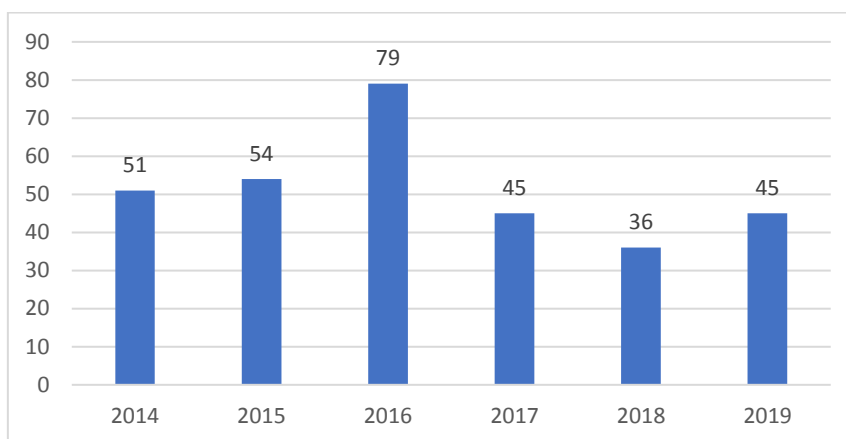
- Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie.
- Kraina w Kratę.
- Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach.
- Muzeum Słowińskiego Parku Narodowego w Smołdzinie (znajdują się również eksponaty archeologiczne, m.in. narzędzia i naczynia, jakimi posługiwała się ludność zamieszkująca Pomorze w odległych epokach archeologicznych).
- Muzeum Piekarnictwa i Cukiernictwa w Ustce.
- Zagroda Śledziowa w Starkowie.
- Bunkry Blüchera – Park Historii i Rozrywki w Ustce.
- Izba Regionalna w Motarzynie.
- Pomorska Gorzelnia z Tradycjami w Podolu Wielkim.
- Najstarsze elektrownie wodne.
- Łupawskie Megalithy.

Pełnią one bardzo ważną rolę w upowszechnianiu tradycji regionu, Pomorza Środkowego czy też Pobrzeża Słowińskiego. Są to również istotne miejsca na turystycznej mapie regionu i Polski.

6.6. Organizacje pozarządowe

Powiat corocznie opracowuje „Program współpracy powiatu słupskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego”. Współpraca powiatu z organizacjami ma charakter finansowy i niefinansowy. Polega ona na zlecaniu zadań publicznych o charakterze ponadgminnym, nieodpłatnym udostępnianiu pomieszczeń i obiektów jednostek powiatu na potrzeby realizacji zadań publicznych zleconych na rzecz mieszkańców powiatu czy też dofinansowaniu wkładu własnego organizacji do projektów służących realizacji zadań publicznych powiatu współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Na realizację programu współpracy na 2020 r. przewidziano kwotę 3 173 616 zł (na 2019 r. – 3 093 068 zł; na 2018 r. – 3 055 984 zł; na 2017 r. – 2 951 227,76 zł).

⁴⁰ Opisane również w podrozdziale „Turystyka i rekreacja”.

Wykres 10 – Liczba ofert organizacji pozarządowych w latach 2014 – 2019 (bez ofert wieloletnich).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Programu współpracy powiatu słupskiego z organizacjami pozarządowymi za 2019 rok.

Wybrane zadania i obszary o najwyższej wartości zlecane organizacjom pozarządowym obejmują swoim zakresem⁴¹:

- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób – 2 453 616 zł, (w tym Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Przytocku – 2 441 316 zł);
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – 288 000 zł;
- udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – 121 452 zł;
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu 100 000 zł (w tym 80 000 zł na organizację Powiatowej Olimpiady Dzieci i Młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych);
- kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 78 000 zł (w tym 50 000 zł na wsparcie Słupskiej Powiatowej Kolei Drezynowej).

Dane statystyczne pokazują, że w powiecie słupskim zarejestrowanych jest łącznie 369 organizacji, w tym: 59 Ochotniczych Straży Pożarnych, 43 Uczniowskie Kluby Sportowe, 59 Klubów Sportowych (17 zarejestrowanych w KRS), 146 stowarzyszeń rejestrowych, 29 stowarzyszeń zwykłych i 16 fundacji⁴².

Na podstawie analizy liczby organizacji pozarządowych przypadających na tysiąc mieszkańców w powiecie słupskim (3,7)⁴³ można stwierdzić, iż poziom oddolnego zorganizowania się społeczeństwa jest niewiele niższy niż średnia krajowa (3,8)⁴⁴. Jest także

⁴¹ Program współpracy Powiatu Słupskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego na 2020 r.

⁴² Źródło: Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Słupsku (dane na koniec 2020 r.).

⁴³ Źródło: Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Słupsku.

⁴⁴ Źródło: Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Słupsku na podstawie: fakty.ngo.pl/fakt/liczba-ngo-w-polsce.

wyższy niż średnia w województwie pomorskim (3,4)⁴⁵. Poziom oddolnego zorganizowania społeczeństwa jest podobny jak np. w Słupsku (3,7)⁴⁶.

W powiecie słupeckim działa również Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Słupeckiego. Jest to organ konsultacyjno-opiniotwórczy. Jej głównym zadaniem jest w szczególności: opiniowanie projektów strategii, uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery pożytku publicznego, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji, udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów pomiędzy organizacjami a administracją publiczną, wyrażanie opinii w sprawie zlecania zadań publicznych organizacjom.

W ramach struktur Starostwa Powiatowego w Słupsku działa Pełnomocnik Starosty ds. organizacji pozarządowych. Do jego głównych zadań należy:

- realizowanie polityki powiatu słupeckiego w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- reprezentowanie Zarządu Powiatu Słupeckiego w Radzie Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Słupeckiego;
- reprezentowanie Starosty Słupeckiego na konferencjach i spotkaniach dotyczących sektora pozarządowego;
- organizowanie współpracy o charakterze pozafinansowym z organizacjami pozarządowymi;
- organizowanie spotkań z organizacjami pozarządowymi;
- pełnienie roli mediatora pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Starostwem Powiatowym w Słupsku w sytuacjach konfliktowych;
- monitorowanie zmian aktów prawnych dotyczących współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- koordynowanie działań komórek organizacyjnych starostwa Powiatowego w Słupsku w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- animowanie współpracy organizacji pozarządowych z samorządem, wspieranie wdrażania modelowych rozwiązań w zakresie współpracy;
- podejmowanie działań w zakresie analizy potrzeb organizacji pozarządowych i przygotowywanie instrumentów pomocy;
- promowanie działalności organizacji pozarządowych w środkach masowego przekazu.

6.7. Bezpieczeństwo publiczne

Do zadań własnych powiatu należy utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej (w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego), przeciwpożarowej i zapobiegania innym

⁴⁵ Źródło: Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Słupsku na podstawie publicystyka.ngo.pl/sektor-pozarządowy-w-2018-ile-jest-w-polsce-organizacji

⁴⁶ Źródło: Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Słupsku na podstawie danych zawartych w bazie organizacji pozarządowych zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Słupska.

nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

W celu zapewnienia szeroko pojętego bezpieczeństwa publicznego powiat za pomocą Starostwa Powiatowego w Słupsku współpracuje ze wszystkimi służbami, inspekcjami i strażami⁴⁷:

- Komenda Miejska Policji w Słupsku,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku,
- Powiatowy Lekarz Weterynarii w Słupsku,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w powiecie słupeckim,

oraz z innymi instytucjami/jednostkami działającymi bezpośrednio lub pośrednio na rzecz bezpieczeństwa publicznego, np.:

- wójtami i burmistrzami gmin i miast powiatu słupeckiego,
- jednostkami podległymi powiatu,
- innymi służbami (np. Straż Graniczna),
- Morską Służbą Poszukiwania i Ratownictwa,
- Stacją Pogotowia Ratunkowego w Słupsku,
- Wojskową Komendą Uzupelnień w Słupsku i jednostkami wojskowymi,
- Ochotniczymi Strażami Pożarnymi,
- Słupskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Straże Leśne (nadleśnictwa oraz Słowiński Park Narodowy),
- organizacjami pozarządowymi.

Ponadto w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego, w tym kontroli i planowania został sporządzony „Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego powiatu słupeckiego na lata 2019 – 2024”. Tak jak to zawarto w samym programie: jest on kompleksowym opracowaniem zawierającym sprecyzowane cele i sposoby ich realizacji. Wdrożenie programu ma na celu podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz wpłynie na poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku. Powołano również Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, której powierzono rolę koordynatora działań podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku. Skład komisji obejmuje: Starostę jako przewodniczącego, dwóch radnych, trzy osoby powołane przez Starostę reprezentujące samorządy gminne oraz organizacje pozarządowe lub osoby, które cieszą się powszechnym zaufaniem społeczeństwa, dwóch przedstawicieli Policji oraz sześć osób zaproszonych do prac Komisji z głosem

⁴⁷ Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego powiatu słupeckiego na lata 2019 – 2024

doradczym. W pracach Komisji uczestniczy też Prokurator Rejonowy wskazany przez Prokuratora Okręgowego.

Zakres działania Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku⁴⁸.

Komendzie Miejskiej Policji w Słupsku podlegają następujące jednostki terenowe:

- Komisariat Policji I w Słupsku wraz z Posterunkiem Policji w Dębnicy Kaszubskiej,
- Komisariat Policji II w Słupsku wraz z Posterunkiem Policji w Kobylnicy,
- Komisariat Policji w Ustce wraz z Posterunkiem Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej,
- Komisariat Policji w Głównych wraz z podległymi Posterunkami Policji: w Potęgowie i Damnicy,
- Komisariat Policji w Kępicach.

Stan zatrudnienia na 01. 01. 2021 r. wynosi – 363 funkcjonariuszy, z czego 165 w samej KMP w Słupsku, a 198 w jednostkach terenowych. W jednostce były 24 wakaty.

W 2020 roku, na terenie powiatu słupeckiego stwierdzono ogółem 1474 przestępstw (w 2019 roku – 1580, a w 2018 roku – 1582). W 2019 roku przestępstwa o charakterze kryminalnym stanowiły 69,60% wszystkich przestępstw stwierdzonych (w 2019 roku 68,23%, a w roku 2018 – 71,05%)¹⁰. Na przestrzeni lat 2016 – 2020 wzrosła liczba popełnianych przestępstw kryminalnych przy czym od roku 2018 do 2020 trend był spadkowy. Inna sytuacja występuje w przypadku statystyki dotyczącej przestępstw kryminalnych z 7 najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa kategorii. Od 2016 do 2020 roku zanotowano wyraźny spadek, ale pomiędzy rokiem 2018 a 2019 tendencja była wzrostowa.

Tabela 34 – Przestępstwa stwierdzone w powiecie słupeckim w latach 2016 – 2020.

Kategoria	Przestępstwa					Dynamika %	
	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019	2020/2016
Przestępstwa ogółem	1401	1426	1582	1580	1474	93,29	105,21
Przestępstwa kryminalne	962	942	1124	1078	1026	95,18	106,65
Przestępstwa kryminalne z 7 najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa kategorii	555	433	423	476	425	89,29	76,58

Źródło: Sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku oraz informacja o stanie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu słupeckiego w 2020 roku.

⁴⁸ Na podstawie: Sprawozdania z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku oraz informacji o stanie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu słupeckiego w 2020 roku.

Tabela 35 – Ogólna wykrywalność przestępstw w 2020 r. na terenie powiatu słupskiego.

Kategoria	2019		2020		Trendy wykrywalności +/- % 2020/2019
	Przestępstwa wykryte	Wskaźnik wykrywalności	Przestępstwa wykryte	Wskaźnik wykrywalności	
Przestępstwa ogółem	1190	75,27	1099	74,51	-0,76
Przestępstwa kryminalne	776	71,92	736	71,67	-0,25
Przestępstwa z 7 kategorii	231	48,43	176	41,31	-7,12

Źródło: Sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku oraz informacja o stanie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu słupskiego w 2020 roku.

Tabela 36 - Zestawienie wykroczeń popełnianych na terenie powiatu słupskiego.

Powiat		2020 (bez wykroczeń ujawnionych przez WRD)	2019 (bez wykroczeń ujawnionych przez WRD)
Ogółem wszystkie wykroczenia:		8738	12559
w tym:			
za wykroczenia przeciwko	porządkowi i spokojowi publicznemu	4097	1312
	obyczajności publicznej	1206	1813
	urządzeniom użytku publicznego	755	1069
	przepisom „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości ...”	1165	1977

Źródło: Sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku oraz informacja o stanie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu słupskiego w 2020 roku.

Tabela 37 – Statystyka zdarzeń drogowych w poszczególnych gminach powiatu słupskiego⁴⁹.

Zdarzenie/	Liczba wypadków			Liczba zabitych			Liczba rannych			Liczba kolizji		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Gmina												
Damnica	7	4	4	2	1	2	8	5	2	56	61	65
Dębica Kaszubska	6	-	6	1	-	1	7	-	6	54	105	117
Główczyce	4	4	11	-	3	2	5	1	13	53	74	72
Kobylnica	12	17	14	3	7	2	14	13	15	195	249	224

⁴⁹ Liczba wypadków, zabitych, rannych i liczba kolizji na wybranych drogach powiatowych znajduje się w rozdziale „Infrastruktura drogowa powiatu i gmin”.

Kępice – obszar miejski	-	1	-	-	-	-	-	1	-	13	16	10
Kępice – obszar wiejski	3	2	3	2	-	-	5	2	3	44	34	42
Potęgowo	3	7	2	-	1	-	3	10	2	75	67	76
Smóldzino	2	1	3	-	-	-	2	1	4	11	16	17
Słupsk	10	17	17	6	2	4	16	23	24	191	229	203
Ustka – obszar miejski	7	4	9	-	-	-	7	4	9	134	181	138
Ustka- obszar wiejski	15	11	6	4	-	-	16	12	6	102	159	175
Powiat	69	68	75	18	14	11	83	72	84	928	1191	1139

Źródło: Sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku oraz informacja o stanie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu słupskiego w 2020 roku.

Zakres działania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku ⁵⁰.

Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku podlegają:

- Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 1 – Słupsk, ul. Rynek Rybacki 2;
- Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 2 – Słupsk, ul. Towarowa 9c;
- Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 3 – Ustka, ul. Darłowska 1.

Stan zatrudnienia na 31.12.2020 r. wynosi – 149 strażaków i 5 etatów pracowników korpusu służby cywilnej.

Ważnym elementem systemu ratowniczego powiatu słupskiego jest również Wojskowa Straż Pożarna (3 jednostki): przy Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej, przy Centralnym Poligonie Sił Powietrznych oraz przy Batalionie Obrony Bazy w Redzikowie (w trakcie budowy), a także 19 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wchodzących w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Są to OSP: Rowy, Smóldzino, Gardna Wielka, Objazda, Główczyce, Zaleskie, Włynkowo, Damnica, Potęgowa, Sycevice, Kusowo, Łupawa, Sierakowo, Dębica Kaszubska, Wrząca, Motarzyno, Korzybie, Kępice, Biesowice. Ponadto na terenie powiatu działa 37 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej spoza Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Analizowane dane pokazują, że liczba miejscowych zagrożeń wykazuje tendencję rosnącą. Liczba pożarów wykazuje wahania, ale pozostaje na podobnym poziomie. Obserwowalny jest również wzrost liczby zdarzeń związanych z oddziaływaniem warunków atmosferycznych głównie silnych wiatrów.

⁵⁰ Stan Bezpieczeństwa Powiatu Słupskiego 2020 Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku

Tabela 38 – Liczba zdarzeń z zakresu działań ratowniczo-gaśniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej na obszarze miasta Słupska i powiatu słupeckiego w latach 2014-2020.

Rok	Alarmy fałszywe	Miejscowe zagrożenia	Požary
2014	74	880	807
2015	119	940	769
2016	114	1056	646
2017	143	1178	527
2018	153	1183	652
2019	180	1316	681
2020	177	1618	622

Źródło: Stan Bezpieczeństwa Powiatu Słupeckiego 2020 Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku.

Tabela 39 – Pożary w powiecie słupeckim w latach 2019 – 2020.

Obszar	2019 rok	2020 rok (w podziale na wielkości)					
		RAZEM	RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże
powiat / gmina							
powiat słupecki	406	385	352	26	4	3	
Damnica	22	19	18	1	0	0	
Dębica Kaszubska	34	49	43	6	0	0	
Główczyce	36	49	46	0	1	2	
Kępicze	43	48	42	6	0	0	
Kobylnica	26	39	37	1	0	1	
Potęgowo	37	34	31	3	0	0	
Słupsk	14	18	18	0	0	0	
Smołdzino	58	59	55	2	2	0	
m. Ustka	31	15	15	0	0	0	
Ustka	105	55	47	7	1	0	

Źródło: Stan Bezpieczeństwa Powiatu Słupeckiego 2020 Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku.

Tabela 40 – Wybrane rodzaje miejscowych zagrożeń na terenie Miasta Słupska i powiatu słupskiego w latach 2019 -2020.

Lp.	Rodzaje miejscowego zagrożenia	Rok	
		2019	2020
1.	Silne wiatry	278	339
2.	Przybory wód	4	4
3.	Opady śniegu	0	6
4.	Opady deszczu	33	45
5.	Chemiczne	24	17
6.	Ekologiczne	5	8
7.	Radiologiczne	0	0
8.	Budowlane	31	28
9.	Infrastruktury komunalnej	18	8
10.	W komunikacji drogowej	285	276
11.	W komunikacji kolejowej	0	0
12.	W komunikacji lotniczej	1	1
13.	Na obszarach wodnych	18	18
14.	Medyczne	110	349

Źródło: Stan Bezpieczeństwa Powiatu Słupskiego 2020 Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku.

7. Administracja

7.1. Wizerunek i promocja

Promocja powiatu słupskiego realizowana jest za pomocą wielu kanałów przekazu. Istotną rolę odgrywają tu działania mające na celu budowanie wizerunku podejmowane przez Zarząd Powiatu oraz Starostwo Powiatowe w Słupsku ze szczególnym uwzględnieniem pracy Oddziału Promocji, który koordynuje i prowadzi tego typu działania. Funkcje prowadzonych działań promocyjnych:

- budowanie spójnego i pozytywnego wizerunku w oczach mieszkańców i turystów;
- wzmacnianie atrakcyjności powiatu słupskiego, w tym atrakcyjności osiedleńczej, turystycznej, samorządowej i biznesowej;
- promocja i budowanie świadomości działań podejmowanych przez powiat zgodnie z jego kompetencjami;
- wzrost udziału mieszkańców powiatu w działaniach samorządowych i budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

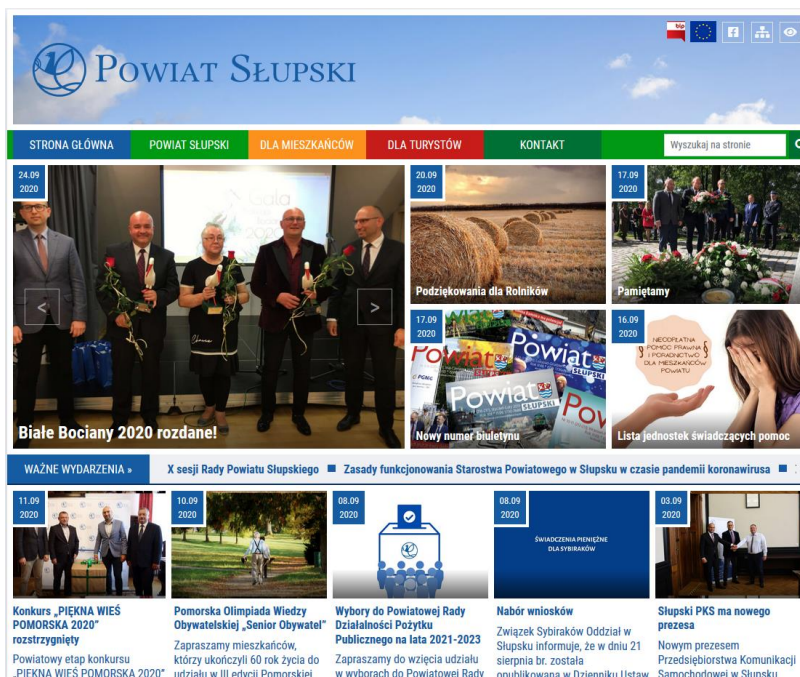
Spójny wizerunek powiatu budowany jest m.in. przez jednolitą szatę graficzną dokumentów i materiałów promocyjnych. Tam gdzie istnieje taka możliwość wykorzystywany jest logotyp obrazujący gryfa wpisanego w koło oraz napis „Powiat Słupski” pisany jednolitą czcionką w niebieskich barwach lub w przypadku niemożliwości zastosowania kolory w czerni i bieli.

Podstawowym narzędziem promocji powiatu jest portal internetowy, który został zaprojektowany od podstaw i wdrożony do działania w 2019 r. Portal, poza stroną główną zawierającą najważniejsze aktualności podzielony jest na działy tematyczne dotyczące:

- zagadnień powiatowych w tym, m.in: inwestycje, realizowane projekty;
- mieszkańców w tym, m.in: opis sposobu załatwiania spraw w starostwie powiatowym (komunikacja i drogownictwo, nieruchomości, zdrowie i sprawy społeczne, oświata i sport, kultura i ochrona zabytków, środowisko, zarządzanie kryzysowe, organizacje pozarządowe, geodezja) zagadnienia dotyczące konsultacji społecznych i obsługi mieszkańców;
- turystów w tym, m.in. filmy promocyjne, przewodniki i publikacje, opis bazy noclegowej, opis zabytków, ciekawych miejsc, szlaków turystycznych i imprez, spis punktów informacji turystycznej;
- inne wymagane działy i zakładki, w tym informujące o realizowanych projektach ze środków Unii Europejskiej czy też ze środków krajowych⁵¹.

⁵¹ www.powiat.slupsk.pl

Rysunek 6 – Portal internetowy Powiatu Słupskiego z widocznym logotypem.

Źródło: www.powiat.slupsk.pl

Komunikacja odbywa się również za pomocą konta na portalu społecznościowym Facebook. Nazwa konta „Morski Powiat Słupski” określa charakter obszaru i ma za zadanie zaciekawić użytkownika. Oddział Promocji za pośrednictwem portalu informuje o najważniejszych wydarzeniach, imprezach, pokazuje ciekawe miejsca. Jest to też kanał informacji o bieżących działaniach Zarządu Powiatu.

Ponadto na wizerunek powiatu wpływa aktywność na polu współpracy z mediami, w tym: lokalna telewizja (np. Kanał 6), prasa (np. Głos Pomorza) i radio (np. Radio Słupsk). Powiat Słupski posiada również własny, cyklicznie wydawany biuletyn informacyjny „Powiat Słupski” (o charakterze publicystycznym) ukazujący się od 2001 r. (obecnie dwumiesięcznik w nakładzie 5000 egzemplarzy). Biuletyn dystrybuowany jest na terenie całego powiatu (rozsyłany jest do radnych, parlamentarzystów, sołtysów, jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, szkół, domów kultury, jednostek organizacyjnych powiatu, firm biznesowych oraz urzędów miast i gmin). Bogato ilustrowana publikacja ma za zadanie informować o bieżących wydarzeniach, imprezach, działaniach Zarządu Powiatu.

Ponadto regularnie przygotowywane są materiały promocyjne powiatu (przygotowywane lub zakupione przez Oddział Promocji), promujące również atrakcyjność turystyczną Ziemi Słupskiej, np.: foldery informacyjne, mapa turystyczna, albumy. Materiały promocyjne przekazywane są również do Punktu Informacji Turystycznej w Słupsku LOT Ustka i Ziemia Słupska oraz do PROT (wykorzystywane przy niektórych wyjazdach PROT-u na targi międzynarodowe).

W promocji powiatu wykorzystywane są także przygotowywane przez Wydział Polityki Społecznej autorskie albumy i publikacje książkowe poświęcone historii, zabytkom i dziedzictwu kulturowemu ziemi słupskiej. Wydane zostały, m.in. albumy: „100 lat budynku Starostwa w Słupsku”, „Tak to widziałem”, „Dziecko”, „Kraina w kratę”, „Obiekty sakralne ziemi słupskiej”, „Pałace i dwory na ziemi słupskiej”, „Mosty w Słupsku i powiecie słupskim”, „Kapliczki w powiecie słupskim – znaki pamięci i wiary”, publikacje książkowe: „Dawne cmentarze w powiecie słupskim”, „Dawne miejsca pamięci o żołnierzach na terenie powiatu słupskiego”, „Krekodaj słupski”.

Promocja odbywa się również poprzez udział Zarządu i pracowników Starostwa Powiatowego w najważniejszych imprezach odbywających się na terenie powiatu oraz współorganizację imprez na terenie powiatu (np. Wystawa Gołębi, Dożynki Rybne w Ustce, Festiwal Wiatru w Ustce, Powiatowy Konkurs Kół Gospodyń Wiejskich, zawodów sportowych). Dwie główne imprezy organizowane przez powiat, które na stałe wpisały się do kalendarza atrakcji to Dożynki Powiatowe i Pokopki (w tym konkursy: „Bursztynowy Kłos” podczas Dożynek jako wyróżnienie rolników z gmin powiatu oraz „Bursztynowa Bulwa” podczas Pokopek wyróżniający producentów ziemniaków). W trakcie uczestnictwa w imprezie zastosowanie mają również zasady spójnego wizerunku powiatu, tj. zastosowanie logotypów na stoisku, banerach, rozdawanych materiałach i gadżetach promocyjnych.

Kanałem promocji jest także współpraca z powiatami partnerskimi. Przyjmuje ona często wymiar wspólnych projektów, wymiany różnych grup mieszkańców, dzieci i młodzieży, np. projekty: „Zabawa w miasto”, „Giełda wymian międzynarodowych – Spójrz w przyszłość” (z powiatem niemieckim). Przykłady współpracy z powiatami krajowymi: udział zespołów folklorystycznych z Cieszyna lub Kielc w Powiatowym Turnieju KGW, Festiwalu Folklorystycznym itp., wspólne wydawnictwo promujące atrakcje turystyczne powiatów słupskiego i cieszyńskiego, folder „Tramwaj turystyczny” otrzymują m.in. podróżni linii PKS na trasie Ustka-Bielsko Biała, wspólna promocja turystyczna w mediach społecznościowych.

W podobnym zakresie o pozytywny wizerunek administracji oraz podtrzymywanie pozytywnych relacji ze swoimi klientami dbają wszystkie jednostki powiatu. Dwa największe dedykowane portale internetowe posiadają Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Można na nich znaleźć wszystkie niezbędne informacje o pracy jednostek, takie jak: dane statystyczne, druki wniosków, oferty pracy, aktualności itd.

O wszystkich bieżących wydarzeniach Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku informuje także przez portal społecznościowy Facebook. Taki sposób komunikacji z mieszkańcami to skuteczny marketing i nowoczesna metoda promocji także usług rynku pracy.

Ponadto PUP już od kilku lat wydaje, cyklicznie co 6 miesięcy Informator pt. „Słupski Rynek Pracy”. Ta kolorowa i o wysokiej jakości publikacja ma na celu poinformowanie czytelników o aktualnej pracy organu zatrudnienia, ale daje też możliwość zapoznania się z ciekawymi sprawami dotyczącym rynku pracy, np. poprzez artykuły przygotowywane przez rzeczownika ZUS.

7.2. Usługi administracyjne

Usługi administracyjne powiatu słupeckiego realizowane są poprzez Starostwo Powiatowe w Słupsku stanowiące jednostkę organizacyjną powiatu. Siedziba starostwa zlokalizowana jest w Słupsku przy ul. Szarych Szeregów 14 w zabytkowym budynku – jednej z ważnych atrakcji miasta – będącym również siedzibą Starosty Słupeckiego oraz Rady Powiatu Słupeckiego.

Poza Starostwem Powiat Słupecki posiada 14 jednostek organizacyjnych, tj:

- Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku.
- Zarząd Dróg Powiatowych w Słupsku.
- Zespół Szkół Agrotechnicznych w Słupsku.
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce.
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Damnicy.
- Dom Pomocy Społecznej w Machowinie.
- Dom Pomocy Społecznej w Machowinku.
- Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie.
- Centrum Administracyjne Domów dla Dzieci w Ustce.
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ustce.
- Centrum Edukacji Regionalnej w Słupsku.
- Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słupeckiego.

Powiat Słupecki czyni starania w celu jak najsprawniejszego i atrakcyjnego dla interesantów modelu obsługi. Najważniejsze kierunki działań obejmują (w tym podejmowane działania w myśl ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami):

- Dostosowanie budynku Starostwa Powiatowego w Słupsku i jednostek organizacyjnych do obsługi interesantów o specjalnych potrzebach.
- Powołanie 3 koordynatorów dostępności w obszarach: architektonicznym, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej.
- Wdrażanie systemu elektronicznego obiegu dokumentów, który w dużym stopniu oddziałuje również na obsługę klienta, w tym poprzez sprawność obsługi pism i wniosków wpływających za pośrednictwem obiegu elektronicznego (EPUAP, email).
- Wdrożenie systemu kolejkowego do Wydziału Komunikacji, który posiada funkcjonalność elektronicznego umawiania się „na godziny”.

- Organizacja, aktywne wyszukiwanie i delegowanie pracowników do uczestnictwa w szkoleniach dotyczących obszarów usług powiatowych jak i obsługi klienta. Są to również szkolenia w ramach projektów realizowanych przez zewnętrzne instytucje.

7.3. Współpraca samorządowa

Powiat słupski współpracuje z innymi jednostkami samorządowymi na poziomie międzynarodowym, międzypowiatowym i międzygminnym. W szczególności odbywa się to na poziomie bieżących działań i realizacji wspólnych zadań, w tym: współpraca z gminami wchodzącymi w skład powiatu, współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego, współpraca strategiczna w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska oraz współpraca partnerska z krajowymi i zagranicznymi JST.

Współpraca partnerska obejmuje:

- Powiat Cieszyński;
- Powiat Bełchatowski;
- Powiat Kielecki;
- Powiat Herzogtum Lauenburg;
- Starostwo Miasta Niemenczyn;
- Powiat Lubański;
- Region Rożyszczeński.

Współpraca strategiczna:

Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska - wraz z rozpoczęciem perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 wdrożone zostały mechanizmy współpracy strategicznej w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych. Na tej podstawie powstał Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska, którego częścią jest powiat słupski. Poza tym w skład obszaru wchodzi: Miasto Słupsk, Miasto Ustka, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica, Gmina Ustka, Gmina Dębica Kaszubska. MOF m. Słupska powstał w oparciu i umowę partnerską podpisaną w dniu 2.04.2014 r. Celem projektu pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 było wspólne planowanie kierunków rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska poprzez poszukiwanie i wzmacnianie funkcjonalnych powiązań przynoszących korzyści społeczne i gospodarcze dla ww. gmin, a także określenie obszarów współpracy JST⁵².

Współpraca określona jest wizją, misją i celami strategicznymi. Wizja określona w Strategii MOF m. Słupska do roku 2020 brzmi: „MOF Miasta Słupska to otwarty na Morze Bałtyckie, rozwinięty gospodarczo i turystycznie obszar subregionalny, biegun wzrostu na Pomorzu

⁵² Diagnoza Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska, Wrocław, 2014

Środkowym, z silnym, dynamicznym centrum gospodarczym, usługowym, edukacyjnym i kulturalnym – miastem Słupsk, powiązanych z portem morskim w Ustce. MOF MS jest obszarem zintegrowanym z przestrzenią kraju. Jest także zintegrowany wewnętrznie, będąc atrakcyjnym miejscem do zamieszkania i wypoczynku”. Misja: „Misją samorządów tworzących MOF MS jest planowanie i realizacja polityki rozwoju gospodarczego, turystycznego oraz społecznego przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniając specyficzne uwarunkowania nadmorskiego położenia”.

Cele strategiczne Strategii MOF m. Słupska do roku 2020:

- I. Obszar zintegrowany przestrzennie.
- II. Wysokiej jakości środowisko.
- III. Rozwinięta funkcja turystyczna.
- IV. Rozwinięty obszar gospodarczy.
- V. Atrakcyjna przestrzeń życia.
- VI. Obszar efektywnie zarządzany.

Obecnie w ramach przygotowań do perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 prowadzone są prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska 2030. Tym samym współpraca strategiczna będzie kontynuowana.

Współpraca w ramach stowarzyszeń.

- Stowarzyszenie Samorządowe S6 – uchwała o przystąpieniu Nr XXVII/300/2013 z dnia 29.10.2013 r.. Stowarzyszenie Samorządowe S6 zostało utworzone w dn. 22.11.2013 r. podczas Zebrania Założycielskiego zwołanego z inicjatywy Wójta Gminy Kobylnica. W gronie członków – założycieli Stowarzyszenia znalazło się 21 samorządów: gminy i powiaty z terenów województw zachodniopomorskiego oraz pomorskiego, znajdujących się na trasie planowanej drogi ekspresowej S6 Szczecin – Gdańsk i zainteresowanych wspólnym działaniem na rzecz przyspieszenia realizacji inwestycji. Celem Stowarzyszenia jest współdziałanie jego członków w zakresie promowania idei budowy drogi ekspresowej S6, wspieranie przygotowania i realizacji inwestycji związanej z budową tej drogi oraz współpraca w zakresie wykorzystania potencjału gospodarczego i społecznego terenów przyległych do drogi ekspresowej S6, jej węzłów komunikacyjnych i dróg dojazdowych, w tym także po zakończeniu budowy drogi – dla spójności strefy Korytarza Północnego, którego jest osią⁵³.
- Związek Powiatów Polskich – uchwała o przystąpieniu Nr VI/30/99 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 22.02.1999 r. Związek jest stowarzyszeniem powiatów, którego celem jest wspieranie idei samorządu terytorialnego, integrowanie i obrona wspólnych interesów

⁵³ <http://www.s6.org.pl/>, dostęp 30.09.2020 r.

powiatów, kształtowanie wspólnej polityki, wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju i promocji powiatów, kształtowanie wspólnej polityki, wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju i promocji powiatów, wymiana doświadczeń oraz upowszechnianie modelowych rozwiązań w zakresie rozwoju i zarządzania w powiatach⁵⁴. Do Związku Powiatów Polskich należy 306 samorządów powiatowych (powiatów i miast na prawach powiatu)⁵⁵.

- Słowińska Grupa Rybacka - uchwała o przystąpieniu Nr XIV/129/2012 z dnia 31.01.2012 roku. Stowarzyszenie działające od 2009 r. m.in. na rzecz realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Słowińskiej Grupy Rybackiej. Celem zawarcia partnerstwa w ramach stowarzyszenia jest wspólna praca w zakresie: wzrostu atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania, wzmocnienia jego funkcji turystycznej oraz zachowania żywotnego sektora rybackiego⁵⁶. Na obszar składa się 6 gmin z terenu powiatu słupskiego, tj. Miasto Ustka, Gmina Ustka, Gmina Kępice, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica, Gmina Smołdzino. SGR realizuje wielofundusową strategię (Europejski Funduszu Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejski Fundusz Morski i Rybacki). Obecnie SGR posiada 121 członków⁵⁷.
- Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna – uchwała o przystąpieniu Nr XV/92/2000 z dnia 26.04.2000 r. PROT został powołany w 2013 r. w Gdańsku. Celem stowarzyszenia jest, m.in. promocja turystyczna województwa pomorskiego, zapewnienie funkcjonowania i rozwoju systemu informacji turystycznej, integracja środowiska turystycznego, wspieranie rozwoju turystyki, koordynacja działań w zakresie turystyki, a w szczególności podnoszenie jej jakości oraz planowanie i realizowanie imprez turystycznych⁵⁸. W charakterze członków PROT skupia szereg podmiotów z terenu województwa pomorskiego: jednostek samorządu terytorialnego (gminy, miasta, powiaty i stowarzyszenia jst), przedsiębiorców, izb gospodarczych, lokalnych organizacji turystycznych, fundacji, stowarzyszeń i uczelni wyższych.
- Lokalna Organizacja Turystyczna Ustka i Ziemia Słupska. Celem stowarzyszenia jest, m.in. kreowanie i upowszechnianie wizerunku Ustki i Ziemi Słupskiej jako regionu atrakcyjnego turystycznie w kraju i za granicą, integracja środowisk samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego oraz osób, instytucji i organizacji zainteresowanych rozwojem turystycznym Ziemi Słupskiej, stworzenie kompleksowej oferty dla turystów i kuracjuszy, poprawa infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej, rozwijanie lokalnego systemu informacji turystycznej oraz włączenie go w regionalne i krajowe zarządzanie

⁵⁴ Statut Związku Powiatów Polskich z 3 kwietnia 2019 r.

⁵⁵ Sprawozdanie z działalności Związku Powiatów Polskich w 2019 r. (dane na dzień 31 grudnia 2019 r.)

⁵⁶ Lokalna Strategia Rozwoju Słowińskiej Grupy Rybackiej 2014-2020

⁵⁷ <http://sgr.org.pl/o-nas/organy-sgr/>, dostęp 1.10.2020 r.

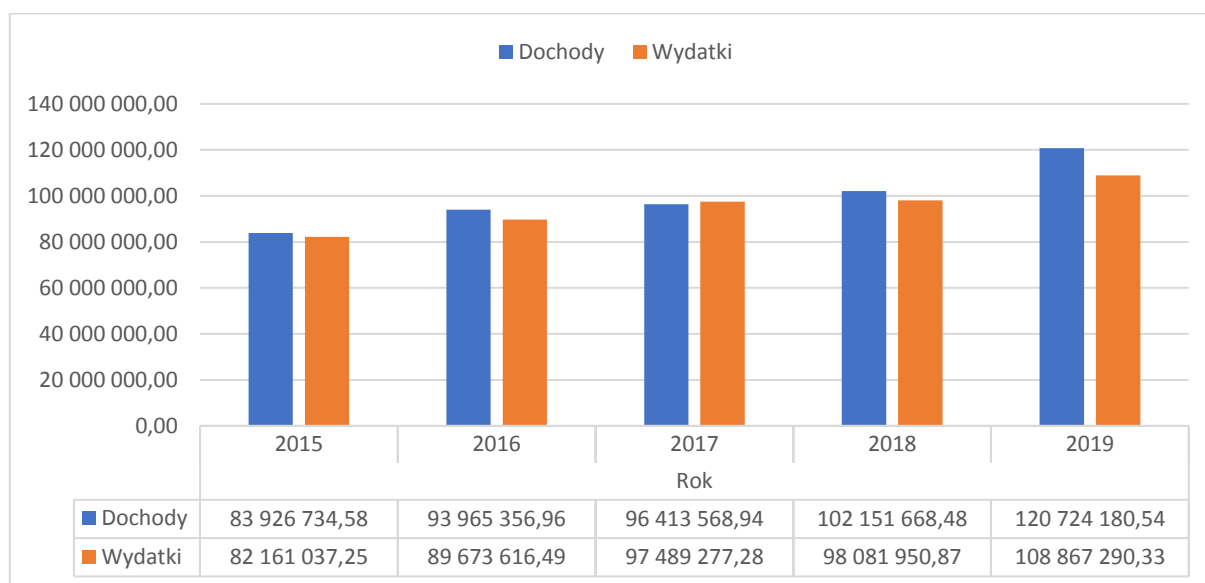
⁵⁸ Statut Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (<https://www.prot.gda.pl/o-nas/statut/>)

systemem informacji turystycznej⁵⁹. Ważną częścią działalności LOT Ustka i Ziemia Słupska jest prowadzenie Centrum Informacji Turystycznej w Ustce.

7.4. Sytuacja finansowa powiatu

W badanym okresie, tj. w latach 2015-2019⁶⁰ dochody i wydatki powiatu systematycznie rosły. Dochody na 1 mieszkańca w powyższych latach zwiększyły się z 858,6 zł do 1221,99 zł (czyli o ponad 42%), a wydatki na 1 mieszkańca z 840,54 zł do 1101,97 zł (czyli o ponad 31%). Dla porównania wartości dochodów na 1 mieszkańca w 2019 r. dla powiatów ościennych kształtują się następująco: powiat lęborski – 1288,78 zł, powiat bytowski – 1452,07 zł, powiat sławieński – 1178,15 zł, powiat koszaliński – 1636,62 zł. Podobne porównanie można przeprowadzić dla wartości wydatków na 1 mieszkańca w 2019 r. dla powiatów ościennych: powiat lęborski – 1249,89 zł, powiat bytowski – 1498,99 zł, powiat sławieński – 1096,20 zł, powiat koszaliński – 1541,57 zł.

Wykres 11 – Dochody i wydatki powiatu słupskiego w latach 2015 – 2019.

Źródło: dane Starostwa Powiatowego w Słupsku.

⁵⁹ Statut Lokalnej Organizacji Turystycznej Ustka i Ziemia Słupska (<http://bip.ustka.travel>)

⁶⁰ Ze względu na dostępność danych GUS do analizy porównawczej i analizy budżetu powiatu przyjęto okres od 2015 do 2019 r. Trzeba jednak brać pod uwagę, że trudności wywołane m.in. przez pandemię COVID-19 wprowadziły szereg niekorzystnych zmian w budżetach samorządowych (np. zwiększenie zadłużenia czy zmniejszenie dochodów). Skutki zmian będą odczuwalne w przyszłych latach.

Tabela 41 – Procentowy udział dochodów budżetu powiatu słupskiego według rodzajów w 2019 r.

Kategoria dochodu	Kwota (zł)	Udział %
Dochody własne	61 959 102,73	51,32
podatek dochodowy od osób fizycznych	23 027 554,00	17,07
podatek dochodowy od osób prawnych	655 974,44	0,54
dochody z majątku	709 159,44	0,59
pozostałe	37 566 414,85	31,12
Dotacje	26 691 221,81	22,11
Subwencja ogólna z budżetu państwa	32 073 856,00	26,57
Suma	120 724 180,54	100

Źródło: dane Starostwa Powiatowego w Słupsku.

Największy udział wydatkach powiatu słupskiego miały: dział 600 transport i łączność, dział 852 pomoc społeczna, dział 801 oświata i wychowanie, dział 750 administracja publiczna oraz dział 855 rodzina.

Tabela 42 - Dochody i wydatki budżetu powiatu słupskiego według działów w 2019 r.

Kategoria dochodu/wydatku	Dochody	Wydatki
	w zł	
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	31 914,00	31 914,00
Dział 020 - Leśnictwo	311 501,79	327 125,79
Dział 600 - Transport i łączność	26 887 567,81	32 184 481,51
Dział 630 - Turystyka	0,00	0,00 ⁶¹
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	1 704 963,23	748 194,46
Dział 710 - Działalność usługowa	2 090 574,58	1 124 260,18
Dział 750 - Administracja publiczna	172 627,32	11 627 752,02
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,00	0,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	222,61	150 903,59
Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	263 759,28	263 759,28
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	26 345 690,10	402 693,33
Dział 758 - Różne rozliczenia	32 315 182,78	54 195,62

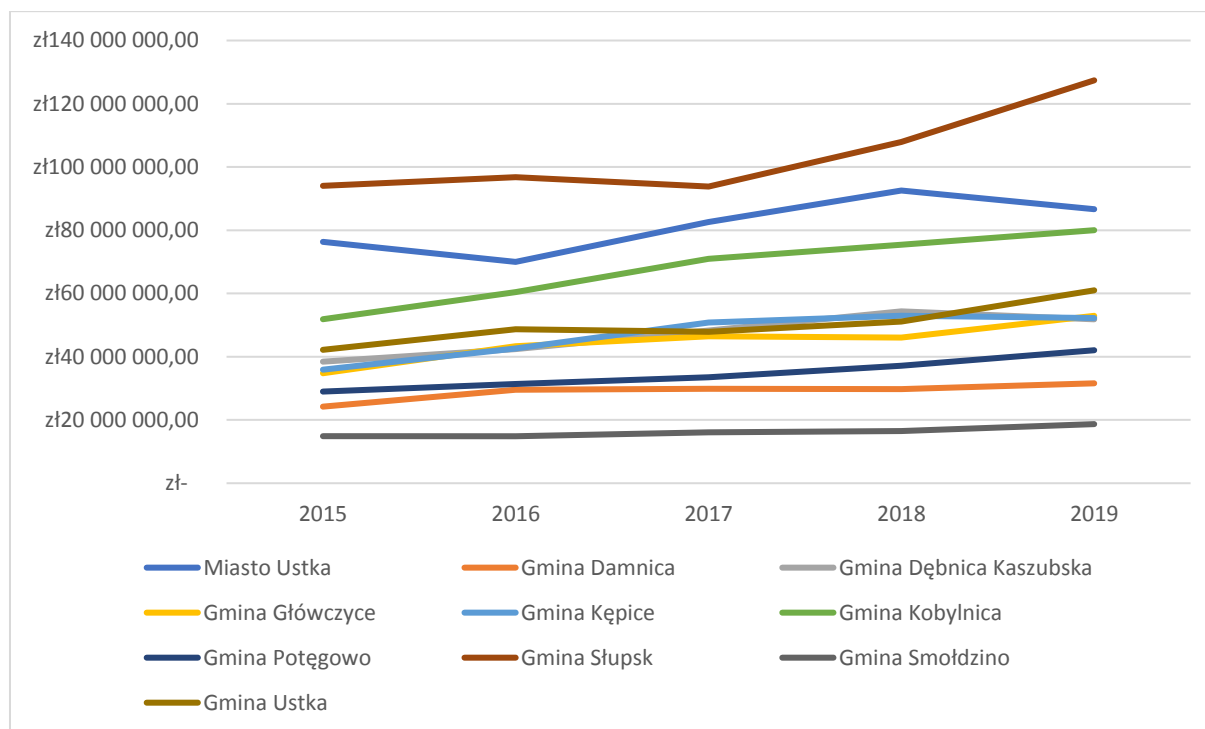
⁶¹ Wydatki związane z obszarem turystyki (ujęte w kontekście promocji) znajdują się w rozdziale 75075 np. składki członkowskie do LOT i PROT, druk folderów czy też współorganizowanie wydarzeń.

Dział 801 - Oświata i wychowanie	518 691,98	13 983 236,24
Dział 851 - Ochrona zdrowia	2 169 765,65	2 376 575,76
Dział 852 - Pomoc społeczna	17 765 158,78	19 192 083,62
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4 007 950,62	6 122 922,58
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	388 673,93	6 776 758,60
Dział 855 - Rodzina	5 317 399,51	10 602 385,52
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	397 746,21	21 143,19
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 790,36	2 717 984,02
Dział 926 - Kultura fizyczna	30 000,00	158 921,02

Źródło: dane Starostwa Powiatowego w Słupsku.

Biorąc pod uwagę poszczególne gminy Powiatu widać znaczne zróżnicowanie wielkości dochodów. W okresie od 2015 do 2019 r. większość gmin notowała stabilizację lub wzrost dochodów rok do roku (większe spadki dotyczyły jedynie Miasta Ustka w 2019 r i Gminy Dębica Kaszubska w 2019 r.). Uśredniony wzrost dochodów gmin wchodzących w skład powiatu w podanym okresie wyniósł ponad 38%. Analizując dochody poprzez kryterium dochodu na 1 mieszkańca również widoczne są różnice. W 2019 r. największe dochody na 1 mieszkańca miała Gmina Ustka – 7319,11 zł a najmniejsze Gmina Damnica – 5215,32 zł.

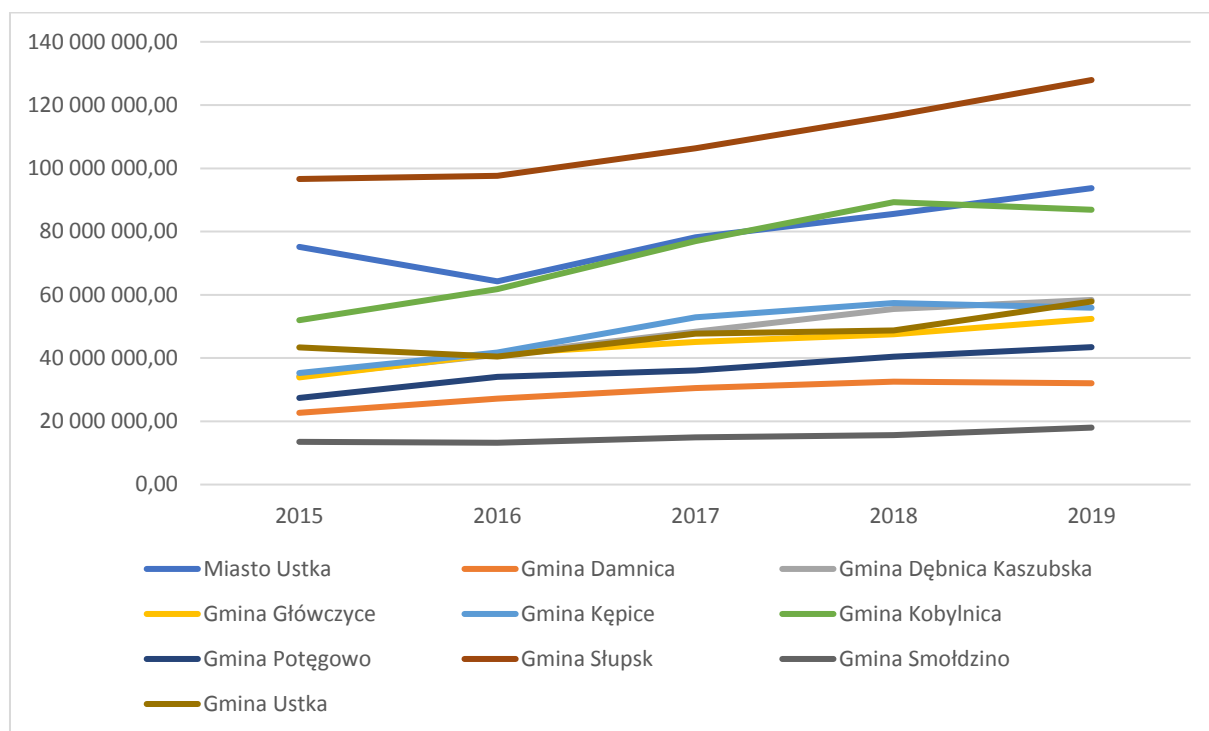
Wykres 12 – Dochody budżetów gmin powiatu słupskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wydatki gmin rosły statystycznie szybciej od dochodów, co obrazuje poniższy wykres oraz tabela, w której zawarto różnicę pomiędzy dochodem, a wydatkami każdej z gmin w latach 2015-2019. Uśredniony wzrost wydatków dla gmin powiatu słupskiego w podanym okresie wynosi prawie 47,5%. W 2019 r. najwyższe wydatki na 1 mieszkańca miała Gmina Słupsk – 7063,51 zł, a najniższe Gmina Damnica – 5291,71 zł.

Wykres 13 - Wydatki budżetów gmin powiatu słupskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 43 - Różnica pomiędzy dochodami wydatkami gmin powiatu słupskiego w latach 2015-2019.

Gmina	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Miasto Ustka	1 165 388,14	5 728 378,79	4 507 130,64	6 994 172,34	- 7 078 769,38
Gmina Damnica	1 537 526,75	2 433 653,79	- 609 056,54	- 2 768 129,32	- 462 734,40
Gmina Dębница Kaszubska	4 178 388,61	1 363 856,56	- 27 613,34	- 1 146 943,07	- 6 529 513,31
Gmina Główczyce	903 573,98	1 974 091,40	1 360 608,77	- 1 487 356,21	554 933,75
Gmina Kępice	644 266,44	949 864,08	- 2 051 915,46	- 4 438 135,58	- 3 676 157,83
Gmina Kobylnica	- 101 687,70	- 1 339 386,28	- 5 988 105,75	- 13 851 197,47	- 6 918 625,23
Gmina Potęgowo	1 594 346,39	- 2 625 142,15	- 2 572 770,67	- 3 285 293,27	- 1 395 294,48
Gmina Słupsk	- 2 601 711,22	- 839 345,32	- 12 467 429,73	- 8 791 672,34	- 516 304,83
Gmina Smołdzino	1 395 143,49	1 640 472,80	1 111 463,63	875 848,29	695 537,06
Gmina Ustka	- 1 165 732,91	8 173 816,36	171 009,97	2 398 986,89	3 117 475,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

8. Uwarunkowania przestrzenne

Najważniejszym dokumentem określającym zasady i uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030. W jego treści zidentyfikowano poszczególne obszary funkcjonalne oraz pasma rozwojowe na terenie województwa. Wskazano również przypisane im potencjały, bariery i zagrożenia oraz planowane interwencje.

Na szczeblu krajowym kierunki interwencji wskazywane są m.in. przez Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030. Zgodnie z jej zapisami: „potencjały województw i bariery rozwojowe poszczególnych obszarów Polski są zróżnicowane i nierównomiernie rozłożone. To daje pole do aktywności instytucji publicznych w tworzeniu warunków do zapewnienia spójności społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej oraz efektywnego wykorzystania zasobów rozwojowych wszystkich regionów”⁶² oraz „polityka regionalna w perspektywie do 2030 r. kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych terytoriów, a w szczególności wspomaga rozwój tych obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego lub utraciły funkcje społeczno-gospodarcze. Kieruje do nich wsparcie, które wymaga kompleksowych i dopasowanych do lokalnego charakteru działań”⁶³.

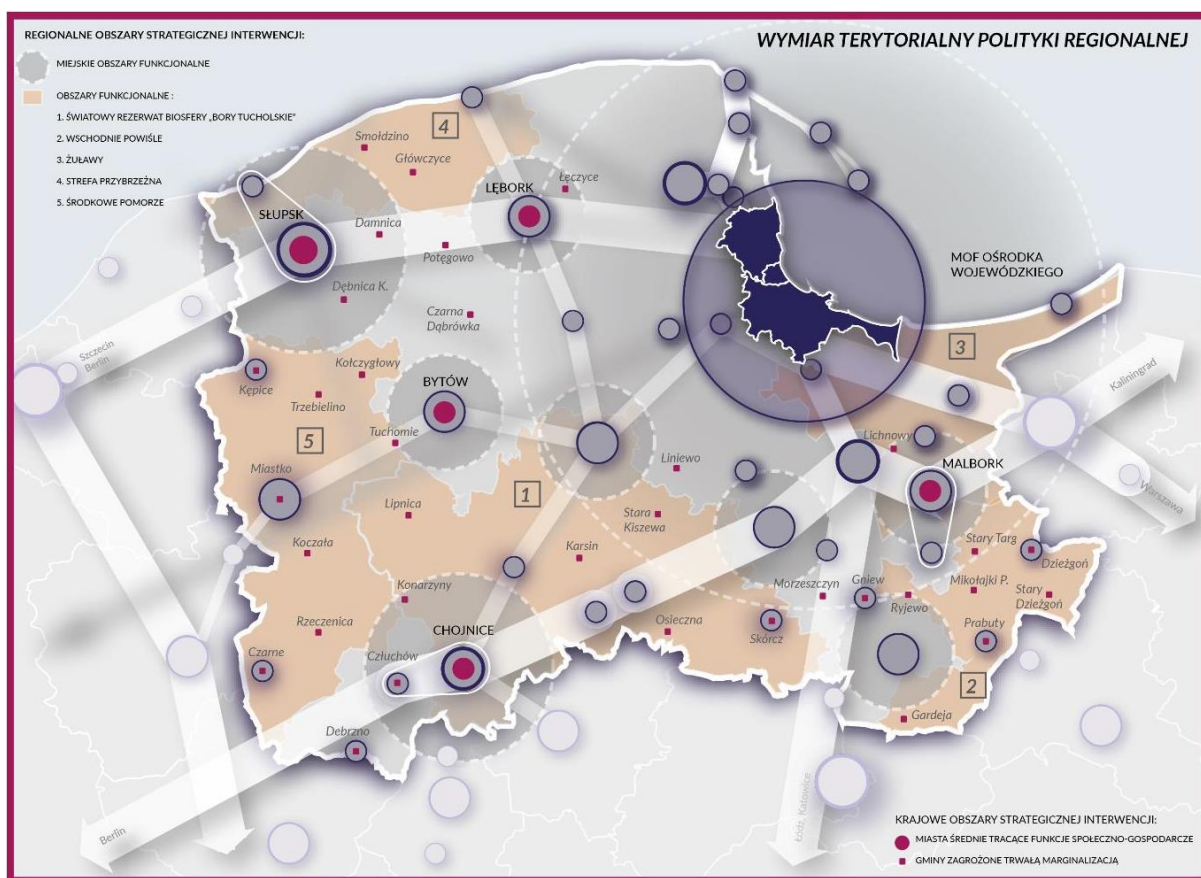
Ponadto zapisy PZPWP 2030 przekładają się na wymiar terytorialny Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2030, która ze względu na zróżnicowane przestrzenie potencjały i bariery województwa wskazuje kluczowe interwencje dla poszczególnych obszarów. Istotną kwestią planowania strategicznego jest planowanie interwencji tematycznej wraz z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych obszarów.

Najważniejsze ustalenia wymiaru terytorialnego realizacji SRWP2030 przedstawione są graficznie w formie mapy zawierającej obszary i powiązania, tj. strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa pomorskiego. Istotnym instrumentem są tzw. obszary funkcjonalne. Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jest to „obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny”.

⁶² Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, s. 4.

⁶³ j.w.

Rysunek 7 – Wymiar terytorialny polityki regionalnej w województwie pomorskim na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2030.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Rysunek 8 – Identyfikacja obszarów funkcjonalnych na obszarze powiatu słupskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w PZPWP 2030.

Charakterystyka poszczególnych obszarów funkcjonalnych na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030:

MOF miasta Słupska⁶⁴ (zwany również MOF Słupsk-Ustka) - Zasięg przestrzenny MOF Słupsk-Ustka obejmuje miasta Słupsk (ośrodek rangi regionalnej) i Ustka, gminy wiejskie Damnica, Dębica Kaszubska, Kobylnica, Słupsk i Ustka. Wyzwania rozwojowe określone w PZPWP2030: „Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z peryferyzacją, suburbanizacją i niekorzystnymi trendami demograficznymi obszaru, poprzez wzmocnienie sektora usług publicznych, w szczególności kultury i szkolnictwa wyższego w Słupsku, rewitalizację obszarów zdegradowanych, reindustrializację struktury gospodarki oraz dalszy rozwój funkcji turystycznych, uzdrowiskowych, a także rolnictwa”.

Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej – obszar szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej (należy do grupy obszarów o znaczeniu ponadregionalnym) położony na terenach trzech nadmorskich województw. Ze względu na skalę został podzielony na mniejsze obszary. Powiat słupski obejmuje podstrefa zachodnia rozciągająca się na terytorium: miast Ustka i Łeba oraz gminy Główny, Ustka, Smołdzino i Wicko, a także położonego na ich terenie Słowińskiego Parku Narodowego. Wyzwania rozwojowe określone w PZPWP2030: „Kształtowanie całorocznej atrakcyjności turystycznej Strefy Przybrzeżnej przez ochronę i wykorzystanie zasobów i walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych obszaru oraz poprawę jego dostępności i obsługi transportowej”.

Obszar Funkcjonalny Środkowe Pomorze⁶⁵ – obszar o najniższym dostępie do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, wymagający rozwoju nowych funkcji. Na terenie powiatu obejmuje gminy: Kępice, Dębica Kaszubska, Damnica, Potęgowo i Główny.

Kolejnym instrumentem są tzw. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI). Obszar taki zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jest „określonym w strategii rozwoju obszarem o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne”. OSI wyznaczone na poziomie krajowym w odniesieniu do powiatu słupskiego:

- obszary zagrożone trwałą marginalizacją: obszar pokrywa się z Obszarem Funkcjonalnym Środkowe Pomorze;
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze: na terenie powiatu brak takich miast (należy mieć na uwadze, że do tej grupy miast należy Słupsk).

Ponadto w ramach SRWP 2030 oraz PZPWP2030 zidentyfikowano tzw. północne pasmo rozwojowe, na którego obszarze częściowo znajduje się powiat słupski. Obejmuje ono m.in.: „drogi nr 6 (Gdańsk-Szczecin), nr 7 (Gdańsk-112 Warszawa), linie kolejowe nr 9 (Gdynia Główna-Warszawa Wschodnia) i nr 202 (Gdańsk Główny-Stargard) (...) i systemy krajowej sieci

⁶⁴ Dodatkowe informacje znajdują się w rozdziale 7.3 Współpraca samorządowa.

⁶⁵ Dodatkowe informacje znajdują się w rozdziale 1.1 Położenie i struktura administracyjna.

przesyłowej elektroenergetycznej oraz gazociąg wysokiego ciśnienia prowadzący z terminalu regazyfikacyjnego w Świnoujściu, będące obszarem rozwoju aktywności gospodarczej związanej z logistyką, przetwórstwem rolno-spożywczym oraz produkcją i serwisem urządzeń OZE, zwłaszcza morskiej energetyki wiatrowej w portach morskich (np. Ustka, Łeba, Władysławowo)”⁶⁶. Jest to istotny potencjał rozwojowy powiatu.

⁶⁶ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, rozdział „Wymiar terytorialny strategii”.

9. Raport z badania ankietowego mieszkańców powiatu słupeckiego

Jedną z przyjętych metod diagnozy obecnej sytuacji powiatu słupeckiego było badanie ankietowe wśród mieszkańców. Badanie trwało od 26 listopada do 22 grudnia 2020 r. Ankieta została zamieszczona na stronie internetowej Powiatu Słupeckiego⁶⁷ oraz promowana za pośrednictwem mediów społecznościowych. Prośba o publikację ankiety na stronach internetowych została również przesłana do wszystkich gmin z obszaru powiatu. W badanym okresie otrzymano 120 zwrotnych informacji (wypełnionych i wysłanych ankiet z odpowiedziami na wszystkie pytania). Biorąc pod uwagę wielkość badanej populacji oraz konstrukcję ankiety, która bada raczej odczucia mieszkańców, a nie konkretne wskaźniki i ich wielkości należy uznać, że liczba wypełnionych ankiet jest wystarczająca aby wyciągnąć wnioski. Tym bardziej, że celem przeprowadzonej ankiety jest zbadanie trendów zadowolenia mieszkańców powiatu słupeckiego, a nie określenie konkretnych parametrów. Badanie ankietowe było anonimowe. Opinie społeczne zebrane w toku badań ankietowych odnoszą się do następujących kwestii:

- ocena warunków życia w powiecie słupeckim w poszczególnych obszarach;
- wskazanie głównych obszarów będących mocnymi stronami powiatu słupeckiego;
- wskazanie głównych obszarów problemowych i barier rozwoju powiatu słupeckiego.

Najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby:

- w wieku 36-50 lat (40%) oraz 26-35 lat (29,17%);
- z wykształceniem wyższym (58,33%) i średnim (30,83);
- osoby zatrudnione w sektorze publicznym (36,67%) i pracownicy sektora prywatnego (27,5%);
- kobiety (58,33%);
- udział w ankiecie wzięli mieszkańcy wszystkich gmin powiatu, w tym mieszkańcy Gminy Głównyże 26,67%, Gminy Ustka, 16,67%, Gminy Słupeck 12,5% oraz Miasta Ustka 11,67%.

Zebrane opinie pozwalają stwierdzić na jakim na jakim etapie rozwoju (w oczach jego mieszkańców) powiat znajduje się obecnie. Opinia respondentów stanowi ocenę stanu aktualnego oraz wskazania istniejących barier i potencjałów. Do respondentów zwrócono się z prośbą aby, o ile to możliwe, w trakcie oceny zwrócili szczególną uwagę na zadana należące do samorządu powiatowego, np. w przypadku dróg – drogi powiatowe, w przypadku szkół – szkoły ponadgimnazjalne powiatu słupeckiego itd. Poniższa analiza zawiera tabelaryczne zestawienie danych z zebranych ankiet.

⁶⁷ Ze względu na obostrzenia związane z pandemią COVID-19 aktualne w czasie prowadzenia badania zrezygnowano z prowadzenia badania ankietowego w formie papierowej.

Tabela 44 – Ocena warunków życia w powiecie słupskim w poszczególnych dziedzinach na postawie badania ankietowego.

L.p.	Proszę ocenić warunki życia w powiecie słupskim w poniższych dziedzinach	1 - bardzo złe	2 - złe	3 - przeciętne	4 - dobre	5 - bardzo dobre	1 + 2 (bardzo złe i złe)	3 (przeciętne)	4+5 (dobre i bardzo dobre)
1	Stan środowiska naturalnego.	0,00	3,33	26,67	50,83	19,17	3,33	26,67	70,00
2	Działania związane z ochroną środowiska.	1,67	9,17	38,33	40,83	10,00	10,84	38,33	50,83
3	Bezpieczeństwo energetyczne, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.	4,17	20,83	40,83	23,33	10,83	25,00	40,83	34,16
4	Dostępność komunikacyjna.	17,50	24,17	31,67	20,83	5,83	41,67	31,67	26,66
5	Infrastruktura drogowa i bezpieczeństwo ruchu drogowego.	13,33	19,17	49,17	16,67	1,67	32,50	49,17	18,34
6	Organizacja transportu publicznego (powiatowa komunikacja publiczna).	18,33	20,00	38,33	19,17	4,17	38,33	38,33	23,34
7	Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.	5,00	16,67	45,83	25,83	6,67	21,67	45,83	32,50
8	Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu.	5,00	22,50	46,67	20,83	5,00	27,50	46,67	25,83
9	Turystyka i rekreacja.	3,33	8,33	24,17	45,00	19,17	11,66	24,17	64,17
10	Edukacja i poziom kształcenia.	4,17	5,83	32,50	49,17	8,33	10,00	32,50	57,50
11	Sytuacja dziecka i rodziny.	1,67	8,33	40,00	37,50	12,50	10,00	40,00	50,00
12	Dostępność obiektów i usług dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	6,67	20,83	46,67	21,67	4,17	27,50	46,67	25,84
13	Sytuacja osób niesamodzielnych.	6,67	24,17	45,83	15,00	8,33	30,84	45,83	23,33
14	Zaspokajanie potrzeb seniorów.	6,67	14,17	31,67	35,83	11,67	20,84	31,67	47,50
15	Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej.	26,67	24,17	30,00	15,00	4,17	50,84	30,00	19,17
16	Dostęp do kultury i działania kulturalne.	5,00	8,33	39,17	37,50	10,00	13,33	39,17	47,50
17	Sport i kultura fizyczna.	4,17	12,50	36,67	33,33	13,33	16,67	36,67	46,66
18	Dziedzictwo kulturowe powiatu (np. zabytki, tradycje kulturowe, obyczaje itp.).	4,17	6,67	33,33	39,17	16,67	10,84	33,33	55,84
19	Działalność organizacji pozarządowych.	3,33	10,00	48,33	31,67	6,67	13,33	48,33	38,34
20	Bezpieczeństwo publiczne.	3,33	8,33	40,83	39,17	8,33	11,66	40,83	47,50
21	Wizerunek i promocja powiatu.	2,50	12,50	34,17	32,50	18,33	15,00	34,17	50,83
22	Usługi administracyjne (Starostwo Powiatowe i jednostki powiatowe).	5,83	8,33	29,17	39,17	17,50	14,16	29,17	56,67
23	Współpraca z innymi samorządami.	3,33	7,50	39,17	35,00	15,00	10,83	39,17	50,00

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 45 – Główne obszary będące mocnymi stronami powiatu słupskiego na podstawie badania ankietowego.

L.p.	Proszę wskazać jakie są główne obszary będące mocnymi stronami powiatu słupskiego	Odpowiedzi [%]
1	Korzystne położenie.	68,33
2	Walory środowiska przyrodniczego powiatu i stan jego zachowania.	59,17
3	Dostępność oferty i infrastruktury turystycznej.	34,17
4	Dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu.	25,83
5	Atrakcyjność inwestycyjna powiatu.	16,67
6	Jakość i dostępność oferty kulturalnej.	16,67
7	Dobra współpraca samorządów (na terenie powiatu i na zewnątrz).	15
8	Działania z zakresu promocji powiatu.	14,17
9	Jakość i dostępność oferty edukacyjnej.	13,33
10	Jakość usług administracyjnych.	12,5
11	Napływ i osiedlanie się ludności z zewnątrz.	10,83
12	Stan rozwoju przedsiębiorczości w powiecie.	10,83
13	Stan infrastruktury drogowej – drogi powiatowe.	10
14	Jakość i dostępność oferty sportowej.	9,17
15	Stan rynku pracy i stopień bezrobocia.	7,5
16	Bezpieczeństwo publiczne.	7,5
17	Bezpieczeństwo ruchu drogowego.	5,83
18	Dobra jakość pomocy społecznej.	5,83
19	Demografia powiatu (np. stabilna liczba mieszkańców, liczba urodzeń).	5
20	Zewnętrzna dostępność transportowa powiatu, w tym czas dojazdu do Trójmiasta.	5
21	Dobry dostęp do pracowników i wykwalifikowanej kadry.	5
22	Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej.	5
23	Aktywność organizacji pozarządowych.	5
24	Dostępność transportu publicznego (powiatowa komunikacja publiczna).	4,17
25	Dobra jakość usług na rzecz dziecka i rodziny.	4,17
26	Dostępność usług i wsparcie dla osób z niepełnosprawnością.	1,67
27	Bogata oferta wsparcia dla osób niesamodzielnych.	1,67
28	Inne: jakie?*	0,83

* zaznaczono odpowiedź "inne" ale nie udzielono odpowiedzi tekstowej

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 46 - Główne obszary problemowe i bariery rozwoju powiatu słupskiego na podstawie badania ankietowego.

L.p.	Proszę wskazać jakie są główne obszary problemowe i bariery rozwoju powiatu słupskiego	Odpowiedzi [%]
1	Migracje (wyjazdy) ludności na zewnątrz powiatu.	46,67
2	Starzenie się społeczeństwa.	39,17
3	Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej.	39,17
4	Wewnątrz dostępność transportowa powiatu, w tym stan utrzymania dróg powiatowych.	33,33
5	Dostępność transportu publicznego (powiatowa komunikacja publiczna).	33,33
6	Zewnętrzna dostępność transportowa powiatu, w tym czas dojazdu do Trójmiasta.	30
7	Stan rynku pracy i bezrobocie.	30
8	Bezpieczeństwo ruchu drogowego.	24,17
9	Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	22,5
10	Słabo rozwinięta przedsiębiorczość.	14,17
11	Trudna sytuacja osób niepełnosprawnych.	13,33
12	Zbyt mały dostęp do pracowników, w tym wykwalifikowanej kadry.	10,83
13	Kryzys w rodzinach.	10,83
14	Zbyt niska jakość usług administracyjnych.	10
15	Niska jakość oferty inwestycyjnej, np. brak terenów inwestycyjnych.	9,17
16	Jakość i dostępność oferty edukacyjnej.	9,17
17	Ubóstwo i wykluczenie społeczne.	9,17
18	Zbyt mała promocja powiatu.	9,17
19	Uboga oferta dla seniorów.	8,33
20	Zbyt niska aktywność organizacji pozarządowych.	7,5
21	Jakość i dostępność oferty sportowej.	6,67
22	Niedostateczna współpraca samorządów (na terenie powiatu i na zewnątrz).	6,67
23	Bezpieczeństwo publiczne.	4,17
24	Zły stan zachowania środowiska przyrodniczego.	3,33
25	Jakość i dostępność oferty kulturalnej.	3,33
26	Zły stan zachowania i wykorzystania dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków.	3,33
27	Zbyt mała dostępność oferty i infrastruktury turystycznej.	2,5
28	Inne: jakie?*	1,67

* Odpowiedzi tekstowe:

- Zły stan dróg powiatowych;
- Brak wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu;

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski z badania ankietowego:

- 1) Obszary, które zostały ocenione najlepiej pod kątem warunków życia w powiecie słupskim (w nawiasie procent respondentów, którzy ocenili obszar jako dobry lub bardzo dobry⁶⁸):
 - a) Stan środowiska naturalnego (70%);
 - b) Turystyka i rekreacja (64,17%);
 - c) Edukacja i poziom kształcenia (57,5%);
 - d) Usługi administracyjne: Starostwo Powiatowe i jednostki powiatowe (57,5%);
 - e) Dziedzictwo kulturowe powiatu np. zabytki, tradycje kulturowe, obyczaje itp. (55,84%);
 - f) Działania związane z ochroną środowiska (50,83%);
 - g) Wizerunek i promocja powiatu (50,83%);
 - h) Sytuacja dziecka i rodziny (50%);
 - i) Współpraca z innymi samorządami (50%).

- 2) Obszary, które zostały ocenione najgorzej pod kątem warunków życia w powiecie słupskim (w nawiasie procent respondentów, którzy ocenili obszar jako zły lub bardzo zły⁶⁹):
 - a) Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej (50,84%);
 - b) Dostępność komunikacyjna (41,67%);
 - c) Organizacja transportu publicznego powiatowa komunikacja publiczna (38,33%);
 - d) Infrastruktura drogowa i bezpieczeństwo ruchu drogowego (32,5%);
 - e) Sytuacja osób niesamodzielnich (30,84%).

- 3) Mocne strony powiatu zdaniem respondentów (w nawiasie procent respondentów, którzy wybrali daną cechę)⁷⁰:
 - a) Korzystne położenie (68,33%);
 - b) Walory środowiska przyrodniczego powiatu i stan jego zachowania (59,17%);
 - c) Dostępność oferty i infrastruktury turystycznej (34,17%);
 - d) Dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu (25,83%);
 - e) Atrakcyjność inwestycyjna powiatu (16,67%);
 - f) Jakość i dostępność oferty kulturalnej (16,67%);
 - g) Dobra współpraca samorządów na terenie powiatu i na zewnątrz (15%).

- 4) Główne obszary problemowe i bariery rozwoju zdaniem respondentów (w nawiasie procent respondentów, którzy wybrali daną cechę)⁷¹:
 - a) Migracje (wyjazdy) ludności na zewnątrz powiatu (46,67%);

⁶⁸ Do zestawienia zakwalifikowano wszystkie obszary, które zdobyły łącznie co najmniej 50% głosów (suma ocen dobra i bardzo dobra).

⁶⁹ Do zestawienia zakwalifikowano wszystkie obszary, które zdobyły łącznie co najmniej 30% głosów (suma ocen zła i bardzo zła).

⁷⁰ Do zestawienia zakwalifikowano 7 cech najczęściej wybieranych przez respondentów.

⁷¹ Do zestawienia zakwalifikowano 7 cech najczęściej wybieranych przez respondentów.

- b) Starzenie się społeczeństwa (39,17%);
- c) Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej (39,17%);
- d) Wewnątrz dostępność transportowa powiatu, w tym stan utrzymania dróg powiatowych (33,33%);
- e) Dostępność transportu publicznego - powiatowa komunikacja publiczna (33,33%);
- f) Zewnętrzna dostępność transportowa powiatu, w tym czas dojazdu do Trójmiasta (30%);
- g) Stan rynku pracy i bezrobocie (30%).

Spis tabel

Tabela 1 – Sposób użytkowania gruntów w powiecie słupeckim.	10
Tabela 2 – Powierzchnia, gęstość zaludnienia i populacja w podziale na jednostki administracyjne w powiecie słupeckim.....	13
Tabela 3 - Przyrost naturalny na 1000 ludności w powiecie słupeckim według miejsca zamieszkania.....	14
Tabela 4 – Ludność powiatu słupeckiego według funkcjonalnych grup wieku w latach 2016 – 2019 oraz prognoza do 2050 r.....	15
Tabela 5 - Migracje na pobyt stały, wewnętrzne i zagraniczne (2020 r.).....	16
Tabela 6 - Stan techniczny dróg powiatowych i gminnych (utwardzonych).....	25
Tabela 7 -- Liczba wypadków, zabitych, rannych i kolizji na drogach powiatowych w latach 2017-2020 (do sierpnia 2020 r.).....	26
Tabela 8 - Liczba przewiezionych pasażerów w 2020 roku na liniach powiatowej komunikacji publicznej wg miesięcy.....	28
Tabela 9 – Klasy wielkości podmiotów gospodarki narodowej w powiecie słupeckim w latach 2015 – 2020.	30
Tabela 10 – Bezrobotni według gmin powiatu słupeckiego na koniec 2020 r.	35
Tabela 11 – Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy w powiecie słupeckim, stan na koniec 2020 r.	36
Tabela 12 – Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia w powiecie słupeckim, stan na koniec 2020 r.	37
Tabela 13 – Bezrobotni zarejestrowani według wieku w powiecie słupeckim, stan na koniec 2020 r.	37
Tabela 14 – Wybrane dane dotyczące turystycznych obiektów noclegowych i ich wykorzystania na terenie powiatu słupeckiego w latach 2015 – 2020.....	40
Tabela 15 - Struktura organizacyjna szkół powiatu słupeckiego w roku szkolnym 2020/2021.	45
Tabela 16 - Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez powiat słupecki w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021 wg stanu na dzień 30 września 2019 r. i 30 września 2020 r.	46
Tabela 17 - Liczba wychowanków w placówkach wg stanu na dzień 30 września 2018 r., 30 września 2019 r. i 30 września 2020 r.	46
Tabela 18 - Liczba uczniów i oddziałów w Zespole Szkół Agrotechnicznych w Słupsku.....	47
Tabela 19 - Liczba uczniów i oddziałów w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce.....	48
Tabela 20 - Liczba uczniów i oddziałów w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Damnicy.	49
Tabela 21 - Liczba uczniów i oddziałów w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ustce.	49
Tabela 22 - Liczba etatów nauczycieli według poziomu wykształcenia w powiecie słupeckim.	50
Tabela 23 - Liczba osób przyjętych przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.....	51
Tabela 24 – Rodzaje wykonanych diagnoz w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	52
Tabela 25 - Domy pomocy społecznej w powiecie słupeckim w latach 2015-2020.....	54
Tabela 26 – Mieszkańcy domów pomocy społecznej powiatu słupeckiego w poszczególnych kategoriach wiekowych (stan na 31 grudnia 2020 r.).....	54
Tabela 27 - Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.....	57

Tabela 28 – Wskaźniki dotyczące kadry medycznej w powiecie słupskim w odniesieniu do województwa pomorskiego i Polski w latach 2015-2019.	60
Tabela 29 – Liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną w latach 2015 – 2020.	60
Tabela 30 – Dane statystyczne dla podgrupy „Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice” w powiecie słupskim w latach 2015 – 2020.	62
Tabela 31 – Dane statystyczne dotyczące bibliotek publicznych w powiecie słupskim w latach 2015-2020.	64
Tabela 32 - Biblioteki publiczne – wskaźniki w 2019 r.	64
Tabela 33 – Dane statystyczne dotyczące obszaru sportu w powiecie słupskim.	65
Tabela 34 – Przepięstwa stwierdzone w powiecie słupskim w latach 2016 – 2020.	70
Tabela 35 – Ogólna wykrywalność przestępstw w 2020 r. na terenie powiatu słupskiego.	71
Tabela 36 - Zestawienie wykroczeń popełnianych na terenie powiatu słupskiego.	71
Tabela 37 – Statystyka zdarzeń drogowych w poszczególnych gminach powiatu słupskiego.	71
Tabela 38 – Liczba zdarzeń z zakresu działań ratowniczo-gaśniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej na obszarze miasta Słupska i powiatu słupskiego w latach 2014-2020.	73
Tabela 39 – Pożary w powiecie słupskim w latach 2019 – 2020.	73
Tabela 40 – Wybrane rodzaje miejscowych zagrożeń na terenie Miasta Słupska i powiatu słupskiego w latach 2019 -2020.	74
Tabela 41 – Procentowy udział dochodów budżetu powiatu słupskiego według rodzajów w 2019 r.	83
Tabela 42 - Dochody i wydatki budżetu powiatu słupskiego według działów w 2019 r.	83
Tabela 43 - Różnica pomiędzy dochodami wydatkami gmin powiatu słupskiego w latach 2015-2019.	86
Tabela 44 – Ocena warunków życia w powiecie słupskim w poszczególnych dziedzinach na postawie badania ankietowego.	93
Tabela 45 – Główne obszary będące mocnymi stronami powiatu słupskiego na podstawie badania ankietowego.	94
Tabela 46 - Główne obszary problemowe i bariery rozwoju powiatu słupskiego na podstawie badania ankietowego.	94

Spis wykresów

Wykres 1 – Populacja powiatu słupeckiego w latach 2015-2020 oraz prognoza do roku 2040.	11
Wykres 2 - Piramida wieku mieszkańców powiatu słupeckiego w 2014 r.	14
Wykres 3 – Piramida wieku mieszkańców powiatu słupeckiego w 2019 r.	15
Wykres 4 – Podmioty gospodarki narodowej w powiecie słupeckim w latach 2015-2020.	29
Wykres 5 – Struktura branżowa gospodarki powiatu słupeckiego w 2020 r. według sekcji PKD 2007.	32
Wykres 6 – Liczba osób bezrobotnych w powiecie słupeckim i Mieście Słupeku w latach 2015-2020.	35
Wykres 7 – Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w powiecie słupeckim i jego gminach na koniec 2020 r.	36
Wykres 8 - Liczba dzieci w pieczy zastępczej na 31 grudnia w latach 2015-2020 w podziale na pieczę rodzinną i instytucjonalną.	55
Wykres 9 – Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających w powiecie słupeckim w 2020 r.	56
Wykres 10 – Liczba ofert organizacji pozarządowych w latach 2014 – 2019 (bez ofert wieloletnich).	67
Wykres 11 – Dochody i wydatki powiatu słupeckiego w latach 2015 – 2019.	82
Wykres 12 – Dochody budżetów gmin powiatu słupeckiego.	84
Wykres 13 - Wydatki budżetów gmin powiatu słupeckiego.	85

Spis rysunków

Rysunek 1 – Mapa powiatu słupskiego i jego gmin.....	8
Rysunek 2 – Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.....	9
Rysunek 3 Prognoza zmiany liczby ludności gmin powiatu słupskiego do 2030 r. według zaktualizowanej prognozy GUS.	12
Rysunek 4 – Mapa najważniejszych elementów sieci komunikacyjnej powiatu słupskiego.....	21
Rysunek 5 – Mapa Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.	31
Rysunek 6 – Portal internetowy Powiatu Słupskiego z widocznym logotypem.....	76
Rysunek 7 – Wymiar terytorialny polityki regionalnej w województwie pomorskim na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2030.	88
Rysunek 8 – Identyfikacja obszarów funkcjonalnych na obszarze powiatu słupskiego.....	89

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Zarządu Powiatu Słupskiego w sprawie przyjęcia "Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powiatu słupskiego"

Zarząd Powiatu Słupskiego w dniu 22 lipca 2020 r. podjął uchwałę nr 78/2020 w sprawie przeprowadzenia procesu opracowania „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupskiego na lata 2023-2030”. Strategia będzie stanowić program rozwoju, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Jednym z elementów strategii/programu, określonym przez Ustawodawcę są wnioski z przeprowadzonej diagnozy.

Mając na uwadze powyższe "Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powiatu słupskiego,, została sporządzona na potrzeby przeprowadzenia procesu opracowania strategii. Dokument będzie stanowił bazę wykorzystaną do skonstruowania ”wniosków z diagnozy”.

Źródła pozyskiwania danych w trakcie prac nad diagnozą obejmują:

- dane własne Starostwa Powiatowego w Słupsku;
- dane jednostek podległych powiatu słupskiego;
- dane pozyskane w trakcie prac poszczególnych Zespołów Ekspertkich (do spraw gospodarczych i turystyki, do spraw społecznych i edukacji, do spraw środowiska i bezpieczeństwa, do spraw transportu, do spraw administracji i współpracy, do spraw finansowania);
- wewnętrzne i zewnętrzne dokumenty strategiczne, w tym strategię wyższego rzędu, programy, dokumenty, opracowania, analizy itp.;
- dane statystyczne, w tym: publikacje statystyczne oraz Bank Danych Lokalnych GUS;
- informacje dostępne na stronach internetowych poszczególnych instytucji i podmiotów;
- wywiady z osobami zaangażowanymi w pracę w Zespołach Ekspertkich;
- inne dostępne materiały.

Struktura diagnozy obejmuje najważniejsze obszary i zagadnienia, których stan obecny docelowo pozwoli określić aktualnie zachodzące procesy, a także zidentyfikować mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia powiatu słupskiego.

z up. STAROSTY

Urszula Falba

Naczelnik Wydziału Rozwoju

Powiatu i Inwestycji